Okâlautsit

attoraksat

kattimajunut Sontagine,

uvloksiorvingnelo, aniavianelo.

SERMONS AND ADRESSES

PRINTED FOR THE S. F. G. IN LONDON,

FOR THE USE OF THE MORAVIAN MISSION IN

LABRADOR.

STOLPEN:

GUSTAV WINTERIB NÊNERLAUKTANGIT.

1871.

Nippisiorutit.

No.		Pag.
36	Januareme 1 me, Img. 102, 26—29.	131
37	Luk. 23, 24.	141
38	Math. 27, 45—49.	146
39	Kêlerpunga. Joh. 19, 28. 29. . . .	152
40	Makkiviane. Rom. 8, 31—34. . . .	158
41	Killaliarviane.	165
42	Pentekosteme. Ap. pin. 2, 1—41. . .	176
43	Sontageme Pentekostib malliktingane.	187
44	Sontageme Junib 17 ib sivorlerijangane.	194
45	Sontageme Julib 6 ib sivorliane. . .	204
46	Augusteme 13 me.	214
47	Novembereme 13 me.	221
48	Adventeme sivorlerme. Img. 100. . .	231
49	Adventib aipangane. Luk. 21, 25—36.	241
50	Innulerviane. Luk. 2, 1—17. . . .	251
51	Sontageme Jarib kingorlerpângane. 2 Kor. 11, 3.	259

Nertordlerutiksat Gudib okausingita okalatigijauningit pivlugit Jarit 100 it navlugit nunaptingne Labradoreme. 266

36.

Januareme 1me.

No. 77.

Tuksiarnek: Gûdivut issokangitotit nagligijivulle issokangitomit! Uvlome Jârib tamattoma nutâb uvlungita sivorlerpângane sângne sakkijârdluta missigiluarpogut suksaunginiptingnik akluniptingniglo. Ikpeksamit pigapta sorlo, inôsivullo kaupat nungulârpok; igville issokangitomit issokangitomut - ipotit. Sapperaptale sumik, tagva kaivogut ilingnut sappingitotuamut; ajoksadlarapta najulerpaptigit ajoksajuitotit! Ijersimangmat ijipta sângine, sumut tikkitaulârmangapta Jâreme tamattomane, tagva nutakkatitut igvit sungertutigivlutit kemmâvogut ilingnut.

Jâre tâmna nâvlugo uvaptingnêtsainarit kemmagatalo; aulatsijotôlerit nutâmik ômatiptingnelo igluptingnelo, kaiblatsainarlutalo Anernekut ajunginekut! Okpernivut âkiksoruk, ilûnata okarungnarkovluta: „Okpernima kiksarviksane pêjuitok nagvâlaukpâ. Kimullônêt aksârnigaujungnangilanga piulijima agganginit!“

Jâreme tamattomane ajokertutsit hailigit okâlatauniaraikpata akkunaptingnêlerittôk, tukkisinartilugillo tamaita tukkisijariakartavut, simmiktautailitilugillo siutivut. Taimailiorvigitigut uvagut kattangutivullo ilûnaita nuname tamattomane akkianelo, angajokâvuttauk ajokertuijersoavullo tækkonârlugit! Attannivuttauk, inôkattigêksuillo tamaita attanningit illagikit, idluarsaijomakovlugit aulatsinermingnut, akkerartorkonagillo ilingnik kivgarniglo. Inokotitit ilûnane sillaksoarme sapputilaukit, idluarsainek pivalliarkovlugo nunane tamaine! Amen.

Jmg. 102, 26 — 29.

Igvit sivorngane nuna tunganektâlaukpat, aggakpîllo killait sennagivait. Tâpkua nungujomârput, igville itsainaromârpotit. Ilûnatik nutaungitôvalliajomârput ulliktut: âblatsângoromârput anorâtut, igvit âblatsângortitsomarungne. Igville sorlo illingagavit itsainarpotit, Jâritillo naggaserniatsangilat. Kivgakotivît kitorngangit itsainaromârput kinguvângillo sângne.

Inuit ilûnaita sillaksoarmêtut issumangit Jârib nutâb pigiarningane sakkijârungnarpata tækkojaujungnarlutiglo sorlo uvaptingnut, tattaminiarajarpogut angijomik koaksârajarlutalo; sunatuinaungmata ajungitôlutiglo piungitoksôlutiglo. Inuit illangit unnuak kângertok nâvlugo nerrilutik immerlutiglo nerkiksanik imiksaniglo tallanartunik kuviasutiksarsiulaukput; Jâreme nutâme ama timimik ikliguningit malliklugit pijomatuinarput. Illangit nippekadlarlutik kaggudlarlutiglo Gûdemiglo nertordlerutekalugatik Jâremut nutâmut ablorput. Illangita ômattinginêtokarpok pijomatudlarnermik, aivanermik, ningarosungnermik, annerutsinermik; tamakkua tamaita Jâremit kângertomit Jâremut nutâmut neksarivait. Illangit kuksalaituinarlutik Nâlekamik puigormariktillugit, assingit nutâmik Jâreme nutâme Nâlegak, tâpsomalo nâlegauvia kivgangillo akkerartoromavlugit ajugaringitamingnut issumakatuinarput, nachogidlaramigit ômigilugillo sinaungajutigilugillo; tâpkoa ômatingit ujarkatitungmata, apkosinertullônêt tullerartaukattartotut sittijoksoatut. Assingit uvlometauk, ipkutitunak Nâlekab okautigijangititut adsiujokut, orpît kakkilautiggit akkornganêput; siarklernitik issumajârutekarnitiglo illagilugit Jâremik nutâmik pigialaukput, kolladlarlutiglo pijomârtomut ijersimajomut sulle tækkovut. Illangit kiksautekadlartut sunatuinarnik manigorutiksarsilaungilat uvlome sulle. Illa-

ngit, Nâlekamik mattoma sivorngane illitarksilauktut, ernertut tammarsimajotut ipsotunak sulle tammatsainarput utteromanatiglo. Illangit issumakatuinarput uvlome piniaromajamingnik Jâreme tamattomane, ômatingille nâmavut issumanik nunab pinginut kissiane torârsimajunik, innekarkôngilallo illumingne Nâlekab Gûdib inniksanganik.

Ikkitut kissimik, ikkidlartut Jâremut nutâmut ablorput issumakarlutik Nâlekab idluarijanginik. Siarklernitik tamaita tâpsomunga pitilugit, nutâmik Jêsusib aggangit tiguvait tâpsomunga tessiortaujomavlutik aulataujomavlutiglo, tâpsomingalo kissianik sungertutekarlutik. Ikkitut kissimik ullapitaunatik sumullônêt kuviasumariklutiglo uvlome sivumut tækkonârput kaujimagamik annorâmik ubvartauninganik Jesusib aunganut ajornermiglo pêrtaulaurninganik.

Tamadsa inuit sillaksoarmiut issumangit illinganingillo sunatuinait adsigêngitut ilâ! Nâlekable kotsingnermêtub tamakkoa tamaita tækkunârlugillo illitaritsiarpait; sorlo Jeremiase okarmat 32, 19: „Nâlegak ijitit uitatsai„narput inuit kitorngangita apkutinginut tamai„nut, tunnijerkovlutit ilûnainut atunit sorlo „arvertarmata, sorlolo piniarningine illusekar„mata.“

Kanok ikpiginiarkâ tagva Gûde uvlome ômatimigut ukkua ilûnaita pivlugît? Kanorlo Engelit hailigit ukkua ilûnaita pivlugît issumakarniarkât? Uvlome Engelittauk nutâmik kivgartornermingnik pigiarput; kaujititau-

gapta Ebr. 1, 14: „Taipkoa ilûnatik anerniô-
„vut kivgartortuksauvlutik; tillijaumajut kiv-
„gartorkojauvlutik piulijaunermik kingormguji-
„jomârtut pivlugit. Gûdible inuit ilûnaita pi-
„ulijaukojomangmagit miksekârnermiglo illi-
„tarksititaulerkovlugit," (1 Tim. 2, 4.) Engelit-
tauk ukkua tamattomingatsainak killanâdlar-
put. Inungnigle unuktunik uvlome kiksauteka-
dlarput; ikajoromagalloarlutiglo ikajorungnatsa-
ngilat. Kanorle tagvâ? Uvlome nutâmik Engelit
tamaunga nunaptingnut tikkinamik kivgartoro-
mavlutik, kanok uvaptingnik naipitsivât?
kuviasuklutik igluptingnut tamainut attunit
itterungnarkât? ubvalo kiksautigiluta pijuk-
sauvât? kiksarlutik ama annijariakarkât,
ômatinik naipitsigamik mangaitunik nippunga-
juniglônêt?

Ômatekarkovluta issumalingnik Gûdib
nâmagijanginik, nautsertoraksapta okauser-
tangit kêta unêt kemmergovlugit ômamiutari-
lavut, tâpkununga nellojungnaertitaukovluta
apkosinermik arvertarvigijaksaptingnik Jâreme
tamattomanetauk. Nautsertoraksaptingnut er-
kaititauvogut I. nunab pingit tamaita
suksaungininginik, uvagullo ungajuksaungi-
niptingnik tættekartuksaunginiptingnik tamak-
koninga. II. lo Nâlekab tâmnautsainar-
ninganik asserojuininganiglo tættekatuinartuk-
sauniptingnik ôminga.

I. Vers 26. 27 lo: Igvit sivorngane nuna
tunganektâlaukpat, aggakpîllo killait sennagi-
vait. Tâpkua nungujomârput, igville itsai-
naromârpotit. Ilûnatik nutaungitôvalliajo-

mârput ulliktut; âblatsângoromârput anorâtut, igvit âblatsângortitsomârungne.

Nagliktakka, uvlome Jâre illuêngartok kângermingmat, ikpigilungilagût tokkub avilortarninganik sorlo iglupta upkuanginût? Avilortarpok ilâ, ijainivlunelo, ijingmiklutalo, okautivlutalo: „Igvit, inûb kitornganga! inôtsivît uvlungit illangertaulerêrivut Jâremik atautsemik; tuavi, tuavi tikkisarailârpunga, aijomavlutit igvittauk tamângat!“ Inutokaujut akkunaptingne kissimiungitut missigilerêrtut nukkekarungnaernermingnik, ilûnatale uvlome erkaititauvogut inôsipta sivikituinarninganik. Ikpigidlarpogut uvlome: „Sanningmit pivunga ama sanningoromârivunga!“ Nautsertoraksavullo angituinarput, nunablo killaillo nungujomârninginik okautekaramik ulliksoatut, anorâtut nutaujungnaerpalliajomârput. Sorlo ullît annorâllo sujuktauvangmata alliklutiglo, taimâluatsiak nuna killaillo naggatekaromârput. Kairtullo nuname tamattomanêtut, kaut tamât tækkokattartase, aulajuerkôralloaramik asserojuerkôralloarlutiglo, ukkuatauk sakkijârungnaeromârput. Kanok Pêtruse 1, 3 okarka? Imâk: „Nâlekab uv-
„loksangane killait nungujomârput serkorpal-
„luksâlungmut, pingortitalle ônartovatksoar-
„mut aumajomârput, nunalo perkuingillo
„ikkoalanermut nungutaujomârput.“ Tagva uvagut uvlome nutâmik niplerviovogut, sorlo taipsomane Lote aipangalo: „Sodômamit aularit! inôtsît piuliuk keviarnaglo!“ Omatit ungatiniarnago tættekartiniarnagolo nunab

pinginik inungniglônêt nangminerniglônêts. „Si-
„laksoak nungujomârpok allianarningillo; (tai-
„mâk Joh. I. 2, 17 okarpok) Gûdible pijomaja-
„nganik piniartok, issokangitomut itsomârpok.“
Sullele nagliktakka, inuit tammadlarlutik illûsekarkattarput taimaitôlungitunik. Nangminek mallugosungigalloarlutik kellaksortaumavut sulle angijomik nunamut tamattomunga. Sulitsannatigle. Ungadlaruvit perkutingnik, ukkualo attorlugit inôtsemik kuvianartomik neriukuvit Jâreme tamattomane, — aksârtausaraijungnarpotit tamainik. Nukkekaruvit sulle, nukkekarnerniglo tættekaruvit, — kaujijumijarkêt, illakungortitauniangimangârpît kanoêtut illanganut? Kitorngat ungagiluarungne, — okautijumijarungnangilagit, Jâre tâmna nâvlugo inôsekalârmangât. Nellasaraijungnarpok sângne inôjungnaerlune niglivlunelo tijiklunelo. „Uvi-
„niggit ilûnatik iviksukkatitun - iput. Ivît
„pannilerput nuvugolângillo kunnulerput.“
Jes. 40, 6. 7. Ernekaruvit aipakarlutillônêt pattangaititsijomik ilingnik ânanâmik, — tættekaluarnak ôminga; kaujimangi-navit Nâlekab kajusilârtanginik tâmna pivlugo. Inuillo neliallônêt sungertutituarinago! Taimâktauk, nangminernik tættigilutit issumalukuvit imâk: „Jâreme kângertome inôsekalaukpunga ânanâmik; sappingilanga ilâ, tamattomanetauk arvertarlunga pitlaraksaunanga, piungitut allarlugit!“ — udsertorit! pitsartunît nangminît, piojorinermik illakarlune, ajaupiatut suvloliktut naviksima-

jotut-ituinarmat. Attorungne, pâlasarainiarpotit.

Ilûnatik Nâlekab assianik ungajut tættekartullo, adsigivât ilâ inuk, ulliksoarmik annorâmiglônêt pisigame, issumakartok: annorâk tâmna nutautsainaromârmat alligungnaranelo. Sorlo taimaitok sillaitônajarmat, ipkuatauk ajornermingne sillaituinarput. Sillainermingnêtsainaromagivulle, Salomolo kiglilingmik okatuinarpok Okâl. 27, 22: „Sillaitok serkallitsivingme serkallititsoma„gungnelônêt, serkallimajutitun-erkovlugo, „tagva sillainerminut kemmaktaunajangilak." Sillainingitale asserornartomut pitipait. Unganerluktok, tættekarnerluktok adsiongmat „angumut sillaitomut, igloliortomut siorkanut. „Sillaluksoalermat kutjermallo, annorersuillo „akkunadlarlutik iglo akkingmivigidlarmatsuk, „ochovok serkorpalludlarlunelo." Mat. 7, 26.

II. Ama atuarsivogut v. 28: „Nuna killaillo nungujomârput, igville, sorlo illingagavit îtsainarpotit, Jâritillo naggaserniatsangilat."

Tagga, nagliktakka, tættekarviksavut ungaviksavut ilâ! Uvlub tâpsoma, Jârib nutâb pigiarningata, tækkunâluarkovâtigut, sorlo nungusarainiptingnik, taimâktauk Gûdib Nâlekab angijoksôninganik. Uvagut nunamiut sivikitoârsutuinarmik inôsekartilluta, Gûde tâmna uvlupta kângersarainingamut pijautsangilak sangênersautitaunanelo. Jârit 1000it Nâlekab sângane imaiput sorlo uvlortut atausertut; tâmnautsainarmat. Taimai-

galloarame, uvagut nachogingilâtigut, erkailunelo, sanniktitun-inapta, allaromatsannatalo. Tâmna kotsingnermêtok nungusuitok ungagijaksatuak tættigijaksatuarlo ilâ! tâmna aivigijaksavut sapputjauvigijaksavullo! Neliata tâmna tættigiguniuk, kangusuktitauniangilak.

Tamattominga Jâreme tamattomanetauk tukkisijuksauvogut. Nâlegak piksakadlarpok ilûnainut; tunnitsiviotsainaruptalônêt, tâpsoma perkutingit nungusuiput, kemmatullivingillo pitangitsangilat. Ilûnatik, ômatiggit kiksartunik tâpsomane manigorutiksarsijungnarput; kugviorutekalerangata, tâpsoma allarterniarpait kugvingit ijinginit, tækkunârtillugillo piulijiksamik pijomârtomik. Ilûnatik, inôtsib okumainarninginut pijaujut, tâmna neriugvigilitsuk, pêrungnarmagit ôma tamaita nênertaujutiksangit. Ilûnatik atâtakangitut anânakangitullo aipakangitullo Jâreme tamattomane pairijaunermik Nâlekamut neriuktuksauvut; atâtatut itsomangmat tamainut nâlektiminut. Ilûnatik aiparêt iglomiokattigêllônêt, Jâreme nutaungitome ullapitaukattartut aivanermut kuvianailiornermullo, Jâreme nutâme nutângortitaujungnarput tâpsomunga. Issumajârutigigigungnelo, nagliktara, ômativît illinganinga, tukkisilauruvit Jâreme kângertome sâlagijaukattarnernik ajortomut Sâtanasiblo ôktorlungninginut, ikpigilauruvit pitsartunivît nâmangininganik sapperninganiglo, — nangminerijatit tamaita ipperarlugit, kallusariarnak tâmna issokangitok aivigileruk! soraerniarnak kennuvigilugo, tailugillo tâpsomunga angeru-

tigilauktangit tamaita, angênarniangilatit tagva: Nâlekab sâlakalerêrtub igvittauk issumatârtillutillo sâlakartitsungnarpâtit, arvertarkovlutit ivsornaitomik. — Tokkomullo tikkitaksaugupta Jâreme tamattomane, sivôrajariakangilagut, Nâlegak ômamigiguptigo ômatsainartok; tâpsomunga illaumariktitautuinarapta tokkomut.

Inuit taimâk illingajut, piloriktut ilâ! Mattoma sivorngane iviksoatut-ilaukput annorib aulatangatut sunatuinarnut; (Mat. 11, 7.) mânnale Nâlekamêdlutik aulajuilerput sokkosijuilerlutiglo, kuviasulitainarput nellâgut. Adsiogamik „angumut sillatujomut, iglolior„tomut kairtomut; sillaluksoalermat, kutjer„mallo, annorersuillo akkunadlarlutik iglo „akkingmivigidlarmatsuk ochungilak kairto„mut tungagame.“ Mat. 7, 24.

Igvit, nagliktara, kanok illingavêt? kanok Jâremut nutâmut ablorkauvêt? Nunab pingit allianarningillo nungusaraitut tættigilugillo ungagivigît? ubvalo Gûde issokangitôk? Sunamut igloliulaukêt, siorkanut ubvalo kairtomût? — Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No 344.

37.

No. 373.

Tuksiarnek: Nagliktivut Piulijivut najortiguttôk mânna okautsillo kemmergoniartavut saimanartilaukit ômattiptingnut, kibliktaulerkovluta naglingnernut angijôksoarmut, okpernivullo tettekarnivullo illingnut sôngovalliatilaukit; sukutsiane piviksavut tikkilerpat, nerriugungnalerkovluta itterkojauniksaptingnik takpaunga Paradîsemut kuvianartovingmut. Âmen.

Luk. 23, 24.

Nâlegak erkaringa, nâlegauvingnut tikkikuvit.

Taimak innuartok imna Jêsusib kikiektortaukattinga okalaukpok Jêsuse sâvigilugo. Piulijivulle kakkame Golgatame kejungmut senningajolingmut kikiektortaulaungmat, tagvatauk innuartuk magguk kikiektortaukattau-

vuk; aipâ Jesusib tallerpiat tungânut, aipâlo saumiat tungânut. Aipangat innuit najortut illagilugit Jêsuse mittautigivâ okarlune: Kristuseôguvit illingnik nangminek piulidlarit uvaguglo. Assiat tagva suadlarlugo okautivâ: Igvittauk Gûde erksigingilet, tâpsotunak tokkomut pitlartaugavit; uvagugle pitlartaujariakarpoguk ajortullilauramnuk, tâmnale (Jesuse) idluitullilaungilak. Jêsusemullo okarpok okautsinik nautsertoraksaptingnut illingajunik: Nâlegak erkaringa, nâlegauvingnut tikkikuvit. Jêsusib tagva kiovâ: ahamarik okaupagit uvlome aiparilarpagit Paradîseme.

Unipkautsit tamakkoa tukkeliksôvut pijarialiksôlarmiglo illûnaptingnut, innungnullo tamainut. Tamakkonangalle sakkijâtsiarpok Jêsusib Piulijipta nâpkigosungninga tamainut okpernerme nellâgôrtome kaijunut tâpsomunga; sorlole innuartok Jêsusib nivingakattinga nâpkigijaulaungmat, sorlolo angervigijaulaungmat itterniarnermik Paradîsemut tagva killangmut kuvianartovingmut, taimâk sulle uvlome tamaita illitarksilertut ajornermingnik ômamullo tamânut kakkialertut kiksartullo tamakkoa pivlugit nâpkigijauneksijungnarput issumagijaujungnaineksijungnarlutiglo ajortunnit tamainit, Jêsuse okpernerme nellâgôrtome sâvigilugo tuksiarvigilugolo pigunik. Sulle uvlome Jêsusib okauserilauktangit miksekârniovut, okarmat: Innub erninga tikkisimmavok ajortullijut piulijartorlugit pilloriktitsomavlugillo; sulle uvlomemut nag-

lingninga nâpkigosungningalo sokkoserlungilak, kaijut tâpsomunga pingujarnagillo ajektorniangilait.

Tamanna illa mannigornadlarpok; mannigornadlarpok tamainut kakkialertunut sanikterijunullo ajornitik pivlugit. Kinalônêt mungungajariakangilak, sulle kaut tamât Jêsusib illaliorpait tamaita sâlertut tâpsomunga, sorlo taipsomane innuartok taimna illaliolauramiuk.

Nâpkigosungnek angijoksoak tamanna kuviagilugolo mannigorutigijungnarpavut illâ, kissianele udsertortuksauvoguttauk attornerluklugo perkonnata uivêrikonnatalo nangminiptingnik. Tussaralloarpogut innuartok taimna innôtsime nâkassaningane kissiane Jêsusemut sâlilaungmat, sullele issumakartokaniaranetôk imaitunik: unêt tagva uvangatauk tuavitsariakangilanga, erkanangilak mânna sulle ajornek kivgartorlugo, tokkoviksak kaglilerpat tagva Jêsusemut sâgiaromavunga, nâpkigosungnine malliklugo piulijomârpânga sorlo innuartok taimna piulilauramiuk. Taimâk issumakartokarajarpat tâmna apkomêpok illimanartoksoarme, uivêrilune ingminik. Kinale akkunaptingne kaujijungnarka inotsime naggatiksanganîk? kaujimavitâ, kaupet sulle innoniarmangâpta? Nellunginajaruptalonêt innôsipta sivitoninganik, tagva sulle kaujimangilagut piviksakartitauniarmangâpta kakkialernermut; kamangitulle saimavekarnerub nelliuninganik tappatsainartullo Annernerub ajunginerub nippinganik, tâpkoa ômattingit

niglilerput sittilutiglo, taimâglo illinganekarput innuartub aipangatut, taipsomale ajortullinerilauktane illitarileromanagit kakialerutigijomanagit Jêsusemut sâlaungilak nâpkigijaunermiglônêt kennuviginago; taimâk ikkajortaunane piulijaunanelo issumaminik assiolaukpok kappianartovingmullo pititauvlune, aiparilauktanga Paradîsemut âtautillugo.

Tamanna issumagijauletok tamainut nippungajunut kivgartortunullo sulle ajortomik: Jêsusib aune hailige kovilaugalloarpâ innuit illûnamassiatik pivlugit, tâpkoale kissiane illangiutititauvut tâpsoma akkiliutiksarsêlaungninginik illitarksilertut ajoktoliksônermingnik, sanikterivlutiglo Jêsusemut kaijut tettiksakaratik tâpsoma assianik. Uivêriniaratatôk idluarasuginermut nâmagasuginermut nangminiptingnik. Inuartok taimna Jêsusib nivingakattinga ajartoliksôlauralloarpok illâ; angijomik kakialerutiksakarlune angijomiglo sivorajutiksakalaukpok tarnime illingajomârniksanga pivlugo; uvagulle taimainginipitâ? unêt innualaungigalloarupta, assianiglônêt okumaitomik piungitoâlungmik idluitullilaungigalloarupta, tagva sulle Gûdib hailigeôjub kênangat sângane ajortoliksôvogut pitlaraksauvlutalo tokkotaksautuinarlutalo innuartotut taipsotunak; uvaguttauk assianik sagiarviksakangilagut, assianik piulijauviksakangilagut taipsoma attulauktanganit taipsoma sâvigilauktanganit, tagva Jêsusemik kikiektorsimajomik.

Tamanna pivlugo nelliutillugo sulle kok-

sasukluta katsungailutalo pinnasuarta tarnipta piulijauniksanganik, nelliutok sâgiarviksaptingnut tunnijaumajok sullinane kângertiniarattigo, Jêsusiblo aunga erdlingnartok sullinane nunamut kattekoniarattigo, attutsiarlavulle ômatipta sujungaijutiksanganut; sukutsiane tokkoviksavut pilerpat tarnivuttauk Jesuse aiparællugo itterungnarkovlugit takpaunga killangmut Paradîsemut. Udsertorta kangusuktitaukonnata innuartomut taipsomunga; kakialerninga okperningalo tettekarningalo Jêsusemut igsageksarilavut malligaksarilavullo, tagvatauk tâpsotunak Jêsusib napkigosungninga tukkisiniarpavut nellonangilak. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 333.

nerpângogalloartillugo innuit akkorngane, kênatik aglât allarmatsuk tâpsomangat, sulle omattinga tettædlarpok naglingnermik ômigijiminut, sulle nangminerminik puigorlune illanne kiksadlartut issumagivait mannigorasuarlugillo. Tussalaukpogut, kikkiaktortine, illa ômigijine illunaita tuksiutigivlugit atâtaminut nipliajomik: Atâtak issumagijungnaivigikit, piniarnerijatik nellongmagit! Tussalaukpogut, innuartok nivingakattine sâvigijine angervigilugo okartomik, tarninga uvlome sulle neksaromavlugo Paradisemut. Tussalaukpogut okausekartomik anânane ernekartilugo simmertiminik, Johaneselo anânakartilugo anânaminik. Nane ânianekarka tâpsoma âniangatut? — Nanelo naglingnekarka tâpsoma naglingningatut? — Taimaimat kujaliteârsuit attorlugit imgerpakpoguttauk: Piloriktok! ômame nekkoksijok, nangerungnartok tokkotauviane; ômamullo tautugungnartok annersaumivikattarminut; tarnîk! mângat utternak, takkunârkattarmittit naglimut.

Piulijiptale ânianingit soraitsengilet sulle, pivalliavut sulle; Stundit siorniornarnerpaujut kaglilerput; Evangelistib Mathæusib unipkautivâtigut: Stundit 6 inganit nunane tamaine tâktoksôlerpok, Stundit 9 ingat tikkilugo. Stundillo 9 ingane Jêsuse nippekôrtovlune kachudlarpok: „Gûdiga! Gûdiga! sôg kemakpingâ?“ — Mânna tikkilugo Jêsusib Gûde atâtaminik nagliktaminik taitsainaralloarlaukpâ; Stundineles iorniornarnerpaujune pingasune ukkonane Atâtab kênane ijerpâ tâpsomangat

tækkunârungnailâlo Atâtatut nagliktotut; erkartuijotulle, pitlarniktotullo takopsoajuitotut îlerdlune kissiane. Tagva mânna ânianingit sugalulualerput, mânna ermgusiârsuk ânialik immeraksarijanga ullipkilerpok; mânna ômattinga passijaksaungitok alliktorpok kappiasuluarmut kiksaluarmullo; mânna kemaktaunerminik Gûdiminut tættigitsainarlauktaminut ikpigilerpok koaksârnartoksôjomik; mânna ikkajortiksarsijungnaipok tâva mannigortauniksarsijungnailunelo illaminelonêt sângmine kugviorlutik nangertune mânne, atâtaminelonêt killangme; mânna pingujartaumamariktotut Gûdib kênanganit înasugilerpok; taimaidlunelo sâlagijaulerpok kappiasuluarmut kiksaluarmullo, tarninganelo hailigeme ivsornaitotôjome târktoksolerpok; tamannalo tappilugolo Sâtanasib kappianartoviublo pitsartuningita illunatik aksororlutik sorsugvigidlarpât sâlagijomavlugo nungutsomavlugolo; taimak pivlugolo kappiaktoadlarlune nipperkortojomut kachudlarpok: Gûdiga! Gûdiga! sôg kemakpinga! — ikkajortiksarsiorpunga nachvârnangale; ômattima kappiasungningat nipliatipânga; nukkingma kemakpânga, ijimalo kaumajoa uvamnêngilak! kemangnanga Nâlegak Gûdiga! ungasinak uvamnut! ômattiga alliktorsimavok, najornît ikpigijungnaerapko! —

Nagliktakka! sajudlarluta appersorpogut: kannok? angut una taimnauvâ? aglait hailigit okautigijangat: Gûdib pitakaloringninga illunât tapsomanêmat? — taimnauva? atâtab okautigijanga: tagga ernera naglik-

tara, kuviagijara? taimnauvâ? nangminermi-nik okarlauktok: uvangalo atâtalo attausiô-voguk! tunnitsiviôvunga pitsartunernik tamai-nik killangmelo nunamelo? taimnauvâ? an-noriblo immarbiublo nâlektangak? akkaro-mârtok pitsartudlarlune ânanaudlarlunelo killaub nuvujangittigut? — Ahaila! taimnau-vok illa, assiaungitorle; nelliutsomârporlo illunamassiatik sêrkortortuksaujomârviksangat tâpsoma sângane; mânele erkartuivingmêpok simmerlutit; igvit Gudît kemmalaurangne, tâmna kemaktaulerpok Gudiminut mânna; Omat! kappiasumut kachudlartok tussarkiûk? Pingortitak aglât kakkilâdlarpok; Sekkinek kaumaijungnaipok, pingortitime ânianingit taijaujungnangitut sekkineraromannagit; uv-lublo kaumaninga ablatsaulerpok unnuangô-lerlune Stundit pingasut nâlugit aglât! Illan-nâk! tussartotit tamattominga, kênait mattu-lugo pît! pâmakterlutillo tuksiarit! Pingortitît kemmaktaulermat Gûdemut; kugviorlutit tuk-siarit! ômamut sajuktomut tuksiarit, igville passijaksauvotit, ajornivîlle Piulijivît tarninga târksitilaukpât; ovane mannigortauniksaêruti-laukpât; ovane Piulijivît akkilêjuksauvok akkiliksarsiarilaungitaminik.

Kujagiuk! ômamut kugviortomut kuja-giuk! tâmna kemaktaulaungmat, igvit illagêk-titaujuksaumikovlutit Gûdingnut Nâlegarnut; tâmna mannigortauniksarsijungnarlaungimat, igvit kappiagijarne tamaine, siorniornerijar-nelo tamaine nangminek sennalaungitarne mannigortauniksarsijungnarkovlutit, aiviksak-

atsainarungnarkovlutit Gûdemut Atâtamut, Piulijingnullo.

Kujagiuk! igvit katteksimajotit ajortomut, avisimajotillo Gûdingnit illagêktokotinginillo, kakkialeruvit nellâgut uttertitaujungnalermigavit nâpkigijauneksijungnarlarpillo tâpsomane Atâtamelo. Attê! pâmakterit Piulijivît kikkiektortauvingata sânganut, okarillo: „tausendeêrtordlunga, Jesuse kujagivagit!"

Kujanak illa! mânna uvanga tâpsoma ânianerilauktangit ukkoa Stundine pingasune tâktonerpaujune ipkonane kingumagijomatsengilakka innôsimne tamât, tukkisimarikapkit mânna Piulijima okausertangit ukkoa: „najutsainarpagit uvlut tamaita;" amalo: „ungasingilâtigut tamapta, tâpsomanele innôgapta aulavlutalo îpogut;" amalo: „nagligitsainarlaukpagit kiglinganit, tamanna pivlugo saimanermut amulaukpagit uvamnut."

Illa! igvit Piulijiga kemaktaumalauravit, kemangniatsengilarma innôtillunga. — Amen. —

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 260, 2.

39.

Kêlerpunga!

No. 135, 1. 2.

Tuksiarnek: Nagliktavut Piulijivut! Annerniptigut uvlometauk kikkiektortauvikpît attâne nangerpogut, tautukôromavlutit sorlo immerudlartillutit nellekangitomik. Illa igvit Jêsuse ânialaukpotit taiksaungitomik, taipsomane aungerotilerlutit immerusungnermut nipliagavit: „kêlerpunga“ immertitaulaukpotillo sêrnartomik. Immerusutuinarlaungilatille timêkut, immerusulaukpotittauk, illa kêlerlaukpotit târniptingnik; tarnekulluvut amujomadlarlugit Sâtanasib torkluanit, perkutautitsomavlugillo illingnut. Kannoktôk kêlernît tarniptingniktauk namaksi-

titaulerle, illunatalo tamânêtogut perkutiksaulerkovluta illingnut sennalauktotit siorniudlarlutit pivluta. Taimaimat Nâlegak Jêsuse ikkajortigut! ômamut illingnut sâgiarkovluta, illingnêtsainarkovlutalo sokkosijuiluta innôsiptingne, tokkuptingnelo. — Amen!

Joh. 19, 28. 29.

Kingorngane Jesuse kaujimagame, tamaita namaksijarêrmatta, aglait nellautsilerkovlugit, okarpok: Kêlerpunga. Immektautekarpok tagvane sêrnartomik immalingmik. Tapkoale nipperkut missukpât, ajaupiamullo kappomitarlugo, kanninganullo mannivât.

Nagliktakka! Sontageme kângertome annerniptigut kakkârulangme niakovinertalingme, Golgatamik taijaujome nangerlaukpogut, tækkunârlaukpogullo; sorlo nuname taipsomane illunâne Stundit pingasut nâlugit tâktoksôlaungmat unnuaktut sorlo; sorlolo innôgutiksavut Jêsuse Kristuse nivingavlune kejungme ôminarsijaujome kemaktaulaungmat atâtaminut killangmêtomut, taimak kappiasuluarmut nippekortojomut nipliangmat: Gûdiga! Gûdiga! sôg kemmakpingâ? —

Uvlome ama tokkotauvingane kattimmalerivogut; nanêtsominarnersaunajarkâ Golgatamit? Piulijipta tokkotauvinganit? issumavungale Nagliktakka illunata sullinata tuksiarkattigêlaungilagut imâk: Illannâtuarijama Gûdib, aunârtub ânianga tautugangapkole

39.

Kêlerpunga!

No. 135, 1. 2.

Tuksiarnek: Nagliktavut Piulijivut! Anner-niptigut uvlometauk kikkiektortauvik-pît attâne nangerpogut, tautukôromav-lutit sorlo immerudlartillutit nelle-kangitomik. Illa igvit Jêsuse ânialauk-potit taiksaungitomik, taipsomane au-ngerotilerlutit immerusungnermut nip-liagavit: „kêlerpunga“ immertitaulauk-potillo sêrnartomik. Immerusutuinar-laungilatille timêkut, immerusulauk-potittauk, illa kêlerlaukpotit târnip-tingnik; tarnekulluvut amujomadlar-lugit Sâtanasib torkluanit, perkutautit-somavlugillo illingnut. Kannoktôk kêlernît tarniptingniktauk namaksi-

titaulerle, illunatalo tamânêtogut perkutiksaulerkovluta illingnut sennalauktotit siorniudlarlutit pivluta. Taimaimat Nâlegak Jêsuse ikkajortigut! ômamut illingnut sâgiarkovluta, illingnêtsainarkovlutalo sokkosijuiluta innôsiptingne, tokkuptingnelo. — Amen!

Joh. 19, 28. 29.

Kingorngane Jesuse kaujimagame, tamaita namaksijarêrmatta, aglait nellautsilerkovlugit, okarpok: Kêlerpunga. Immektautekarpok tagvane sêrnartomik immalingmik. Tapkoale nipperkut missukpât, ajaupiamullo kappomitarlugo, kanninganullo mannivât.

Nagliktakka! Sontageme kângertome annerniptigut kakkârulangme niakovinertalingme, Golgatamik taijaujome nangerlaukpogut, tækkunârlaukpogullo; sorlo nuname taipsomane illunâne Stundit pingasut nâlugit tâktoksôlaungmat unnuaktut sorlo; sorlolo innôgutiksavut Jêsuse Kristuse nivingavlune kejungme ôminarsijaujome kemaktaulaungmat atâtaminut killangmêtomut, taimak kappiasuluarmut nippekortojomut nipliangmat: Gûdiga! Gûdiga! sôg kemmakpingâ? —
Uvlome ama tokkotauvingane kattimmalerivogut; nanêtsominarnersaunajarkâ Golgatamit? Piulijipta tokkotauvinganit? issumavungale Nagliktakka illunata sullinata tuksiarkattigêlaungilagut imâk: Illannâtuarijama Gûdib, aunârtub ânianga tautugangapkole

ômattipkut ônarsititauvunga. Nekkoksijaunek innôtsimnelo sokkoserkojomatsenginapko; tarne Gethsemaneme, Golgatamêtsainarle! — Illa taimaimat Nagliktakka! Piulijipta okausertangita kingorlingita tellimangat „kêlerpunga“ ômamiutarilerlavut Stundeme tamattomane.

Opinarnak Piulijiga! kêlilauravit immerosudlalauravit! taiksaungitomik siorniudlarlutit sennalauravit pivlunga, illunatalo pivluta aungêrotilerlutit; kialonêt nekkoksitilaungilâtit, sêrnartomik kissianik immertilaukpâtit immerudlarnerne.

Illipse illunasekassak nangminek kaujimavose tukkisilaukluselo innônipsingne: kappianadlarmat illa immiksakangitome, angiluartomik kiækadlarningane innub illua pannerpat immerudlarnermut. Piulijipta tamannatauk tukkisijaksarilaukpâ Atâtab pijomajanga malliklugo. Innutuinaujotut timime immerosudlarninga ikpigijaksarivâ ânianadlartomik, angiluartomik aglât; aunga ikkinginit kussermat sukkaitomik kissiane; innuglo taimak sukkaidlartomik aungêrotilertok immerudlarpangmat okautaujungnangitomigôg! Taimaituinangilarle Jêsuseme, kissianeletauk tarnime kappiaktoadlarninga sillaksoarmiut ajorningit pivlugit, illijaulauktut tâpsomunga, sorailaungimatta sulle, pitlartaujutiksallo tukkisijaksarilauktangit simmerluta soraingimatta sulle, Sâtanasiblo passiklerningit uvagut pivluta, pagvisarningillo soraingimatta sulle; Sâtanasib ajornartokangitok ivsornaitotôjorlo sâlaginasuarmago, nunguna-

suarmagolo; Atâtablotauk kênane aglât, allarmago ernerminit erdligijaminit, uvagut mamailualaurapta Gûdib hailigeôjub ijingine, sujuksimmaluarapta illa ajornernut, tava taimaimat ânianingit sugalulualerput, kappiaktoadlarlunelo nippekortovlune kachudlarpok: Gûdiga! Gûdiga! sôg kemakpingâ? — Nunalo târktoksôlerpok! — Illagêt! sêrkortorluse tuksiarvigissiuk! kemaktaulauktok pivluse, allartaulauktok pivluse, tækkunârtaujungnailauktok pivluse tuksiarvigissiuk! illipse tækkojominarnersaulermikovluse Gûdipsingnut; Gûdisele idluartotôngmat hâiligeôlarmelo, tâpsoma sângane ajortolik îtsungnatsengimat.

Jêsuse kappiaktoadlarlune nipliarêrame: Gûdiga! Gûdiga! sôg kemmakpingâ! tava Atâta namaksilerpok tækkusarmilâlo illannâkadlarlune, okautivâlo: „ernerivagit! erdligivagit! namaksivunga mânna namaktomik ânialauravit pinniutjilauravillo innuit katteksimajut pivlugit; pijomajakka pijarêrlaukpattit, ullapirsartauvungalo issokangitoksoarmut; mânna innukulluit nâpkigijomavakka, assiôjuksaungilello sâvigiguninga.“ Taimak Atâta okarlaukpok ernerminut; ernerublo kiolugo nippekôrtovlune kachudlarpok: „kêlerpunga!“ tagvainarlo tamanna tukkisilugo Atâtab ama kiupsârpa okautilâlo: (Jesais. 53,) Ernîk! taimaimat tarnît sennalaungmat, angijomik kuviasutekaromârpotit namaksijaujomârlarpillo, unnuktoksuillo idluarsititsomârpattit, ajorningit pêjarangne. Uvangalo unnuktovaksoarnik tunnitsivigijomavagit perkutiksarnut,

pitsartuneliksuillo aksârnigaksarijomârpattit; taimaimat innôtsît tunnilaurangne tokkomut, idluitullijunullo adsiutitaumalaravit, unnuktullo ajorningit illingnut pitilaurangne idluitullijullo tuksiutilaurangne.

Taimak Atâta okarpok ernerminut, ernerub kejungme nivingavlune okausek una „kêlerpunga" okauseringmago; kêlerningalo innuit tarninginik namaksititautainalerpok Pentekostib uvlungane taipsomane 3000 dit kakkialerlutik sâgialermatta kikkiektorsimalauktomut nachogikârlauktamingnut nipliajutigilauktamingnut kassêtoksôvlutik: pêruk una! kikkiektoruk senningajolingmut! ittersimajomulle mânna ânanauvingminut, atâtaminut, uttakkivlune illunamassiatik illijaukârtinnagit ittigangita attânut.

Tâpkoainaulaungilelle sâgialauktut taipsomane Jêsusemut, illa taimanganit unnuksivalliatsainarput okpertut Jêsusemut, nunane unnuktune, kêlerninga innukullungnik piulijaujomajunik namaksititaulerkovlugo; nanelonêlle okpertokartune innônasuartunik Jêsusib ajochertûsingit malliklugit, tagvane tâmna perkutekarivoktauk.

Kannok illipse tagva issumavîse? uvlome angiluartomik Piulijise nivingavingminit nipliavigiluarpâse: „kêlerpunga," tarninik sillingimat sulle.

Piulijivut aungerotivlune timimigut immerusulaukpok taiksaungitomik ipaksijungnartaptingnit illa. Kêlerningale tarnipsingnik angiluarpok illa, sullelo taimaidlarpok sok-

kositsengitomik; illunamassiase tagva illuêngarluse illipsingnik tâpsomunga tunnidlaromangilassê? kêmitingninga namaksititaulerkovlugo? Okarlaukpunga nagliktakka: Jesuse nachogijaulauktok nivingalauktorlo kejungme ôminarsijaujome iksivangmat mânna ânanaunerub iksivautangane Atâtab tallerbiane, uttakkingmallo, ômigijingit illunatik illijaukârtinnagit ittiganginut; mânna pijomangitut, kunnujut, tappatôjut pijuksaujomârput koaksârtuksaunermingnut kakkilâdlarnermingnullo taiksaungitomut, Kikkunut tagva illipse illingajomavîse? ômigijinginut, illanârijinginullonêt? uvlome annerusuleritse illingavigijomajapsingnik; tamattomingale kaujijuksauvose: Jêsusib assiagut itterviksakatsenginnat Atâtab iglunginut kuvianartoliksôjunut takpânêtunut; pilloridlarpok tâmna: Jêsusib okausertanganik „kêlerpunga“ ômamiutarksijok, pinniarutsijorlo piulijime kêmitingninga malliklugo. — Amen. —

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No 96, 4. 5.

40.

Makkiviane.

No. 150.

Tuksiarnek: Salutitaulerit uvaptingnuttauk illuvernit makkisimajotit ajugaujotit! Nâlegak Piulijivut! tokkungalauktotit ômarmijotillo mânna issokangitomit issokangitomut! opigudlarluta Hallêlujalervigivaptigit uvlome makkinivît uvlungane; sorsuklutit kuglugiab, tagga Sâtanasib niakunga serkomilaurangne; mânna niakôsertaumavotit nertornermiglo ânanaunermiglo pigilauktarnik Atâtangne sillaksoakakârtinnago; tausendêrtorluta nertudlalerpaptigit. Kennuvigivaptigille Nâlegak Jêsuse! sâlakarnivît pitsartuninganut uvaguttauk sâlakartittigut ômigijip-

tingnik illûnainik illuptingnêtunik sillatiptingnêtuniglo, illa ajortunik tamainik, Sâtanasemiglo kippalokullunginiglo uivêtunik, illagilutillo makkikattigilaptigit innôtsemut nutâmut, ivsornaitomullo, namagijaujomut illingnut. Timît hailige illuvermêdlune merngoêrsilaungmat, makkilaumilarmelo illuvermit, taimaimat timivuttauk asseroraksat illuvernêtsainarniangilet, igville tuppaktitsomârpattit makkinivît pitsartuninganut; innôsekartitsomârpattillo naggatekarniangitomik, Annernerpît innigilaungmagit. Amen.

Rôm. 8, 31 — 34.

Taimaimatta tamakkoa, kannok tagva okaromavitâ? Gudib illagikpattigut, kia akkerartorungnarpâtigut? Tapsoma ernine aglât ivlerinago, tamaptale pivluta tunnidlalaungmago; tamna illagællugo tamainik tunnitsiviginajangipâtigut? Gudib annerijangit kia passijungnarpagit? Gude tagga idluartitsijok. Kina erkartuijungnarka? Gude tagga tokkolauktok, illa piluartomik tuppaktitaungmijok, tamna Gudib tallerpiat tunganelerdlune tuksiupâtigullo.

Nâlegak makkisimmavok! illa Nâlegak tokkungajunit makkisimmavok! taimak Apostelit 11 it illagijangillo taipsomane Piulijipta makkiviane kuviasuvaksoadlarlutik salutikattigêlaukput; taimaglo uvaguttauk uvlâkut opigudlarluta salutikattigêlaurivogut; ajugaujub makkininganik illuvermit uvloksiorapta uvlo-

me. Illa Jesusivut ômarivok Hallêluja! Hallêluja! Okpertogaseksuit illûnamassiatik okanut illûnainut nertorlitsuk soraeratik imgervigilugolo! Attê! Hallêlujaleritse tussarnidlartomik ajugaulauktomut, sâlakartomut, ômartomut issokangitomit issokangitomut.

Sunale pitjutigivisiûk? ômattise uvlome illumersimmaluarmatta kujalinermik opigudlarnermiglo? imaingilârle? uvlome tussartavut tamaita tussarnidlarmatta mannigornadlarmattalo ômattiptingnut? kaujimagaptalo mânna, tokkungajomiungitok ômartomigle Piuliklertekarapta, sanginersaujomik tokkomit aglât.

Wocheme kângertainartome annerniptigut aiparilaukpavut âniavinginut, tautukôrlaukpavullo miklilernerpângôninga, Gûdemut aglât kemaktaulaurmat tautukôrlaukpavut aungerotilerninga kattaktilerningalo kejungme senningajolingme, illijauningalo Josefib illuvinganut innuktut tarningêrtotut; opinaratik, illinniartut illagijangillo arnat tukkisilaungitut tamattominga taipsomane kiksadlalaungmatta angijomik, illijaumajok illuvermut takkogamitsuk ômarminasuginago; unêt annikitomik sivorngane Jêsusib okautilauralloarmagit: „taekkoniarivapsinga, innôgama illipselotauk innôjuksaugivose (Joh 14, 19).

Nâlegarle ômarmijok taekkolermigamitsuk, tukkisilerkât taimak okautilaungmagit, kuviasuvaksoadlarlutiglo.

Uvagullo kuviasunginersaungilagut tâpkonangat uvlome, kaujimagapta piulijauniksavut âkiksimmangmat, niakosersimmangmat sorlo makkisimmaninganit tokkungajunit; tukkisigaptalo tâpsoma okausingit angersimaningillo miksekarniôngmatta innôtsiôlarmiglo, nellautsilaungmattalo ânanaudlartomik, Hallêluja!

Piulijipta tamaita sâlagilaukpait, tokkolo tokkolaukpâ tokkominut, sorlo ·Apostel Pauluse Korintemiunnut 15, 55, okarmat: Tokko êjauvok sâlakarnermut; Tokko kapputit nauk? kappianartovik sâlakarnît nauk? tokkuble kapputâ ajorniôvok, — ajortullijorle sâgiarane tokkojuksaungmat piulijaunane; Gûdele kujagidlartaule sâlakartimatigut Nâlegaptigut Jêsuse Kristusekut; tamannalo Nagliktakka Apostelib pitjutigiva okpertut okautigingmagit imâk: Gûdib annerijangit kia passijungnarpagît? Gûde tagga idluartitsijok. Kina erkartuijungnarkâ? Kristuse tagga tokkolauktok, illa piluartomik tuppaktitaungmijok, tâmna Gûdib tallerpianêdlune, tuksiupâtigullo. Tussarkisê? tâpsoma tuksiupâtigut Gûdemut! mannigornarmêk! Jêsusib sangêniptingne, kiksarniptingnelo ajornivut pivlugit tuksiarutivâtigut Atâtame, mannigorlutalo Annernermigut okautiluta, sorlo Petruse taipsomane okautilaungmago, imâk: tuksialaukpunga pivlutit okpernît soraikonnago; mannigorit, ajornitit pêjarpakka! ullapirsautekarit! Atâtaminullo taekkojautipait ânianine tamaita ânianerilauktanne ajortoggit pivlugit, aunelo kovimajok, ikkinelo aggangmine ittigangminelo sennerkaminelo,

tokkoninelo ajortoggit pivlugit; tagva Atâtab tamakkoa tamaita taekkunarlugit kuviagivâtigut ernine pivlugo, pitlangilâtigullo. —

Okausiôvok okpernartoksoak imâk: Gûde Kristusemêlaukpok sillaksoarmiullo ullapirsalaukpait ingminut, ullapirsainartomiglo okâlakovâtigut mânna. Taimaimat uvagut tillijaumajogut Kristuse simmerlugo, kaiblarpapse: Gûdemut ullapirsartauleritsetôk. Kristuse tokkolaukpok, illipse innôjuksaugapse, Kristuse makkisimmavok tokkungajunit, illipse makkekattigilugo arvertartuksaugapse innôsertame ivsornaitome, idluarijaujome tâpsomunga.

Illannâk! okpernît tâpsomunga kikkiektorsimmajomut makkisimamijomullo nauk? Okpernek nutângortitsijok illingnik imâk: tokkolutit ajortomik, innôlutille ajungitomik, nellâgut igvit okarungnarkovlutit: innôvunga mânna, uvangaungitorle, Kristusele innôvok ômattimne.“ (Gal. 2. 20.)

Tagga tamadsa illa Jesusib tokkungata makkisimmaningatalo tokkungajunit malliktingit pilloringnadlartut, sagvartut illûnaine okpertune nellagut Nâlekamut Jêsusemut; taimaimarikpat Kristuse innôngmat attanniôtingmallo ômattiptingne, kia tagva passijungnarpâtigût? Gûdib idluarsitipâtigut ernerme aunganut tokkunganullo, tuksiarutsininganullo; Sâtanasiblotauk akkunaktitsungnangilâtigut, tamaitale akkiliksavut akkilertaungmatta Gûdeme, kivgaujungnaipogullo tâpsomunga, kittorngaulutale Gûdemut; Gûdiblo ernine aglât ivlerinago tamaptale pivluta tunnidla-

laungmago; tâmna illagaellugo tamainik tunnitsiviginajangipâtigût? Naumâne! tættekatuinarupta nellâgut tâpsominga, kennulutalo kollarlugatalo, tagva pijariakartavut innônermut piloringnartomut kingumaginiatsengilavut.

Kannorle Nagliktakka! innôsek kannoêtoliksoak una, nangianartoliksoak kugviliksoarlo una naggaserpat; timekulluk una attortavut asseroraksak tokkojuksaupat; kannok tungâgut illiortokaromârkâ? — innôtsemik pigiartokalerpok naggatekaromâtsengitomik soraijuitomik; kannoêlingajomiglo? okpingitunut koaksârnartoksoarmik, okpertunulle kuvianartoksoarmik soraijuitomik. Piulijipta nangminek okautingilâtigût? „innôvunga, illipselotauk innôjuksaugivosse!“ okautingilâtigut? „uvanga kangattartitauniaruma nunamit, illûnaita amuaromavakka uvamnut“ amalo: „najugamne kivgara tagvanêtsomârivok.“

Kuvianamêk tagva! tokkavikanginapta mâne nuname kannoêtoliksoarme tamattomane kemaktaujungnangitomik, pijomârtuksasiorkojaugaptale kemaktaujuitomik.

Mannigornarmêk tagva! kannoêliornerit tamaita nênertautigikattartavut annersaumijutigikattartavullo sulle naggatekarniarmatta malliktauniangilagut tâpkonunga innôtsemut ipsomunga; manêdluta passijaksaungitomik arvertalaurupta; illa taimak tokko pitlarningniksaungilak, angiluartomigle piuliklertiksauvok kannoêtunit asserornartunillo tamainit.

Mannigornarmêk! Sivorlerimajavut takpânêtsarêrtut, okpernerme Nâlekamut sinni-

simakpatta tækkojomâraptigik, kuviasukattigijomâraptigiglo taiksaungitomik, illagijomâraptigiglo avitautsengitomik issokangitoksoarmut. Mannigornarmêk! timekulluvuttauk asseroraksat ukkoa attortavut Jêsusib Kristusib tuppaktitsomârmagit makkititsomârmagillo illuvermit, ablatsautitsomârlugillo adsekartitsomârmagit timiminut ânanausijaumajomut, tamanna pivlugo Annerningat innigilaungmagit nuname.

Time una tokkojuksaujôgalloak, sujuktaumangmat ajortomut, sujuksimajomigle ivsornartomiglo ittertokarungnatsengilak iglunut hailiginut ivsornaitunut takpanêtunut; timemigle nutâmik ajortoêrutsimajomik ânanausijaumajomik makkitokaromârpok, timigijomârtaptingnik, tokkoniarungnangitomik innôjomârtomigle issokangitoksoarmut. Pinnasuartatôk tagva Nagliktakka! manêtilluta Kristuse illagællugo tokkokovluta ajortomik, innônasuarkovlutale tâpsomunga pivluta tokkolauktomut, innôjomulle mânna issokangitomit issokangitomut; pêrutekartomut innôsekarvingmut soraijuitomut, kappianartovingmullo soraijuitomut; pitsartunekartomut piloriktilutalonêt okautaujungnangitomik, asserorlutalonêt piulijaujungnangitomik; tâmna illagællugo innôkovluta mâne kissianeungitok, issokangitoviksoarmeletauk nâlegauvingane ânanâvaksôjome. Amen!

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 152.

41.

Killaliarviane.

No. 167, 1. 2.
166, 2.

Attuarsilerit unipkautsinik Jêsusib killaliarvianik:

Ap. pin. 1, 3 — 10. Luk. 24 50 — 53. Mark. 16, 19.

Okpertokattigêksuit ilûnaita illagilugit okperniptingnik kigligiutsiluta okarpakpoguttauk Jêsuse okautigivlugo imâk: „Uvlûk pi-„ngajuangne tokkungajunit makkitok; killali-„arlunelo Gûdib Atâtab tallerpiane iksivajok.“ Taimâk illiniarpakpose ilipse, sorrusiojose; taimâglo ilûnata tuksiarkattarpogut makkiviane uvlâkut; Sontaginelo tamaine Litanai Sontagesiutit, illagêt kennunerivaktangit attor-

lugit okarpakpogut: „Killaliarnernut ânanau„dlartomut, iksivalernernut Gûdib tallerpiata „tungâne pitsartutittigut, nagliktotit Nâlegak „Gûdelo!" Taimâk nellâgut okperupta, uvlometauk sulitalinata uvloksiorungnarpogut, anerniptigut Jêsuse illiniartingillo aularkattigigaptigik Jerusalemit Betaniamut, tækkonâraptigo killaliartok, killaliarningatalo tukkinganik kêta issumaksarsiorasuarupta.

Sorlo Gûdib erningata tikkitainarninga sillaksoarmut inûlerningalo illagijaulaurmat tattamnartunut sunatuinarnut, taimâktauk avininga nunamit tattamnadlalaurivok. Illiniartingille tamattomunga angijomik opingartauvut. Uvlune ipkunane 40 ine illiniartit illinganingat sivornganetut kingornganetullo ilungilak. Nâmamariktomik ômatingita illumigijangit issumagilugit sapperpogut. Sivorlermik kuviasungnersoarmut ômatingit aulajartitaulaukpallukput, sorlo immarpik akkunaksoarmut ullajujaksoarmullo akpaumijarmat. Jêsusib makkininga okperilugo ajorkasangmata. Kingorngane, issumangit saimarnersaulaurmata, illiniartit issumamikut torârtitauvut sunatuinarnut: Uttimut keviarlutik kangusutekadlarput, Nâlekablo okausingit unuktut taipsomane tukkisitsialaungitatik, mânna sulle nâmaktomik ipaksijungnangitatik, erkaumavlugit issumaksarsiorutekarput sunatuinarnik. Sivumullo tækkonârlutik kaujimatsialaunginivut, kanok illingajuksaunermingnik pijomârtome, Jêsusiblo illingajomârninganik kanok. Jêsusiblo illâne sakkervigigalloarmagit uvlune

taipkunane 40 ine tuavi ama nippalerpakpok tâpkua ijingita sângannit. Sinniub erkomanerublo, târtub kaumajublo akkornganêput sorlo, tâvligarârsungmêdlutik. Taimaimat nellodlarlutik, neriutsannatik kongmuartitauninganik, Jêsuse illagivât Betaniamut, koakârlutiglo kissiane tattaminiarlutiglo killangmut okkijivut, Gûdib ânanaunersoanga sakkijârmat, Engelîngnut maggûngnut ajokertortaukâratik.

Tagvale kaumajomaringmut tessiortauvut Jêsusib killaliarninganut, piluartomik Anernerub kovijauninganut uvlut ikkitut kingornganne Mânna Jêsusib piniarninga tamâne nuname pijarêrsimamariktok tukkisinartomik tâpkua ijingita sânginnepok; utterungnarpullo Jerusalemut kuviasudlarlutik.

Uvaguttauk uvlome Nâlekab piniarninga pijarêrsimajok tækkonâraptigo, Gûde tamattominga saimanartomut illingatitsile uvaptingnut. Omativut ônarsitiligit, kemmergogaptigo sivorlermik Jêsuse killaliartok, aipanganik iksivajok Gûdib tallerpiata tungâne.

I. Jêsuse killalialaukpok.

Tamanna kollaraksaringilavut. Inuit okpingitut unuktut nelliuniptingne, Jêsusemik inutuinaunasugiklertut, okperomangilat killaliarninganik. Tâpkua ajokertuseâlungit malliklugit, Jêsuse uivêriklertotut avituinalaukpok illiniartiminit, kingorngane nunamêdlune sulle. Taimângungitorle uvâgut, nagliktakka! Apostelit taipsomane inôjut kigligiutsiningat malliklugo Jêsuse kongmuar-

titauvok nellâgut, sorlo aglangne hailigine aglaksimakattarmat. Taisituinarpunga okautsinik Ebr. 4, 14: „Ajokertuinerojoksoakar-„pogut, Jêsusemik, Gûdib erninganik, killangmut aimajomik.“ — Killalialaukporlo Gûdetuinaunane, Gûdeovlunele inôvlunelo sulle mânna tikkidlugo. Ilâ inuktut, uvaptitunidlune kongmuarpok. Tamattominga nellojungnaertitauvogut Engelîk okausinginnut. „Jêsuse tâmna, ilipsingnit kongmuartitaujok „killangmut, tikkitsomârivok sorlo tækkolau-„rapsiuk kongmuartillugo killangmut.“ Tagva tækkojomârpogut agganginne ittiganginnelo kikkiaktornerit, senneranganelo kappinivinermik.

Jêsuse uivêriklertotut aulatuinarajalaukpat illiniartiminit, manigorutekarajangilagut; nellâgulle takpaungalaurmat manigorutekadlarpogut, mânna okautiginiartamnik.

Sorlo sivorngane okalerêrapta, Jêsusib piniarninga tamâne nuname pijarêrsimamarikpok. Gûdib Atâtab tillilaukpâ nunamut inuit amuartaukovlugit ajornermit. Jêsuselo ôktortaugalloarame sunatuinarnut nertornalaukpok nakkimarnijuilunelo tokko tikkidlugo. Mânnalo Gûdib utterkogamiuk killangmut, inuit ilûnatik sânginne kigligiutsivok, ullapirsartaugame inuit pivlugit Jêsusib inôsinganut tokkunganullo. Ovane nuname attaniviksuit illangata erninga, aulalaurkârtok nunakotime ômigijingit sorsugvigijomavlugit, uttilerune unatadlarnermit sâlakadlarlune, attaniviksoarmut tâpsomalo inokotinginnut illaliortau-

vok nertortaudlarlune. Taimâktauk Jêsuse illaliortauvok killangme, Sâtanasemik kivganginniglo sâlakalaurame unatadlarnersoarme. Nagliktara! tamanna uvlome kujalijutiksarivat: sâlakalaukpok; tamaita Gûdib sângane pijariakartatit nâmaksilugit pijarêrsimavlugillo pinialaukpok. Piulijaunît kollarnatsangilak. Nâlekavît killaliarninganut tamattominga nutâmik angerviovotit. Gûde ahailâlaurmat sorlo Jêsusib piniarninginut, kongmuartitsigame tâpsominga.

Ama manigorutiksamik assianik, killaliarvianit pijomik! Idluarkutiksaptingnut takpaungalaukpok, iniksalioromavlune uvaptingnik. Tokkome sivorngane nangminek okalaurame Joh. 14, 2: „Atâtama iglungane igluk„sakarpok unuktunik; ainiarpunga iniksaliori„artorluse.“ Sivorlîpta kattangnigingnut ajortomut Paradîsemik killangmiglo assiojilaukpogut; taimangat inuit tækkorngartatitut, assinêtutitut nunaksakaratik nangminermingnik saksâriakalaukput. Mânnale nunaksakarivogut igluksakarivlutalo, Jerusalemik takpânêtomik, Gûdib ômatsainartub iglugasaksoanginnik kuvianartoksoarnik. Jêsuse tagvunga itterkârlaurmat, uvagut malligungnarpogut, okarungnangilagullo Tomasetut Joh. 14, 5: „Nâlegak, kaujimangilagut aiviksarnik, kanorlo apkut kaujimajungnarpitigô?“ Nellungilagut, Jêsuse nangminek apkutaungmat, okpernermullo tâpsomunga, inôtsemullo tâpsomane uvaguttauk kongmuartitaujomârapta il-

lautitaujungnarlutalo piulijiptingnut takpaungarkâlauktomut.

II. Tâmna iksivavok Gûdib Atâtab ajugakangitub tallerpiata tungâne.

Manigornadlarmêk! kiksartuksaunginapta nunamêtsungnaermat; angervigingmattigut Mat. 28, 20: „Ahâk, uvlut tamaita najutsainar„papse sillaksûb naggatânut.“ Takpânêgalloarlune najorniptingnêtsainarpok, Anernerminik tilliklerpok uvaptingnut ajokertorpâtigut manigorlutalo okauserminut; inuit ilûnaita mânna illangiutititsomavait piniarnerilauktame akkiliutiksarsênarninginnik; piloriktitsomavait tarnit ilûnaita killanârtut saimaromavlugillo. — Sorlo Israêlitine ajokertuinerojokalaurmat, taimâk uvagut mânna takpâne ajokertuinerojokarpogut Jêsusemik. Ebr. 7, 24 okartokarmat: „Tâmna Jêsuse soraijuitomik ajokertui„nekarpok. Taimaimat tâpsomûna Gûdemut „pijut piulijungnarpait soraijunane; inôtsai„narlarmelo tuksiarutivait.“ Johanneselo aglakpok I. 2, 1. 2: „Tuksiarutjekarpogut „Atâtamut, Jêsusemik Kristusemik idluartôjo„mik; tâmnalo ullapirsautauvok ajornivullo „pivlugit, ajornivullo kissêtaungitut, sillak„soarmiulle tamaitaksuit ajorningit pivlugit.“ Pauluselo Rôm. 8, 34: „Kina erkartuijung„narka? Kristuse tagga, tokkolauktok, ilâ „piluartomik tuppaktitaungmijok; tâmna Gûdib „tallerpiata tungânêlerdlune tuksiupâtigullo.“ Taimaimat nagliktara, tâpsoma iksivautaksoanga saimanartok sângeruk, tamât, inôtsivît illinganinginne tamaine, tagva ilûnâne sai-

mausertauniarpotit. Kappianartunut nênertauleraiguvit, aivigileruk, tâpsoma Gûdib tallerpianêtub âblatsângortiniarpait kuviasungnermut. Tuksiarnît sangêlerangat, najuleruk, Gûdib tallerpianêtok anersauminernik tamainik tussarmat, tuksiarutjivlunelo aglât ilingnik. Apôtiksakaraiguvit agviarutiksakaraiguvillo sulijaksarne pinasuarnernelo, aivigileruk! ahâk, Gûdib tallerpiata tungâne iksivajub agviarutiksat pêrlugit illingatiniarpait tarnivît saimausertauninganut. Tokkub erksinarningginnut illimasuktitauguvit, aivigileruk, Gûdib tallerpianêtub piloriktênarpait ikajorlugillo ilûnaita perkojijut tarnimingnik tâpsomunga.

Tâmnalo Jêsuse Gûdib tallerpianêtok attaniovok Nâlegauvlunelo tamainut. Killangmut uttilaurmat, Davidib okausingit nellautsivut Img. 110, 1. 2: „Nâlegak Gûde „Nâlekamnut (tagva Kristusemut) okarpok: „tallerpingma tungânut ingitit, ômigijingnik „illijerkârtinnanga ittikavît ikkovranganut.“ Pauluselo okarpok Efes. 1, 20: „Gûdib tup„paktipâ tokkungajunit tallerpingminelo iksi„vatidlugo killangme; anginersangordlugo „nâlegaunernit tamainit, sôngonernillo, pitsar„tunernillo attaniotinernillo, tamainillo su„mik taijaumangâtalônêt, sillaksoarme tamat„tomane kissianeungitok, tikkitsomârtometauk. „Tamaitaksuillo tâpsoma ittigangita atânut „pitipait, tamainullo niakôtilaukpâ illagênut.“ Taimâktauk Pauluse okarpok okautsinik taipkoninga, illitarnadlartunik ilipsingnuttauk, sorrusiojose: „Tamanna pivlugo Gûdib nâle-

„gaviksangortilaukpâ attekartilâlo atternit ta-
„mainit angnerpângojomik. Jêsusib attingane
„sêrkut ilûnatik sêrkortortuksaungmata kil-
„langmêtullo nunamêtullo nunab attânetullo;
„okallo ilûnatik nellonaijaijuksauvut Jêsuse
„Kristusemik Nâlegaujomik, Gûdib Atâtab
„nertornautânut.“ Ilâ, tapsoma nâlegauvia sillaksoarmit tamattomangat pinginame, attaniviksuit nunaksoarmêtut nâlegauvingititut nunguniangilak, issokangitomulle itsainalârpok, sorlo Daniele nellautaijok itsaksoarme tækkonâlaurmago anernermigut. Mânnaulerêrtomik Jêsuse Nâlegauvok tamainut, nâlegomajunullo nâlegomangitunullo. Inuit ingmigolingajut, nunakattigêksuillo piniarnermingnut Nâlekab kajusimaninganik kivgartortuksauvut ikajortuksaulutiglo, kunnujoksôngmangâmiglônêt tappatojoksôvlutiglo, akkerartoromangmangâmiglônêt. Perajaludlarningit, piungitoksôningit Nâlekab nâlegauvingme angijorortitauninganut attorlugit illismatsiarpok. Davide okarpok Img. 2, 2: „Attanersuit nuname
„akkerartorput, nâlekallo kaggimiokattigêler-
„put, Nâlegak mingoartangalo akkerartorlu-
„gik. Killangmêtuble ijutigivait, Nâlekablo
„mittautigivait.“ Koaksârniarata, sillaksoarme Gûdekangitut piojoridlarpata; sukkutsiane tâpkuatauk sâlagijaulutik Nâlegak Jêsuse ômigijatik sêrkortorvigijariakaromârpât sajuklutik.

Inokotinelo tâpsoma tattamnadlartomik tessiorpait; kappianartut unuktut attoralloarlugit aulatsininga tamât idluartoksôvok.

Inokotingillo okarungnarput Davide illagilugo Img. 27, 1. „Nâlegak kaumanerivara „piulijaunerivlugolo, kina erksigijaksarivigô?“ Nagliktara, tarnît ingmigolingajoktauk, atausetuinaugalloarame, kamagijauvok aulatauvlunelo Jêsusemut, Nâlegaujomut ilingnuttauk. „Jêsusivît kaujivait kugvitillo serrinîllo.“ Tâpsoma agganginne ullapitaujuitsungnarpotit, kitorngatut anânamine. Nujarlônêt atausek niakornit asserortauniatsangilak, Nâlekat pijomangipat.

Puigornagle, nagliktara! Nâlegak tâmna attaniojomavok nellâgut ilingnut; igvit illuêngardlutit perkutiksauvotit tâpsomunga; perkovâtit nâlektaujomavlune ilingnut tamaine. Akkunit ômatit akkerartulauralloarune, uvlome aukarungnarkâ? Uvlome killangmiogasaksuit igiakomijarlutik Jêsusemik illaliorput takpâne, Nâlegaujomik issokangitomut. Uvagut kissipta kunnujungnarajarkitâ? Taimainiarata! Engelit anernerillo piloriktut illagilugit uvlome nutâmik Nâlekamik salutitsijomavogut attaniptitut, tâpsomunga perkutautilluta illuêngardluta. Nertorlavut uvloksiorvingme tamattomane nertordlerutiksaptingnut kissianeungitok, ômatiptale nâletsiarninginnuttauk! Amen.

No. 161.

Tuksiarnek: Ilâ, Nâlegavut niakorijavullo Jêsuse Kristuse! tokkolauktotit, makki-

lauktotit killalialauktotillo pivluta! tuksiarvigidlarpaptigit kuviasungnermik illumertaujomadlarluta illiniartiktut! Atâtavît tallerpiata tunganêgavit tunnitsiviolerlutillo pitsartunernik tamainik killangmelo nunamelo, nâlegaulutillo nâlekanut tamainut nuname. Taimaikalloaravit, kattangutigivaptigille, ômatekartotit sulle illapsugosuktomik uvaptingnut. Nakudlarpotit, atâtavît sângane sakkijâriakanginapta erksiluta sajuklutalo, okarungnaraptale sorrutsititut naglingnartutitut: Abba, atâtak nagliktotit! Kujagivaptigit, uvaptingnuttauk killangme iniksamik pijarêrsilauravit nellautsititsijomavlutillo uvaptingne okausernik: kangattartitauniaruma nunamit, ilûnaita amuaromavakka uvamnut. Kanoktôk ilûnata attunit aglaksimalerta aggangne puttorsimajune, igvillo taisijungnarittôk attiptingnik atâtangnut, okpertut nellâgôrtut attingititut! Igvit Nâlegaujotit tamainut sakkijârpalliatilerit nunaksoarme ilûnane, inokattigêksuit nunamêtut illitarksilerkovlugit sivôrarkovlugillo opigosorkovlugillo illingnik attanît ilûnaita attaningatitut. Omatiptingnetauk pitsartunernik sakkertitsilerit, ajornivut tutimariklugit. Pitsartutittigut, malligungnarkovluta ilingnik itterkovlutalo iliktut killaub nâlegauvianut! — Nunamêtillu-

talo sulle, nagliktivut piulijivut, arvertartillutalo uviningme, tikkitautilluta sulle sangênermut nâmangitunullo sunatuinarnut, tamât tækkonârtittigut ilingnik kingormgujaksaptingniglo asserojuitomik, killangme kumergutaujomik, neriungnivut soraerkonago. Kaut tamât illuvut illumerkit killanârnermik ilingnik, unganermiglo ilingnik, tækkuksauvlutit sâptingnêkârnak sâlakartinnatalo aungnut. Uvaptitulle uvlometauk kattangutivut tamaita saimarkit nâpkigosungnernut, kannimajut piluartomik manigorlugit amuarlugillo ilingnut? Amen.

No. 801.

42.

Pentekosteme.

N. 198.

Attuarsilerit unipkautsinik Anernerub ajunginerub kovijauvianik.

Ap. pin. 2, 1 — 41.

Johannese baptiterijok ajokertuilerame Jûdit akkorngane, niplialaukpok: „Uvanga innermut baptipapse; kingunipkulle tikkituksak pitsartunersauvok uvamnit, nellopkotivungalo tâpsoma ittigagutigik singêjarlugik. Tâpsoma baptitsomârpâse Anernermut ajunginermut ikkomamullo.“ Luk. 3, 16. Johannesib nellautaijutigijangit taipsomane mânna uvloksiorvivingme Pentekosteme nellautsivut. Ananaunersûb nâleganga, Jêsuse Kristuse killalialaukpok takpaunga ingilaurlunelo Atâtab

tallerpiata tungânut. Mânna tunnergutingita sivorlingat, — tagva Anernek ajunginek, kovijaumajok illiniartinginnut, baptitsinerlônêt ikkomamut. Tamattominga erkaumavluta uvloksiorpogut uvlome, nagliktakka! Kanoktôk uvaguttauk uvlome baptitaulerta Anernermut ikkomamullo pitsartunermullo kotsingnermit! Anernerublo ajunginerub kaumaksarlitigut, mânna kemergoniarupta pijokalauktut taipsomane illanginnik, appersorlutalo, uvagut kanok illingajuksaumangâpta?

I. Issumagijaksarivavut, nagliktakka, Anernek ajunginek kovijaulaungmat Jûdit uvloksiorvivingita pingasut illanganne. (2 Môs. 23, 14.) Uvlune taimaitune Israêlitit kattimavalaukput Jerusaleme, Jûdillo unuktoksuit kaningitome nunakartut takpaungalaurivut, Tempeleme kattimaviksoarme Nâlegak nertoromavlugo opigijomavlugolo. Sorlo aularviksiorvingme Jêsuse Israêlitit ilûnatik sânginne nikkanarsârtitaunerpaungmat mittautaunerpauvlunelo, kikkiaktortauvlunelo aglât kejungmut, taimâluatsiak ânanausijauninga Anernermut ajunginermut uvloksiorvivît illanganne pijuksaulaukpok, inugasaksuit illitarksilerkovlugit, tâmna kikkiaktorsimajok nachogijaumajok Nâlegaungmat nellâgut, sennalaularmelo nâlegauvingmik nutâmik, nâkigosungnilingmik saimarvekarnilingmiglo, târtoksub pitsartuninganut sâlagijaujungnangitomik. Mat. 16, 18.

Pentekoste uvloksiorutigijausôngolaukpok uvlut 50 it aularviksiorviub kingorngane.

Aularviksiorvingme Jûdit eȓkaumavât sivorlermik aularningat Egiptenemit kippalôvingmit. Uvlut 50 it taipsoma kingorngane kakkame Sinaime iserluktome (2 Môs. 19. 20 lo.) tunnitsiviovut perkojanik, aglaksimajunik aglagvîngnut ujarângnut, perkojanik inuit ômatingit âblatsângortillugit sappertunik.

Mânna kamalerta, nagliktakka! Saugârsuk aularviksiorutiksak nellâgôrtok, Jêsuse Kristuse, tokkotaungmat, tagva inuit aulartitauvut kippalônermit ajortomut Sâtanasemullo tokkomullo. Uvlullo 50 it kingornganne, Pentekosteme, Jeremiasib nellautaijutigijangit 31, 31 nellautsilerput imaitut: „Ahâk nelliutsomârpok, Nâlegak okarpok, „tagva angerviviksioromavunga nutâmik Isra„êlib kittornganginnut, Jûdablo kittorng„anginnut. Angernerilauktaptut, sorlo atâta„gilauktangit angervigilaurapkit, itsomângi„lak, aggamnut tigulaurapkit aulartitsomav„lugit Egiptenemit; angernek tamanna nâle„laungimatsuk, pitsartunermut nâlektitaksari„laukpakka, Nâlegak okarpok. Angernerle „angerutigijomajara Israêlib kitornganginnut „nelliutub tamattoma kingorngane imaitsomâr„pok: Perkojakka tunnijomavakka ômatingin„nut, aglagomavakkalo issumanginnut, Gûde„ojomavungalo tâpkununga, tâpkualo inoku„taujuksauvut uvamnut.“ — Perkojat nutât ukkua, (tamadsa okautsit tussarnertut,) aglagvingnut ujarkanuungitok, inuille ômatinginnut aglaksimavut Anernerub ajunginerub aglautânut sorlo taipsomane Pentekosteme.

Ahâk, tagga angerkattigêngnerub nutâb pigiarninga!

II. Uvlorme taimaitome pijariakortudlartome tattamnadlartokalaurmat, tattaminiarutigijaksaringilavut. Sulloksuksoakalaurmat killangmit, sakkertokarlunelo tâpkua niakunginne ikkomârsutitut ingmikoartitut okaktitut koblorsimajutitun-itunik, tamanna angnerpângolaungilak. Anernermulle illumertauvlutik okâladlalerput okautsinut tussarngartanut. Tamattomangat sakkijâluarpok Anernerub suliningа. Taipsomane Gûdib okausingit nellautsiluarput Img. 81, 11: „Kannise aitarsigik, angijomik tættætitsomavakka!“ Ila okâlavut Gûdib tattamnartullininginnik, okautsit illinialaungimariktatik attorlugit. Taipsomanelo inuit ovane nunakartut illangat Jerusalemênajarune, tâmnatauk okâlavionajarpallaivok okautsinik tussarnertunik okautsinut ovane attorpaktunut. — Imâgle issumakartuksaungilagut, issumakangitutitut perajaludlalaurmata, niplianersoakarmallo tukkisinarkasangitomik. Taimailaungilak. Ipkonanetauk tækkuksaulaukpok, Gûde Gûdiongmat idluartunik illinganekarkojijok ilûnâne. 120 it ipkua ilûnatik atautsekuungitok, illainangille nellekârlutiglo okausekalaukpallukput. Ilûnatigle kênanginne aulajârninginnelo sakkijârpallukpok kuviasungnersoak ômatingita illumigijangat; taimaimallo, tallanganasugijaujungnarput inungnut tamattominga tukkisijungnangitunut. Okâlaningalle okautsinut tussarngartanut, tamanna nellunaikutauvok

pigiarnermaringme, okautsit tussarnertut illingajuksaungmata ikkitotuinarnuungitok, inôkattigêksoarnulle ilûnainut, okauselingnullo adsigêngitunik tamainut, inungnut unnane pânelo, avane ânelo nunakartunut ilûnainut. Taipsomane ilipsetauk ovanêtose kairkojaulerêrpose Gûdib nâlegauvianut.

Tattamnadlarmêk! Anernerub ajunginerub sulininga taimâk tækkuksaudlarpok angutine illisimajôlungitune; ipkua mingeriarteotuinaralloarlutik sillatunekartitaungmata okâlatitaulutiglo ânanâmaringmik. Taimâktauk illiniartit maksuatitauningannit Anernerub sulininga sakkijâdlarpok. Tækkonâtuinarta anerniptigut Pêtrusemik, tussarlutalo tâpsoma okâlaninganik! Tâpsoma, sangênermut sivôranermullo missiarutjerkâlauktub Nâlekaminik, mânna sivôranane inugiartoksuit sângerpait, annajaginagillo niplervigilugillo: „Ilipse „Jêsuse, ânanaunersûb nâleganga, kikkiaktu„laukpasse tokkolugolo. Tagva mânna Isra„êlib kinguvângit tamapse kaujimatsialeritse, „Jêsuse tâmna kikkiaktulauktase seningajo„lingmut, Gûdib Nâlegangortilâlo Kristu„singortilaungmago.“ Taimâk sivôralungitigijomik tagvunga tikkidlugo Kristuse kimullônêt kigligiutigijautsangilak. Mattoma sivorngane, makkiviata kingorngane, iglut illuanne ijersimalaukput upkuat parngnanaersimatillugit, Jûdit erksigigamigit, — mânnale sagvarmariktome, inugiartoksuit niplialauktut: kikkiaktoruk, kikkiaktoruk! sânginne, Fariseêrit aglangniglo illisimajut aglât

sângine, niplerput: „Jêsuse tâmna kikkiak-„tulauktase Gûdib tuppaktilaukpâ, tamatto-„minga ilûnata kigligiudsijiovogut.“

Tamannalo okautigilugo puigoromangilagut, Pêtruse Anernermut illumertaudlarmat illisimanermik Gûdemit pijomik, inuit unuktut, ômateroktaujut tâpsoma okausinginnut, appersulaurmata sumik piniartuksaunermingnik? Tagva okautsinut ikkitôgalloartunut nâmamariktunulle kiojungnarpait, kakkialernek issumagijaujungnainerlo ajortunit baptitaunerlo pijariakaluarnerarlugit inungnut tamainut piulijaujomajunut.

III. Inuille najutijut, tamakkoninga tækkojut tussartullo kanok illingavât? Opinaratik inuit unuktut tagvunga kattimalerput, sulloksuksoak tussaramitsuk; opinaratik koaksângadlarput, tækkogamigit pijokartut tamakkoa tamaita. Uvaguttauk opaksârajarpogut kaujijomamut, appersorajarlutiglo ipkutitunak: kanok tamanna illinganiarkâ?

Inuille kakkilâdlartut akkornganêtokalaurivok illanginnik mittaklutik okalulertunik: „Mamarnermik Wainemik immersimavut.“ Nangminek tallangakattalaukpallukkamik, Apostelittauk taimailinganasugivait. Taimâgle Kristuse inokotingillo illiorviotsainarput inungnut. Kristuse nangminek pivlugo okalaukput, „Sâtanasekarmat,“ (Joh. 7, 20. Mat. 9, 34.) Apostelekotingillo tallanganasugivait; taimangallo Jârit 1800it nâvlugit mânna tikkidlugo okautsit tussarnertut, Anernerublo ajunginerub sulliningit sillainio-

nerartautuinarput. Igville inukullôjotit! mittatuinarit, mittatuinarit piojoridlarlutit, ijutigilugillo tukkisijungnangitatit tukkisijomangitatillo! puigorniarnagle, erkartuiviub uvloksanga nelliutikpat, igvittauk kiojuksaujomâravit okautsitit piungitut ilûnaita pivlugit! (Mat. 12, 36.) Pinasuaruvillônêt mittautekarnernut miksekârnerub nippinga ippitillugo sorlo, inôtsît nâvlugo sullerkôrajaruvillônêt, kanok illingajomârkêt, tokkomut tamaita sungertutigijatit ovane pêrtaujomârpata, igvillo inutôvlutit nangeromâruvit Gûdib ivsornaitoviub sânganê?

Nakudlarporle, taipsomane inokalaurmattauk taimaitut assinginnik. Ukkua Paulusib okausinginnut kibliktaulerput ômatimikut okarlutiglo: „Ilipse angutit katangutigêktose, sumik piniartuksauvitâ?“ Ukkua Anernek ajunginek sullitailitilungilât, kuviasuklutigle okautsit kakkialernermik issumagijaujungnainermiglo ajortunit tussartatik nâlekpait. Issumatârlutiglo baptitaulerput uvlorme taipsomane 3000it. Ilâ uvlok taimna uvlôlaukpok Nâlekab kattersoivia ômatinik unuktunik!

IV. Kapsiniglo uvagut akkunaptingne Nâlegak perkutauneraijungnarkâ ingminût?

Assivut illinganingit okautigituinaruptigik, kamalugatale, uvagut kanok illingangmangâpta, sulinata pivogut. Uvagulletauk, uvlometauk issumagijauvogut Nâlekamut; Pêtruse okarmat: „Ilipsingnut kittorngapsingnullo okautsit ukkua illingavut, ungasik-

tomêtunullo tamainut." Okausek una: „ungasiktomêtunut" uvaptingnut illingavok, ilunainullo kinguvârênut kingunaptingne inôjomârtunut nunakartillugo. Ilâ Nâlekab ikkomanga taipsomane ikkoalavlune pigialauktok, mânna sulle ikkoalavok nuname ônartitsomavlutalo.

Uvlome Nâlekab sânganut ailerupta, neriugungnangigalloarpogut, pilitauniarapta tunnergutinik taimaitunik tattamnadlartunik Apostelititut Pentekosteme sivorlerpâme. Tamanna angijoksôgalloarpok, pijariakortunerpaulungilarle. Anernerub ajunginerub tunnergutinga, suliningalo pijariakortunerpâk tamannauvok Jêsusib Kristusib piulijipta pivluta kikkiaktorsimajub kaumaksartauninga ânnausijauningalo tukkisinartitauningalo ômatiptingne. Kanoktôk taimaimat inuit ilûnaita, kanoktôk uvagut Anernerub ajunginerub kaumaksainganut tessiortaulerta piulijiptingnut! Jêsuse Kristusemik illitarksingitok, neriugutiksakangimat piloringnermik mânelo takpânelo. Tamanna pivlugo uvlomemit nutâmik agviaratatôk Anernermik illuptingne sulijomajomik! Tâpsoma pairksininganut illitarksinerme nangminiptingnik pivalliajuksauvogut, tækkonârtuksaulutalo assiojariakarniptingnik Jêsusekangikupta. Tâpsomalo pairksininganut Jêsusemik ôminga ungatitaksauvogut tamainit piluartomik! ômatekartitaksauvogut ujarkatun-itsungnaertunik, ônadlartunigle Jêsusib naglingninganut. Tâpsoma Anernerub pairksininganut kaut tamât ajokertortaujuksauvojut tamainik piniartuk-

sauniptingnik illinganiptingne ilûnaine, nâmagijaujomagupta Atâtamut killangmêtomut, erninganullo Jesuse Kristusemut nagliktiptingnut tokko tikkillugo.

Tamakkoninga ilûnata, nagliktakka, tukkisilerêrkitâ? sullelo kaut tamât tukkisivitâ? Nutâmik tuksiarta, pileromavluta Anernerub ajunginerub tunergutânik! „Gûdib Anerningata tessiortangit kissêta Gûdib kittorngaringmagit. Kristusiblo Anerninganik pekangitok tâpsoma perkutigingilâ.“ (Rôm. 8, 14. 9.) Amen.

No. 199, 4.

Tuksiarnek: Uvloksiorvivingme tamattomane pijariakortudlartome kaivogut sângnut, Gûdiojotit pingasolijotit, tuksiarvigilutit Anernerub ajunginerub tunnergutânik! Ilâ, igvit Anernek ajunginek, annijotit Atâtamillo Ernermillo Jêsuse Kristusemit, sorlo taipsomane kovijaulauravit Apostelit unuktullo ômatinginnut, uvlome kailaurittôk uvaptingnut sillaksoarmiunullo ilûnainut. Sorlo pigiarnerme sillaksoak kollangialaurangne, taimâktauk mânna sulle sillaksoak ilûnât kollangialauruk! inuit ilûnaita, tâktoksoarme sulle arvertartut, nellojut, piulijaunermik tussalaungitut kaumaksartaukovlugit

tukkisilerkovlugillo piuliklertekarmat Sâtanasib ajornerublo kellaumgujanginnit. Unuktoksuit, igvit Anernek kaumaksaijotit, tessiorkit kiksarnermit kuviasungnermut! Okâlajullo ilûnaita Gûdib okausinginnik nâmaktunik okausekartikittôk! nangminek tukkisitikit Jêsusib aungata pitsartuninganik ômatimingne, ômamut ônadlartomut tamanna kigligiutigilugo pijungnarkovlugit inuit unuktut piloriu tiksanginnut!

Kujagidlarpaptigit, Anernek ajunginek, ilûnâne, nellojullo Kristusemiullo akkorngane sulidlaravit, akkunaptingnetauk pinasuatsainaravit, inuit tessioromavlugit Jêsusemut. Kangusudlarlutale uvlome sângne sakkijâriakarpogut; ikpigidlarapta akkulaitomik kiksartilauraptigit, nippît tussaromanago! Taimaikalloarapta, allarniaratiguttôk! Tamât nutâmik miksekârnermik tækkonârtittigut! tækkonârtittigut asserorsimaniptingnik, perkutaulungikupta Jêsusemut; tessiortigut tâpsoma kikkiaktortauviata attânut; kibliktautittigut, taikane tautorkôruptigo angut imna pivluta ânialik, pivluta ômatilik sêksimajomik!

Ama, igvit Gûde Anernek ajunginek! Nâlekamik kemmaileraigupta, sillaksûb allianarningit ungaginersarilugit, ajornerit sunatuinait kanoênasu-

ginagit; uivêrijauleraigupta tammartitaulutalo Sâtanasemullônêt inôkattiptingnullônêt: tagva kaumanît kaumaksaile illuptingnik, nangianartomik takkokovluta! kaujisartigut kuksalainivut nippunganivullo pivlugit; nippingnut erksinadlartomut tennersarijomut unangmidlartigut tagva!

Nippîlle illanersârletauk uvaptingnut, nâletsiaruptigit! Ajortomut passijaulerangapta illuptigut, tækkonârtittigut Jêsusib aunganut; okpertittigut, aunganut tamattomunga Gûde ningarungnaertitaungmat, uvagullo tâpsoma kittorngangititut mânna niplerungnarapta sivôranata: Abba atâtak! Uvagullo tuksiarnermik kanok nâmaktomik nelloleraigupta, igvit nangminek tuksiarutitigut annersaumijunut okautaujungnangitunut! Mannigoijomiglo taijaugavit, Gûde Anernek ajunginek, tagva mannigutsainartigut, inôsikullupta illinganinginne tamaine, tarnipta timiptalo kanoêninginnut okumaititaulerangapta, tækkonârtillutalo takpaunga torârviksaptingnut, sâlakarviksaptingnut kuviasungnetalingmut! Amen.

No. 203, 2. 3.

43.

Sonntageme Pentekostib mallik-tingane. (Trinitatis.) Annernerub hailigib sennanasu-arninganik omættiptingne.

No. 485, 1. 3.

Tuksiarnek: Jêsuse mânepogut, tussarlugit okautsitit; sâtikit issumavut killaub ajochertutânut; ômattit nunab pinginit illingnut kajungertikit. — Sillatunivut illa mattusimavut tâktomik; kaumar-tingipattigut, kaumaksaijub Annerner-pît; issumaloriksinermik tunnitsivigi-tiguttôk! Kaumajok nakudlartok, Atâtamille pijotit! âkiksulaungmitti-

gut, siutivut angmarlugit; tuksiarnivut tamaita tussarlugit! saimartigut. Amen!

Joh. 3, 1 — 15.

Angutekarporle Farisæerit akkorngane, Nikodemusemik attelingmik, Judine angajokaujomik. Tapsoma unnuangotillugo Jesuse tikkipa, okautivlugolo: Ajochertuijok, kaujimavogut ajochertuijovlutit Gudemit pigavit; illiktut tattamnartitsijokarungnangimat, Gudib aiparikpago kissiane. Jesusib kiova okautivlugolo: Ahamarik, ahamarik okaupagit: Nutamik erniangongitub Gudib nalegauvinga tækkojungnangila. Nikodemusib okautiva: Innuk kannok erniangojungnarka innukoarlune? Ama anâname timinganut itterungnariva erniangolunelo? Jesusib okautiva: Ahamarik, ahamarik okaupagit: erniangongitok immermut anernermullo, Gudib nalegauvinganut pijungnangilak. Uviningmit erniangojok uviniôvok; annernermillo erniangojok annerniôvok. Tattaminiarutiginago okautilaurapkit: nutamik erniangojuksauvose. Annore issumaminik nane annordlerpok, sulluksungningalo tussaralloarpat; kaujimangilatille nakit pingmangat, namullo aimangat. Taimainivok nelliat annernermit erniangomajok. Nikodemusib kiova okautivlugolo: Kannok tamanna illinganiarka? Jesusib kiova okautivlugo: Israelitine ajochertuijovêt, tamanalo kaujimanago? Ahamarik, ahamarik okaupagit: Kaujimajaptingnik okarpogut, tækkolauktaptingniglo kigligiudsivogut; kigligiudsiniptingniglo okpingilase. Nunab pinginik okautijarangapse okpinginapse, kannok okperajarkise killaub pinginik okautinajarupse? Killangmullo kôngmuartokangilak, killangmit akkartok kissime, tagva innub erninga killangmetok. Sorlo Mosesib kuglugiangojartok nappautilaungmago innukangitome, taimaktauk innub erninga nappautsaujaria-

karpok; illunatik okpertut tapsomunga assiokonnagit, nungusuitomigle innogutekarkovlugit.

Nagliktakka! Sontageme kângertome Pêntekostib uvlunganik uvloksiolaukpogut, erkaititaulaukpogullo: Jêsusib killaliakârane angernerilauktane tâpkonunga nellautsitilaungmagit ânanaudlartomik, okpertokotine uvlorme taipsomane tattamnadlartomik illumertilaungmagit Annernermik hailigemik. Tagva nellautsilerpok nellautainerilauktanga sivorngane, illinniartine okautingmagit: „idluarpok illipsingnut ainiarama atâtamnut; ainiangikumale mannigorniktub tikkinajangilâse, ainiarumale tillijomavara illipsingnut.

Okautjaugivogulletauk Nagliktakka! annernek hailige Apostelinut kissênuungitok tillijaulaungmat taipsomane; kingorngaguttauk tillijaukattarpok okpertut ômattinginut; illa nelliutune tamaine angutekalaukpok illumertaulauktunik annernermik hailigemik Apostelititut; Jêsusib kivgarijanginik, nalegauvikotine, nangminek pigialauktane nunamêdlune angijorortitaukojomavlugo tunganilititaukojamavlugolo angutinut taimaitunut annernelingnut, sapputijaukojomavlugolo Sâtanasib kivgakullungita erksinartut asserorterininginit.

Uvagulletauk Nagliktakka! Jêsusemut okpertogut, Nâlegaptingniglo taisijogut illumertaujuksaugivogut Anernermik hailigemik; taimailingikuptale uvloksiornivut assipta illumertauninginik tukkikidlarajarpok illa; uvaptingnulletauk Apostel Paulusib okausingit ukkoa illingagivut, okarmat: „Kristu-

sib Annerninganik pekangitok, tâpsoma perkutigingila, tâmna illangiukattaungilak tâpsominga.“ (Rôm. 8, 9.) Taimaidlarmat tuksiarta Nagliktakka! kennulutalo koksasukluta, tunnijaujomamut Annernermik hailigemik Apostelititut tuksialaungmattatut; taimagle sullinginiangilagut tuksiarkitauniarlutalo, nangminek angervigingmattigut: „tuksiaritse, tunnitsivioniarpose tagva; kenneritse nennisiniarpose tagva.“

Apperivogulle mânna: Annernerub hailigib pinnasuarninga sennaningalo ômættiptingne kannok illingavâ? amalo apperivogut: Annernermut hailigemut nutâmik erniangotitaumavitâ? Piulijivut koksasuklune okarmat: „nutâmik erniangongitub, Gûdib nâlegauvinga tækkojungnangilâ.“ Taimaimat appersutit ukkoa nautsertorlavut sulle Nagliktakka, tukkisilerkovluse, illûnata illa nutâmik erniangotitaujariakarapta innuktângortitaujariakarapta, Gûdib nâlegauvinganut pijomagupta, illa piulijaujomagupta namaktomaringmik mâne takpânelo.

Nutâmik erniangotitaunek, ubvalo innuktângortitaunek sunauvâ? kiovunga: innuit illûnatik innulerpangmatta ajortoliksôvlutik kissiane, sorlotauk Jesuse uvlome okarmat: „uviningmit erniangojok uviniôvok;“ imaipok: innuk kiblêmavok ajortomik; taimaidlutiglo innuit ingeralutik kajungilarningit pinnasuarningillo idluitoksôvut sorrusiônermingnit, ômaettingillo illumersimavut issumanik mamaitunik sunatuinarnik Jêsusib Math. 15, 19.

taijanginik: „innuarnermik, nulliarêngnermik asserorsainermik, assiniarnermik, tiglingnermik, saeglonermik, mittautekarnermik, assinginiglo makkojungnartunik; taimak illingavlutik innungorput nuname, ajortomut sujuktaumagamik kiglinganimarik. Issumavisê? inuit sujuksimajut taimaitut Gûdib nâlegauvinganut pijaksaungmatta? aukarpunga! tamanna ajornarvikpok, Sâtanasib taimaitut perkutigingmatsuk, tâpkoalo attannetuarigamitsuk, pijomajanganik pinniarutsilutik kuviasuklutik; Jêsuse okausekartillugo: „ivsornaitunik ômattigit kissimik Gûde taekkojomârpât“ amalo: „nutâmik erniangongitub Gûdib nâlegauvinga taekkojungnangilâ.“

Apperijokarpalle imâk: kannok uvanga innuktângortitauniarkîk? kannok nutâmik erniangotitauniarkîk? kannok ômamik nutâmik tunnitsiviôniarkîk? — tagva kiolutit okautivagit: tamanna Annernerub hailigib sennaninga omattingne; tukkisinartilugole tamanna illingnut ajormarikpara; apperilaulagilletauk attautsemik: „akkunaksub pigiarvinga nakit pingmangât, naggatekarningalonêt nanê taijungnaralloarkigîk? ubvalo immarbiub tinnilerninga ullilerningalo nakit pingmangângnik kaujimavigîk? tækkolaurit! taimaigivoktauk innuk nutâmik erniangotitaulerpat; tamanna illa Annernerub hailigib sennaninga sagvangitome innub ômattingane. Nikodemusibtauk tamanna tukkisijungnalaunginiva ipaksijungnarnagolonêt; kujanna! ok-

pertuinaruvit tâpsotunak erniangotitaujuksaunernik nutâmik! okpertuinaruvit idluitoksôgavit illunarkut, egitaksatuinaugavillo, Piulijekariakaravillo ikkajortaujomaguvit namaktomaringmik; okperkassiutjileruvillo: Jêsuse pivlutittauk nunamut tikkitsariakalaungmat, âniajuksaulaungmallo tokkojuksaulunelo, aungminiglo kovisijuksauvlune pivlutit; kugviortuinaruvillo kakkialerlutit kippiniarlutillo Jêsusemut, tava apkome idluartomêpotit, tâpsomalo Annernerminik tilliklerviginiarpâtit, ômattît ittervigilugo sennavigilugolo pêjaivigilugolo makkojungnartunit tamainit pilerkovlugo; tâpsomatauk pitsartunekartiniarpâtit, ikkajorniarlutillo, mânnâmit innôsermik nutâmik sivorngane tukkisilaungitarnik pigiarungnarkovlutit arvertarungnarkovlutillo Jêsusib perkojangit malliklugit. Tagga tamadsa Annernerub hailigib sennaninga omattingne, igvillo tâpsoma nippinga illungne tappagingikungne, akkerartungikungne, tava innuktâk pingortitaulerpok illungne, Gûdib âdsinganut illingajok, tækkuksauniartok innukattingnuttauk najortarnut; sorlole sivorngane avatitit attulaurangne Sâtanase kivgartorvigilugo, taimak mânna attorpattit Jêsuse kivgartorvigilugo, illingnullotauk Apostel Paulusib kaiblaininga illingagivok Fil. 2, 5. „Illunase issumakaritse Jêsusib Kristusib issumakarningatut.“

Tagvalo Annernerub hailigib okautikpattit: omat, tiglivalaukpotit, tigligungnairit!

saeglokitsivalaukpotit, sæglokitsijungnairit! ajortullivalaukpotit, ajortullijungnairit! kannekadlarpalaukpotit, kannekadlarungnairit! illusekarpalaukpotit mamaitunik, taimailingatsungnairit; næglingnekalaungilatit Jêsusemullonêt innukattingnullonêt, illumertitsomavagit, igvillo tappatongikuvit nippinganik, ômamullo katsungaitomut pinnasuaruvit âkiktaujomavlutit, tokkovalliajomavlutit mamaitunik tamainik, ablatsângortitaujomavlutillo; tava innuktângortitaulerpotit, Gûdib Atâtab namakutiksanganut illingatitauvlutit; tava erniangupsârtitaulerpotit Annernermit; tava Annernerub hailigib ômattit innigivâ, aulatipâlo attanniôtilugolo kuviagijaminut; igvillo kittorngauvotit Gûdemut. Taimak Nagliktakka nellautsilerpok Apostelib Paulusib okauserijanga okpertunut Korintemêtunut okarmat: „Kristusemêtokarpat, tâmna nutângortitauvok; pitokak îtsungnaipok, ahâk illûnatik nutângorsimavut.“ II. Kor. 5, 17. taimaimat tamapta attunît ingmikôrluta uvaptingnik appersorta uvlomê: Gûdemut kittorngauvîk? nâlegauvinganut pilloringnartotuamut pijuksauvîk? nutâmik erniangosimavîk? innôserme nutâme arvertarkîk? Jêsusemut perkutauvîk? — Appersutit tamakkoa tamaita Annernerub hailigib nellonarungnaitiligit ômattipsingnut, tessiorluselo miksekârnernut tamainut, illiornipsingnik tukkisilerkovluse, katsungailuselo pinnasuarkovluse, tamainik namangitunik tokkovalliajomavluse, uvlullo tamaita makkitsomavluse innôtsemut

nutâmut Annernerub pingortitanganut ômattipsingne. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 486, 3.

44.

Sontageme Junib 17ib sivorlerijangane.

No. 544.

Tuksiarnek: Nagliktivut Gûdivut! sakkertitotit ilingnik inôsipta illinganinginne pijokartunelo tamaine nuname, tækkonârtittigut aulatsinernik ilûnâne! Okpertokattigêngniptingnetauk, sivorliptingne saimarsainernik tattamnartullinérniglo pigiarnermit tækkojautitsekat-

talaukpotit. Uvagullo uvlome sivorlivut erkaumajomagaptigik, tagva kujagidlarpaptigit, Gûde nertornartotit, piniarnerilauktatit tamaita taipsomane pivlugit illagêktut akkornganne. Sivorlipta igsagaksanginnut kajungersartigut, ipkotitunak inôkovluta piniarkovlutalo kivgartorlutit ungagivlutillo ômamat illuêngartomut! Kattangutivut illagêt ilûnaita nunaksoarme ilûnâne ajokertuijersoavuttauk nellipsarkittôk uvaptitut! Amen!

Davide illagivlugo, nagliktakka, Img. 26ib okausertangit attorlugit niplerungnarupta: „Nâlegak, iglovît inninga ivlerivara, innelo opinarnivît najugâ,“ tagva okperkattigêngnivuttauk ivleriniarpavut. Illauniptingnut okperkattigêngniptingnut illangiutititaugapta Gûdib perkutinginnik tamainik. Taimaimat uvlokaleraikpat erkaumanartunik okpertokattigêt akkornganne, uvaguttauk kuviasukluta Nâlegavut ajungitullininngit sivorliptingnut uvaptingnullo pivlugit nertoraksarivavut. November 13, August 13, Juli 6, taimâktauk Juni 17 wocheme kaijome nelliutilârtok-tamadsa uvlut taimaitut erkaumanadlartut uvaptingnut.

Junime 17me okpertokattigêt ilûnatik taijaujut „illagêktunik“ erkaumavut Gûdib tattamnartullininganik tessiorninganiglo saimanartomik Herrnhuteme. Jârit 150it mattoma sivorngane, Junime 17me Jâreme 1722me

napârtok sivorlerpâk nakkartaungmat igluksamut sivorlerpâmut Herrnhuteme. Taipsomane Kristian Davide, Nâlekab kivganga, napârtok ullimâtainardlugo Img. 84 ib okausertangit attorpait: „Tingmiab iglo nagvâr„pâ tullugarnaublo uvlokarvine ivavigijane „piarkaminik; Altarekotitit Nâlegak Zêbaot, „attanerijara Gûdigalo.“

Kristian Davide taimna pivlugo illâne tussalaukpallaivose; uvlometauk tâmna erkaumaluarlavut! Zinzendorfetut angutinut illagêktuksanik kattersoijunut illauvok. Zinzendorfele nâlegautillugo akluitok kivgaulungitok, Kristian Davide aklujôvok igloliortiovlunelo. Taimaigalloarmat, Nâlegak unuktunik sulilaukpok nuname tâpsoma piniarningitigut.

Kristian Davide Rômiut Katolikit akkorngane erniangomavok, tâpkununga sorrusionerminit illauvlune.

Ukkua Katolikit kêtarsungmik ovane okautigerkâromavakka. Nâlekput Pâpstib ajokertuijersûb Rômeme iglokartub perkojanginnik. Iglugasaksuit Rôma illitarivasse aglangnit hailiginit: Rôma-tamadsa iglogasaksuit angnerpât nuname Italiame. Pâpstiniglo taijauvut okpertokattigêksuit Katolikit ubvalo Rômiut Katolikit ajokertuinerojokotingit. Tâpkua Kristusemiunut illaujôgalloat, ajokertusekarpulle sunatuinarnik tammarnartunik. Taimâk okpernermingnut kissianeungitok piniarnermingnulletauk Gûdib sângane idluarsititsungnarlutik okperput. Tai-

mâktauk ajokertuinerojokotimingnik Pâpstemik opigosudlarput, opigosuluarput aglât pijuksaunermit, tâpsoma okausingit perkojangillo Gûdib okausingititun-inasugikasakpait. Tammarnek ajormagogôk. Tâpsomunga kivganginnullo ajokertuijunut inuit ilûnaita perkojautsangilat aglait hailigit pigilugit attuarlugillo; ajokertuijut kissimik ukkua attorlugit sappingimatagôk. Taimâk inuit unuktut agviartauvut illitarksitsiarnermit apkosinermik Gûdemut, piulijiptingniglo Jêsusemik, unuktut agviartauvut manigortaunermit kaumaksartaunermillo aglangnut hailiginut. Ama ipkua piulijipta senniane tâpsoma anânangata uigasûb Marîab, inuillo assingita ivsornaitut tuksiutjininginnik pijariakarasugivut. Tamanna pivlugo unurnerpât Katolikit akkornganne inuk Marîa tuksiarvigivât akkulainersamik piulijiptingnit Kristusemit. — Jârit 100 eokattartut nâvlugit Pâpstit, Apostelib Pêtrusib malliktinginnik taijaujut, nâlektauvut Kristusemiunut sillaksoarme illûnânekasak. Tagvale Jârit 300 mattoma sivorngane, Jâreme 1517 me Lutêruse, ajokertuijok Germâniame nuname, Pâpstemik Rômiullo ajokertusiâlunginnik akkerartorlune Gûdib Anerninganut aulataumavok. Sangêgalloarame, Gûdemut ikajortauvok, Gûdib okausingit aglaillo hailigit tungavigijomagamigit. Taimangat unuktovaksuit pâpstemik nâlegungnaerput. Ukkua ilûnatik okperkattigêksuit okperkattigeârsuillo sunatuinait Evangêliumiunik taijauvut, Evangêlium imaipok: okautsit tussarnertut nâle-

gamigit. Uvaguttauk „illagêktunik“ taijaumajogut Evangêliumiunut ukkunungа illauvogut. Sullele, taimaigalloarmat, Pâpste Rômemêtok angajokâksoatun-ipok. Tâpsoma nâlektingit, ubvalo Katolikit nunakarput Europame piluartomik nunane sekkernganêtune, Evangeliumiut piluartomik nunane tachânêtune, tagva Englandeme, Germâniame assinginelo.

Mânnale uttilerta anerniptigut Kristian Davidemut! Tâmna Katolikit akkornganne innugoijauvok ajokertortauvlunelo ajokertusinginnik tamainik. Inôsungnermine Dâvidetut attanertut saukat tuktuvaillo mianerisôngovait. Taipsomane amarkub saukat illangat kigutiminut kêlugo neksarmago, nukapiangogalloarlune piulivâ tâpsoma siggunganit. Magguertorlunelo unnukut, sekkinek nippilerêrtillugo, saukanik unuktunik assiojilaurame, kappiasudlarlune kennerpait uvlâkullo kissiane nennivait. Tagva kingorngane ânanaudlartomik tukkisivok, inûb sâlerninga kanok illingajuksaungmangât, kanorlo Jêsusib mianersijotut ajungitotut saugak tammarsimajok unangmivlugo kenneriartormago, nennerkârnago. (Luk. 15.) Taimâktauk, amarok aggertok tækkoguniuk, (Joh. 10.) kanok saukat kemmangimagit inôtsiminigle tunnilune saukat pivlugit. — Anernek ajunginek sunatuinarnik sennavok taipsomane Kristian Davidib ômatingane. Sullele akkunit kaumajomaringmut illitarksimaringnermullo tikkilungilak. Taimailingavlune iglogasaksuit

illanganne sullijaksakarpok igloliortiovlune inuit Katolikit, kêtarsungmigle okautsit tussarnertut miksekârninganik illitarksijut iglunganne. Ukkununga okautjautainarpok, Gûde kissime, inuille ivsornaituungitok, tuksiarviojuksaungmat; inuit ikajorungnangimata; Jêsusele kissime âpkutaungmagôk, miksekârniovlunelo inôsiolarmelo. Iglogasaksoarne taipkunane inokarpoktauk angutinik 12 nik, Gûdemik nâlektunik nertornartomiglo arvertartunik; taipsomanele okpernitik kattimakattalaurnitiglo pivlugit parngnanaersimavingmut pititauvut. Tâpkualo parngnanaersimavingmêgalloarlutik tuksiartut Gûdemiglo nertordlertut tussaramigit iglub sillatânit, angijomik ômatimigut kibliktauvok; nâmaktomigle tamakkua tamaita tukkisilugit sapperpok sulle. Taimâktauk Jûdinik unuktunik pitakarpok iglogasaksoarne taipkunane. Tâpkua pivlugit Kristian Davide nangminek unipkârpok imâk: „Kuksasungninginnik illu„ngertorninginniglo tækkolaurama, ungagidla„lerpakka, okperlungalo Gûdib Abrahalo „Môseselo illagilaurmagik. Tamanna pivlugo „Kristusemiut ajokertusingit kollarutigiler„pakka, nellovlungalo, Rômiut Katolikit, „angutillo ipkua parngnanaersimavingmêtut „Jûdillo tâpkua nelîta illungertorningat kiv„gartorningallo Gûdemik nâmanerpaungma„ngângnik. Issumakalerpunga aglât mittaute„karnartunik Jêsusemik. Tuksiarungnarung„naerpunga, taisijungnarnangalo Jêsusib atti„nganik. Sajukattarpunga, okartuksauleranga-

ma okautsemik „Jêsuse"; kappiasukpungalo „ômatimne angijoksoarâlungmik, sorlo kappia- „nartovingmêtôjârlunga, kimitsomadlarpungalo „aglât. Kappiasungnerale pingmat kollar- „nimnit, Jêsuse nellâgut erniongmangât Gû- „demut, okautjaulauramalo taipsoma sivor- „ngane, aglait hailigit Gûdib okauseringma- „git, tagva attaruilunga attuarsivunga aglang- „nik hailiginik, Gûdiblo angerningit Messiase „(Kristuse) pivlugo kennerasuarpakka, Gûdib „angerninganit Paradîseme Testamentitâk tik- „killugo; kuksasuklungalo Testamentitokab „Testamentitâblo aglangit nautsertorpakka, „adsigêngmangâta. Taimak kappiasugungnaer- „punga kêtârsungmik, okpilerlungalo Gûdib „sakkijârtininganik Testamentitokab nelliu- „ningane Abrahablo Isaablo Jakoblo Gû- „dingatitut, Testamentitâble nelliuningane „Atâtatut Ernertullo Anernertullo. Tagvale „Sâtanasib kollartipânga, Gûdib aglait hai- „ligit nellâgut okauseringmangâgit. Attarui- „dlungale attuarsivunga, issumaksarsiorlar- „malo, ajornek inuillo kappiasungningit ka- „nok illingangmangâta, kanorlo Gûdib anger- „ningit nellautsimangâta, kanorlo aglait hai- „ligit uvingub anernerublo sorsuktigêngni- „nginnik inungne kigligiutsimangâta, kanorlo „okpertut arvertarnermingnut sakkertimangât- „suk okpernitik. Tagva issumakarpunga: „atausek mikseliokpat, tamaita mikseliojuk- „sauvut. Pitsartutitaugivunga, issumaksar- „siorama, kanok Kristusib ajokertusingita „suliningit sakkijâtsainarmangâta Jârit 100

„iokattartut nâvlugit, tamanalo pivlugo inuit „unuktut inôserningnik ipperailaurmata. „Mânale okpertitaugama Kristusemiut ajoker„tusingita, miksekârningannik, taimâktauk „okpertitauvunga Lutêrusemiut (tagva Eva„ngêliumiut illangit, Lutêrusemik malliktut) „ajokertusingit illusingillo ajunginerpaung„mata.“

Taimaimat Kristian Davide Katolikit kemmaklugit okperkattigênut Evangeliumiunut illaujomadlarpok. Sullele akkunit agviartauvok. Ajokertuijut Katolikit tukkisileramik pijomajanganik, pijugakpât unangmilâllo, kemâkattariakarpok, kingorlerpâniglo nunaminit aularmarikpok. Mittautaulaurkârdlune Evangêliumiut illanginnut aglât, Gûdemik nâlengitunut, Berlinemut (iglogasaksoarnut) tikkipok, tagvanelo ajokertuijomut Evangêliumiomut illautitauvok okperkattigêngnut Lutêrusemiunut.

Taimangat merngortorane sullitsainarpok assiminut kigligiutsivlune Gûdib okausinginnik. Nangianartut tamaita kamaginagit aikattarpok nunaminut inûlerviminut Boemiamut Moraviamullo. Taikangat tessiorlugillo aulartipait inuit kigligiutsijungnangitut okpernermingnik, unangmijaujut Katolikinut, kivgartoromadlartulle ômamut tamânut Nâlekamingnik, tessiorlaitalo Bertelsdorfemut, Zinzendorfib nunakotinganut. Tagvane taipkua illagilugit igloliorpok sivorlerpânik, kingorngane Herrnhutemik taijaujunik. Tamanna uvlome erkaumavavut. Junime 17me

napârtok sivorlerpâk nakkartaungmat Kristian Davidemut.

Taipsomane nuna imna kausernadlalaukpok orpekarlunelo piungitunik akkulaitunik; tamanna pivlugo arnat illangat niplerpok Jêsusib illiniartingititut Mat. 15, 33: „Nakit kakkôjaksiniarpitâ tamâne inokangitomê?“ Kiojokarporle ama aglait hailigit okausinginnik attortomik: „Okperuvit, Gûdib ajugakangininga tamâne tækkojomârpat.“ — Nâlekablo tagvane ajugakanginine sakkijârtilaukpâ ilâ. Mâna Herrnhute iglogasangovut ânanânik inokarlutiglo 1000 ekasangnik. Tagvangallo illagêt unuktut pivut nunane sunatuinarne, nellojunullo unuktunut tagvangat Gûdib okausingit tussarnertut okâlatauvut. Ovungatauk nunapsingnut tavangat okâlanek Jêsusib piuliklerninganik kaitaulaukpok.

Kanorle tamakkua tamaita piniartaujungnalaukât? Piniartaujungnalaukput, Kristian Davideme angutinelo ipkonane aglait hailigit okausingit nellautsingmata Jer. 24, 7: „Oma„tinik tunitsivigijomavakka, illitarksilerkov„lugit uvamnik, uvanga Nâlegaugama.“ Ama Mark. 9, 23 okautjaugupta: „Kanok„tôk okperungnarlutit! okpertomut ajornar„tokangilak sumik,“ — taipkua okpilaukput. Okpernermut tâpsomunga pitsartutitauvlutik inôtsitik ivlerilaungilât. Nunamingne Jêsusib attinga okâlajutigivât; aularlutiglo kappianartutigut siorniornartutigullo sunatuinartigut Nâlegak pivlugo, piniarnermut okpernermik nellâgôrningat sakkijârtipât. Tâpkua

akkorngane Kristian Davide nertornadlalaukpok. Zinzendorfe tâmna pivlugo okalaukpok, Annernekarmat Apostelititut Jêsusib nelliuningane. Igloliortiovlune, sorlo Jêsuse igloliortiolaurmat, tâpsoma ajokertuininganik naglingninganiglo attorasuarpok. Paivlune sapperkôrpok tamât; iglomine, nunamine inniksarsijungnangilak sorlo, tamât sullijaksakaromavlune inuit tarninginne. Tamanna pivlugo akkulaitomik ingerakattarpok nunanut sunatuinarnut Moraviamut kissianeungitok, Russiamullotauk assinginullo. Ilûnânelo unuktut tâpsomunga tuppaktitauvut tessiortaulutiglo kaumajomut. Tâmna Kristian Davidetauk, magguk illagilugik, sivorlerpâmik Herrnhutemit Karâlit kattangutipse nunangannut ingeralaukpok Jâreme 1733 me, ukkua piuliklertokartomik okâlavigilugit.

Uvagulle, nagliktakka, kanok illingavitâ? Sivorlipta okpilaurningat, ômatekarningat Nâlekamik illitarksijunik suksaungilak uvaptingnut, uvagut nangminek inôngikupta okpernerme tamattomane. Ilâ, nagliktakka, angijoksôvok, ômamut okperupta. Okpernekarkitâ? sivorliptitut inôsiptingnik ilûnânik Nâlekamut tunnijijungnarkitâ, arvertarlutalo pitsartuninganê? Tamadsa apersutit nutângortitaksat ômatiptingne piluartomik uvlune erkaumanermut taimaitomut illingajune. Nâlekab uvlune taimaitune illagêt, nanêmangâta nunaksoarme tækkonârligit, tâpkoa akkornganne, akkunapsingnetauk pitakatsai-

narkovlugo merngortorlugatik kivgartortunik Nâlekamik kattangutimingniglo. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 727.

45.

Sonntageme Julib 6ib sivorliane.

No. 526.

Tuksiarnek: Nagliktivut piulijivut! nangminek ânianartutigut ittilauktotit takpaunga ânanaunersoarmut, uvaguttauk pitsartutittigut, tamât nertornarluta sokkosijuitsungnarkovluta tokko tikkil-

lugo, ilûnaita malliklugit, ilingnik kigligiutsilauktut sivôranatik inôtseme tokkomelo! Amen.

Ebr. 13, 7.

Issumaginiarsigik ajokertortise, Gûdib okausinginik ilipsingnut okâlalauktut; tâpkua inôsingita naggatât nautsertorsiuk, okperningallo malliklugo.

Okautsit ukkua, taimâktauk Ebr. 11 ib okausertangit erkaumatsiarlugit mânna okausekaromavunga. Taimaimat Julime 6me nelliutilârtome Husib, Gûdib kivgangata nertornartub ôtauninganik erkailârapta, Stundeme tamattomane inôsingata tokkungatalo illanginnik unipkautijomavapse. Kaujimavose, nagliktakka, Jârine 100 eokattartune Apostelit kingornganne nelliutijune Nâlegapta piulijipta ajokertutingit asserortauvallialaurmata illakartitauvallialaurlutiglo. Inuit Gûdib okausinginnik aglangne hailiginêtunik mallitsialaungimata, issumakarnitik nangminitik malligomangârlugit. Taipsomane ajokertuinerojok Rômemêtok, Papstemik attelik, ingminik mallikteonerartok Apostelemik Pêtrusemik, nunab tamattuma attanersoangititun-iluatsiatuinarpok; piojorijok pimariutertorlo taipkutitunak; Apostelele Pêtruse piojorijuitok adsigitsangilâ. Okautsine perkojanelo Gûdib okausingititukasak Kristusemiunut nâlektaukovait. Tamana pivlugo tâpsuma perkojanga malliklugo inuit ajokertuijôlungitut aglangnik hailiginik attuarsijuksautsangilat, aglait haili-

git, okautsit tussarnertut, Gûdemut tunnijaugalloarmatta inungnut ilûnainut, piulijaujutiksanginnut. Gûdible tâktome taimaitome angutit atauseungitut kaumaksarpait Gûdib pijomajanganik okâlajut sivôranatik nâmaktomiglo. Piluartomik Lutêruse. Taimâktauk Hus, Jârit 100 it Lutêrusib sivorngane. Mânna Jarit 460ikasait nâvut Johanesib Husib tokkotauninganit ikkomamut.

Okpertunut tamainut Hus erkaumajaksauvok, uvaptingnulle piluartomik taijaumajunut illagêktunik. Wochit ikkitotuinait mattoma sivorngane tussalaukpose, Jâreme 1722 me sivorlivut aulatainarmata nunamit Moraviamit Boemiamillo. Nunangne ukkungnane taipsoma sivorngane pitakalerêrpok okpertokattigênik, taijaujunik „illagêktunik“ (ubvalo „kattangutigêt illagêngningannik“) Jârit 200 it aglât nâvlugit; illagêktunik, kingorngane Katolikinut ômigosungnermut unangmijaujunik nungutitaukasaktuniglo. Taipkua illagêt sivorlît Husib ajokertusinginik malliktunit Boemiamêtunit pingmata, tamanna pivlugo illagêt Herrnhutemêtut, tâmna Hus sivorlerigamitsuk, erkaumavlugo ivleriluarpât. Uvagullo taimailiortuksaugivogut. Tamanna pivlugo mânna sulle illagêt ilûnatik Liturgîit No. 50 ingat attorlugo Gûde hertudlarpât piniarnerilauktangit pivlugit Husekut angutigullo assingitigut okpernek pitjutigællugo tokkotaulauktutigut.

Hus ajokertuijôlaukpok okâlajôvlunelo Prageme iglogasaksoarne angnerpâne nuname

Boemiame. Angutaungmat Gûdemut idluarijaujok kaumaksartitaujorlo, okâlaningit nâmagijauvut unuktunut, miksekârnermik ivlersijunut. Nautsertornerminut attuarsekattarnerminullo aglangnik hailiginik, nagvâlerêrpok atauseungitunik tamakkunane akkerartormariktunik Katolikit ajokertuijut ajokertusinginnut. Tagva Viklefeolauktub aglangittauk naipingmagit, ijikik uimariktitauvuk sorlo. Viklefe taimna aglangnik illisimajôlaukpok Englandeme ungasiktome. Aglait hailigit attuarkattaramigit, Kristusemiut tammadlarningit ajokertutsit arvertarnerlo pivlugit sivôranane akkerartorvigilaukpait, inuillo ilûnaita attorkovait aglangnik hailiginik tamakkuninga. Tamanna pivlugo unuktut ômigigalloarmatsuk, aglangit ilûnânut siamarsimajut unuktunut illingavut saimanartomut. Boemiamuttauk âtauvut. Tamakkua Husib atuarmagit, okperninga pitsartutitaudlarpok; nangminek taimaituniktauk issumakalaurame. Taimâk Gûde sappingilak miksekârnine siamartillugo nunanut tamainut.

Viklefib aglangit Prageme Katolikit ajokertuijoksoakotingannut piunginerartauvlutik, inuit tamaita sânginne ikkomamut êgitaukojaungmata ôtaukojauvlutiglo, Husib inungnik erksinane ajokertutsit aglangnêtut tamakkunane illilertorlugit kigligiutsivok miksekârninginnik. Pitsartuvalliajomik miksekârnek illitarijane okâlajutigivâ, pitlarpallialugillo Kristusemiut tammarningit piuseâlungillo taimâktauk ajornerit, ajokertuijut unuktut

illuserivaktangit. Opinarane tamanna pivlugo ajokertuijoksoarmullo assinginnullo unuktunut angajokaujunut sugaludlartomik ômigijauvok. Pâpstib aglât Rômemêtub Huselo iglogasaillo ilûnaita igloginiartangit ôminarnerarpait. Pitlarniolaukpok angijok, nunat illangata iglogasangit iglogasaksoangillo ôminarnerartaukpata Pâpstemut. Sivanerit attortaukojaujungnaerput tagva, Sakramentîglo (baptijut komunionelo) kattimaniksallo ilûnatik nokkartuksauvut. Husib Pâpste taimailiortok sullinane idluangitomiglo piniarasugigalloaramiuk, Pragemit aularpok, okâlakattarporle erkâne ilûnâne, iglogasangnelo iglogasaksoarnelo napârtolingnelo naternamelo; taimâktauk aglangnik ajungitunik aglakpok; taimailiorlunelo unuktut tessiorpait kaumajomut, illitarksinermut Nâlekamik, piloringnermullo.

Taimaitillugo Pâpstib kunnugalloarlune ajokertuijoksuit attanîllo iglugasaksoarnut Kostnizemut, katterkovait, taikane kaggimiojuksaukovlugit okpertokattigêksuit illuêngartut pijariakartangit idluinersoangillo pivlugit. Inokarmat nelliutome taipsomane unuktunik kaujimatsiartunik ikpigidlartuniglo, Kristusemiut akkornganêtokarmat pijuksaungitunik sunatuinarnik. Taikunga tagva kattimavut Pâpstelo attaniviksoarlo, ajokertuijersuillo attanîllo 1000 init unurnersat. Tâpkuale ilûnatik ajokertusek miksekârtok Husib okâlajutigijanga tukkisingilât ivlerinagolo, Jêsusib Kristusib issumangit ômamiginagit. Huse-

tauk nangminek kattimajoksuit sânginnut kairkojauvok, kiglisiniartaukovlugo akkiorkovlugolo ajokertuserilauktane pivlugit. Taimaimat attaniviksoak, Sigismundemik attelik, aglatigut angilaukpok, Hus kanoêtitautsannane kimullônêt Kostnizemut ingerarkovlugo uttilârkovlugolo. Husele Kostnizemut tikkilaurame sunaubva, tagvainak parngnanaersimavingmut tâktomut pititauvok. Omigijingita unudlartut okarmata, attaniviksoak pijariakangimat angersimanine ajokertuinerluktomut sokkosertinnagit. Tamannale Husib tattamiuniarutigingilâ. Kajusimalerêrame âniajomavlune Kristuse pivlugo, Kristusemiglo kaumartiksakarpok mannigortiksakarlunelo. Mannigorpok aglait hailigit okausingit ukkua issumagilugit Luk 6, 22. 23: „Piloridlarpose, inuit „ômigikpasse, aviluselo suangadlarpasselo, atti„selo tainerlukpattigik ningartutitut Inûb Er„ninga pivlugo. Kuviasugitse kiggertarluselo; „akkiksase angidlaromârmat killangme. Si„vorlingita taimailiorivait nellautaijut.“

Amalo Jak. 1, 2 — 4: „Kattangutikka „nagligijakka, angijomik kuviasugitse, suna„tuinarnut ôktortaulerupse, kaujimaluse, ok„pernipse ôktortauninga kennuêrsârnermik „sakkertitsingmat; kennuêrsârnerle sokkosi„juituksauvok naggatânut!“

Parngnanaersimavingmêtillugo Hus unuat illanganne sinektomanekarpok imaitomik: Kattimaviub karmangane Kristusingoarmik nangminek aglakôrpok; angutible illitarnangitub tagvainak nungulugolo pêrpâ. Tagva

aglaloriktut tikkerkôrput Husib aglalauktanga âkiksorlugo, ânanaunersamiglo pijarêrlugo. Ajokertuijut ajokertuijersuillo nungunasuaralloarpât sappilerdlutigle. Kuviasudlarlune tuppakpok tagva. Sunamik issumakarmangât sinektomanek tamanna pivlugo, kaujimangilagut. Ananaudlartomigle nellautsivok, Jârit 100 taipsoma kingorngane Lutêruse Husib piniarnerilauktanganik pigialermat nutâmik pijarêrmariklugolo.

Attaniviksoak kattimajoksuillo aglatigut angajokajanut unuktunut Boemiamêtunut kennuvigidlarauvut, Hus kanoêtitaukonago pitlartaukonnagolo. Tamaitale sullingilat. Pingasuertorlune kattimajoksuit sânginne kiglisiniartauvok kakkialerkojaulunelo kigligiutserkojauvlunelo tammalaurnerminik. Ajokertuijersuille ipkua sakkijângilat Gûdib kivgangititut. Nippersoanginnut kaggudlarningininnullo mittautekarninginnullo Hus okausekartailititaumaringmat. Sokkosijuiporle; sillungnerit nelianullônet tammartitautsangilak. Piojorijuidlune Nâlekamitut Jêsusetut kiovok okarlunelo: „Aglatigut hailigitigut tukkisitikpanga kialônêt ajokertuilaurnimnik idluangitomik, kunutsannanga kakkialeromavunga kigligiutsijomavlungalo tammalaurama.“ Passijingitale akkornganne atauserlônêt taimailiorlune sapperpok.

Kiglormulle erkartortauvok ôtaukojauvlunelo Anôrângit tagva ajokertuinermut illingajut timinganit pêrtauvut, illijivigivâllo niakotemik allakapsajamik Sâtanasingoaling-

mik pingasunik. Husele okarpok: „Nâlegara Jêsuse pivluta niakotemik kakkilautilingmik attulaukpok; taimaimat kunnutuidlunga okinersamik attoromavunga.“ Erkartortingit okarmata okautsinik erksinartunik imaitunik: „Tarnît unertutigivavut Sâtanasinut“ — kiovok: „Uvangale annernera aggangnut perkovara, Nâlegak Jêsuse; ilingnut tarniga piulilauktat perkovara.“ Erkartuivingmullo tessiortauvlune tuksiarkattarpok: „Jêsuse Krissuse, Gûdib ômatsainartub erninga, nâpkigiinga!“ Napajok, tagvane napârtitaujok tikkigamiuk tuksiarlarmelo sêrkortorlune kiblingnartomik, najutijut illangit niplerput nippekortojomik: „Tâpsuma sulilauktangit mattuma sivorngane nellovavut, mânnale tussarpogut tuksiartomik Gûdemut ânanaunerpângojomik.“ Timinga aklunânut kausertunut, kongasingale kellaumgujamut kellaktaukârmat, illumajaukârlarmelo ikkomaksanut, kongasinga tikkidlugo kejuit ikkititauvut. Ikkoma ikkoaladlarmat, Hus tuksiarkattarpok: „Jêsuse, Gûdib ômatsainartub erninga, pivluta ânialauktotit, nâpkiginga!“ Ikkomab illuanêtillugo, kangasinânga aulajok tækkojauvok sulle, Nâlegak piuliklerkârtinnago kivgaminik nertornartomik tokkomut anianartunit tamainit. Kingorngane kejuit timingatalo argsangit tamaita kôksoarmut kattarartauvut, amiakokarkonago mikkijoârsungmiglônêt kumergutaujungnartomik opigijaujungnartomiglo Husib ungagijinginnut. Erksinadlartok tamânna pilaukpok Julime 6 me Jâreme 1415

me, Husib inûlervianeluatsiak. Ajokertuijersuit ipkua, Gûdib pijomajanganik tamainit inungnit piluardlutik kaujimatsiartuksaujut nâlektuksaujullo, tautungititut, issumailingajutitut iput, taimâluatsiak, sorlo Fariseêrit ajokertuijullo aglangniglo illisimajut Jêsuse passijaksaungitok erkartulaurmatsuk.

Uvagulle, nagliktakka, pijokalauktunik taipkuninga erkaumagupta, sumik issumakartuksauvitâ? Sivorlermik Gûde nertoraksarivavut kujagijaksarilugolo, tamât inungnik tilliklitsainarmat miksekârnermik kigligiutsijunik nertornartomik, ungajunik tâpsominga tokko tikkidlugo. Tokkotaugalloarpata, assingit Gûdib kivgangit sakkijârput kangusulungitut Nâlegak okâlatigivlugo. Taimâk Gûdib nâlegauvine miksekârninelo ovane nuname tamât pêrtautailitipak. Inuit taimaitut âniatitauninginnut tokkotauninginnullo okautsit tussarnertut piloringnartullo siamarnersautitautuinarput, unuktullo ômatingit kibliktautuinarput. Aipanganik kuksasudlarluta appersortuksauvogut nangminiptingnik, uvaguttauk Husetut sokkosijuidlarajarmangâpta tokko tikkilugo? Anernekut tautuleruk Hus, nagliktara kattangutiga, ikkomame âniatillugo tokkotillugolo, appersorillo nangminernik: „Uvangatauk pilijiga taimak nagligivigô? tâmna pivlugo inôsera ipperarlugo parngnailerkîk, tokkub ânianarninginnut okpernimnit tammartitaunangâ?“ Tagva nellungitsiariakadlarivogut, Jêsuse suksarimangâptigo ômatiptingne. Tâmna angnerpâkutigivitigô nellâgut taijaujung-

nartunit tamainît? Kaujimangikupta, sunaumangât uvaptingnut, naglingningata ikkomanganik tukkisilaungikupta ikpigingikuptalo illuptingne, Nâlegak kigligiutigijungnangilavuttauk inungnut. Taimaimat erkaumanermut Husib tokkotauninganik kajungersartaulauktatôk Nâlegak kennuvigijomavlugo ingminik nellonarungnaertivalliarkovlugo uvaptingnut, illitarksivalliarkovluta naglikpalliarkovlutalo Jêsusemik piulijiptitut, taimâglo niplerungnarkovluta Paulusetut Rôm. 8, 38: „Kaujimavikpunga, tokkublônêt inôt„siblônêt nâlegaunîllônêt pitsartunerillônêt „avitsungnangimatigut Gûdib naglingninganit „Kristuse Jêsuseme Nâlegaptingnêtomit!“ Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 533.

46.

Augusteme 13me.

No. 548.
547, 1.
440, 4.

Nâlegapta Jêsusib Kristusib saimaningata, Gûdiblo naglingningata, Anernerublo ajunginerub illagêngningata illagilitigut ilûnata! Amen.

Taimâk, nagliktakka salutitigêlerta Gûdipta attingane; tâpsuma ijikita sângangne uvlome uvloksiorpogut, kattangutivut illûnaita illagilugit, sillaksoarme ilûnâne siamarsimajut. Gûdipta, naglingniojub nangminek, sakkertitsilauktublo naglingnerminik ernermine erdligijamine Kristuseme tækkunârlitigut ilûnata, uvagullo kattangutivullo imarbiub akkianêtut. Omativut illumertiligit

naglingnermik ômatiminêtomik, Jêsusib perkolauktanganik uvaptingnut nâletsiarungnarkovluta Joh. 13, 34: „Perkojaktârmik tunitsivigivapse, nagliktigêrkovluse, sorlo nagligilaurapse nagliktigêlerkovluse.“ Okautsinut ukkununga erkaumanadlartunut tessiortauvluta mânna Nâlekab sângane kêta okausiksakaromavogut.

Uvloksiorpogut uvlome, nagliktakka, Nâlekab tattamnartulliningita illagêktokotimine Herrnhuteme Augusteme 13 me Jâreme 1727 me, Jârit 150 ekasait mattoma sivorngane erkaumajauvianik. Taipsomane sivorlivut, Jârit tellimat nâvlugit 1722 mit Herrnhuteme iglokarkattigêklutik, Nâlegak kennitsainalaukpât kuksasudlarlutik ômamullo tamânut. Sullele illagêktutitut nellâgôrtutitut illingatsangilat; atautsemik ajoksaramik, ajoksarput nagliktigêngnermik. Issumakaralloarput unuktunik Gûde inuillo sâlerningita illinganingit pivlugit. Ilûnatigle nangminek tammarasugilungilat, illamik assimik issumangit nâmagasuginagit. Tamanna pivlugo naglingnekaratik nellâgôrtomik aivajigêkattarput. Nâlekamiglo nertordlerpallianasugigalloarlutik, sunaubva, aivajigêkpalliatuinarput. Nâlekable tamanna idluaringilâ. Illungertudlarningille pivlugit nâpkigijomavait. Pigialerpok tagva ômatingit sittijut aggililugit. Nâlekab kivganga nertornartok Zinzendorfe aujame taipsomane inuit tammartut okarkattigikattalaukpait, ômamut ônadlartomut kaiblarlugit. Nâmaktomigle sullerkôngilarle,

ômatingit mangailuarmata sulle. Tagvale Nâlegak nangminek ikajorpok. Taipsomane Augusteme 13 me pissuktillugit Bertelsdorfemut kattimavingmut Komunionekaromavlutik, Nâlekab saimarsaininga angijoksôlerpok. Tagva okarkattigêkput, tagva tammarnerilauktamik issumagijaujungnaerningannik kenujigêkput, tagva erkitigêkput naglingnekarlutik. Komunioniblo malliktub ômatingit atausiomariktipait nagliktigêmariktillugillo. Taimâk illagêktungortitauvut; taimâglo Nâlegapta perkojanga nâlekpât: „Perkojaktârmik tunnitsivigivapse, nagliktigêrkovluse, sorlo nagligilaurapse, nagliktigêlerkovluse.“ Ilâ taipsomane sivorliptingnut tamanna Jêsusib perkojanga nutaumarilaukpok sorlo.

Tamakkua Gûdib pinialauktangit sivorngane tairkauvakka tattamnartunik. Ubvalo tattamnartônasugingilasê?

Tattamnadlarpok ilâ, inuit nelîllônêt naglingnekartitaukpata. Tamattomingale nâmaktomik tukkisijungnarpogut kissiane, pigialilaurupta illitarksivluta nangminiptingnik ajornekarniptingniglo. Inûb ômatinga ingergame niglidlarpok sittijôvlunelo ujarkatut; nangminerijane issumagivait, inuit assine kamajutiginagit, nangminerminik kissianik inôvok. Taimailingavok, inutokak illuanêtok, sorlo Pauluse okarmat, kikkiaktorsimangipat sulle Kristuse illagilugo. Inuit neliata pitsartuninganuungitok, Gûdible ajugakangininganut tattamnadlartomut kissianut inutokak issumangillo piungitut tokkotaujungnarput,

ômunga kissianut pitsartutitaulutik inuit illatik nagligijungnarpait, tâpkua pingit issumagitsiarlugit. Ikpigigupta, kanok ajornerub kellaksormangâtigut, kanorlo ingerapta ungagimangâptigo tagva illitarksitainarpogut nâmagasugiklerlutalo, piulijaunek ajornermit taijaukpat Gûdib tattamnartullininganik. Inôkattigêtsiarnivullo naglingnivullo, tamadsa nellunaikutauluarput inôsertâmut Gûdemit pijomut, inutokablo illuptingnêtub tokkotauninganut. Tamanna pivlugo Nâlekab inôkattivut senniptingne najorniptingnelo inôkovait, tækkokovluta tâpkunane Gûdib adsinganik, sakkertitserkovlutalo Gûdib pitsartuninganik inôniptingne tâpkua illagællugit.

Sivorlivut nagliktigêlauramik, illagêktungortitauvut Gûdemut. Uvaguttauk taivogut illagêktunik. Nâlekable uvaptingne nagliktigêngnek ônartok nennijungnarkaûk?

Akkunaptingnêtokarungnarpok illanginnik nellomarerkôrtunik Nâlekab perkojanganik tamattominga. Tussalauralloarpât akkulaitomik siutimikut ômatimikuungitorle. Taimaimat nutaumarigasugivât. Kanoktôk uvlome siutitik simmiktaililigit!

Ilûnatale, kanoêngmangâptalônêt, uvloksiorviptingne uvlome nautsertortuksauvogut nangminiptingnik naglingnek pivlugo; tamanna pivlugo Nâlegak illijilaurmat uvaptingnut uvlormik mattominga. Issumaptingnik uttertitsilerta sorlo nelliutomut kângertomut! kanok pilaukitâ? Inôkattivut sangê-

niliogalloarput ajorniliolutiglo. Tâpkuale tamât kenuêvigilaukpitigîk? kaujimatsiarluta, Nâlegak kattangutiptingnik naglimaringmat uvaptitut, uvagullotauk ajortoliksôgapta tammarniliksôlutalo, inôgutituarigaptigolo Nâlekab nâpkigosungninga kissiat uvaguttauk.

Tamât illapta tammarningit issumagijungnaeromavlugit kunnutuilaukitâ? sorlo Atâtab killangmêtub issumagijungnaervigingmattigut tammarniptingnit. Arvertalaukitâ, kattangutiptingnik ningarosujuititsiluta okausiptigut issumaptigullônêt? tamât pinasualaukitâ ajungitullivigijomavlugît? Kuviasutekalaurangata uvagut kuviasukattaulaukitâ? kiksalaurangata, uvagut kiksakattaulaukitâ? Kunutuiluta ajoksarninginne ikajulaukpitigîk? Tuksialaurangapta, tamât kattangutivuttauk tuksiarutilaukpitigîk? Tamât illagêngnekarluta Nâlekab illagêktokotingititut naglingnerme Nâlekamik kivgartoromavluta idluarijanganullo inôjomavluta illungertulaukitâ?

Taimâglo nangminiptingnik appersorupta, issumagikassiutilavut okautsit ipkua erkaumanartut Luk. 17, 20: „Gûdib nâlegauvinga tækkuksaulune piniangilak.“ Tukkinga imaipok: Kallinetuinakuungitok, ômamulle tamânut Nâlekamik kivgartortuksauvogut. Taimaimat, sorlo Johannese I. 3, 18 okarmat: Okausetuinarmut okatuinarmullônêt nagliktailijuksauvogut, pinniarnermulle miksekârnermullo pijuksauvogut.

Uvloksiorviub uvlome ânanaudlartub nutâmik pitsartutilitigut, taimâk naglingnekarkovluta. Sangêkupta, pitakarpok sumik pitsartutitsijungnartomik uvaptingnik, Nâlekab taijanganik okautsine sivorngane attuartaptingne: „Nagliktigêgitse, sorlo nagligilaurapse.“

Sorlo nagligilaurapse. Tamana nâmaktomik ômamiutaksarivavut. Tamât nutâmik tækkunâruptigo Jêsusib ânianga tokkungalo pivluta, issumaksarsioruptalo sappingininganik taimâk nagligiluta, ômativut sittijut auktitaujuksauvut sorlo tunnutuksaulutiglo naglingnekanginermik ingergapta attutsainartaptingnik. Taimaimat mânnatauk illagêkluta Nâlegak tusiarvigilavut, pilitserkovlugo ilûnaptingnik pitakaloringnerminit naglingnermik nellâgôrtomik.

No. 546, 1. 4.

Tuksiarnek: Nagliktivut piulijivut! uvagut iksivautaksoarpît sângane sêrkortortogut tækkunârtiguttôk! Uvloksiorvik tamanna saimanartilauruk nellâgut ômatiptingnut. Tamanna pivlugo Anernekut ajunginekut tessiortigut illitarksitsiaringnermut ajorniptingnik, uivêrerkonata, kaumajokotingnele tautumarigungnarkovluta, ômativut ingerganik kanok niglingmangâta, nag-

lingnekaratiglo ilingnik kattangutiptingniglo. Igville tækkunârtittigut naglingnernik tokko tikkidlugo. Ilûnatalo pilitsivigitigut naglingnivît tamattuma pitsartutitsininganut nagliktigêngnermik nellâgôrtomik. Aitortortiguttôk naglingnermik idluitullilungitomik inôkattiminut, naglingnermik tamainik erkasungitomik, tamainik okpertomik, tamainik neriuktomik, tamainik kenuêrsârtomik, naglingnermik kamangitsertorlunelo pitsiartoksôjomik. Okausetuinarmut okatuinarmullônêt nagliktailitittigut, piniarmulle miksekârnermullo nagliktilluta! Pitsartutittigut ningarijigêkonata issumajungnaerkovlutale kattangutipta tammarninginnik ajorninginniglo, sorlo Gûdib issumagijungnaervigingmattigut Jêsuse Kristuseme, — atausiatuinarata kaut tamât, 7 ertutuinaratalônêt, 70 gille 7 ertorlugit, — kittiksaungitomik. Ajornivut kinguvasingnivullo issumagijungnaerkit, perkojat naglingnek pivlugo mallitsialaungikupta; Anernîllo nutâmik kovilauruk uvaptingnut, nâmanersamik malligungnarkovluta! Kattangutivuttauk ilûnaita, illagêt tamaita nunaptingnêtullo, Europamêtullo nunaksoarmêtullo ilûnâne tukkisitilaukit uvaptitut inuit ômatingita piloringninganik, iling-

nut ajokertortaumajut naglingnermik. Amen.

No. 570, 2.
440, 6.

47.

Novembereme 13 me.

No. 581, 1.
582, 3.

„Ijib atautsiblônêt tækkolaungitanga, siuti-
„blo atautsiblônêt tussalaungitanga, inûblo
„ômatingat atautsiblônêt issumagilaungi-
„tanga, tamanna Gûdib âkiksulaukpâ naglik-
„timinut.“ I Kor. 2, 9. Tamakkuninga

aglait hailigit okausinginnik uvlome erkaititauvogut, nagliktakka. Sivorlipta tamakkua tukkisilaukpait piloringnartomik uvlorme mattumane, Novembereme 13 me 1741 me, Jârit 130 it mattoma sivorngane. Nâlekab Israêlib kitorngangit aulartinamigit Egiptenemit, perkovlugillo uvloksiorvingmik Passamik (aularviksiorvingmik), imâk piniarkovait uvloksiorvik tamanna pivlugo II Môs. 23, 8: „Okartuksauvose ernipsingnut uvlorme taip-„somane imâk: tamanna piniarutigivavut „Nâlekab piniarnerilauktangit pitjutigælugit, „taipsomane Egiptenemit aularapta. Taimai-„mat tamanna nellunaikutaksarivasse aggap-„singne, erkaumajaksarivasselo ijipse sângin-„ne; Nâlekab perkojangit kannipsingnut „okautaukovlugit, Nâlekabaggangminut pitsar-„tuneliksoarnut Egiptenemit aulartilaurmase. „Tamanna pivlugo perkojak tamanna atto-„raksarivasse Jârit tamaita, nelliutileraik-„pat.“

Taimâk okpertut ilûnatik Jârit tamaita, nelliutileraikpat, erkaijôngovut Nâlekab tattamnartullininginnik inûlerninganiglo makkininganiglo killaliarninganiglo Anernerublo ajunginerub kovijauninganik. Taimâktauk okpertut Evangeliumiunik attiggit kujalidlarlutik erkaikattarput Gûdib piniarnerilauktanginnik Lutêrusekut angutigullo assingitigut, tâpsuma Rômiut Katolikit piuseâlungit ajokertutingillo tammarnartut nellonaermagit, sakkerlugillo Gûdib okausingit, tagva aglait hailigit, akkunit ijersimalauktut, okâlautigi-

vlugolo inûb idluarsititauninga okpernermut kissianut sivôranane sagvartome inuit ilûnatik sakkanginne.

Taimâk uvaguttauk uvlome erkaumavogut saimanartunik Nâlekab tunnilauktanginnik sivorliptingnut uvlorme taipsomane. Sângane tuksialerta: „Kanoktôk aggakpît „puttortaujut nâpkigilitigut nakoksilutalo „ullapirsautingnut!“

I. Sunamik sivorlivut uvlorme taipsomane tukkisilaukât? Nelliutome taipsomane Herrnhuteme assinginnelo illagêne tamaine ajokertuijokalaukpok aulatsijokarlunelo. Tâpkuale ilûnatik angajokârivât Leonarde Dôbere angajokaunerojok. Tâmna illagêktunik ingmigolingajunik tamainik illitarksitsiartuksaulaukpok, kamajuksaugivlunelo illagênik nellojunit pijunik, kattangutiniglo tâpkoa akkornganne ajokertuijôjunik. Tuavi âkiksoijuksaulaukpok, mallugosulerune seniagôrtunik Kristusib perkojanganik pijomajanganiglo. Ilûnatik attunit tâpsomunga tussunitik okautigijungnarpait, ârusutigijungnarlugillo okumaijutigijatik, ilûnatik tâmna aivigijungnarpât ajokertortaujomavlutik ikajortaujomavlutiglo, piluartomik kattangutit kivgangortitaumajut illagêktune. Ilûnâne kamatsiarlune Anernerub ajunginerub nippinganik okausekartuksaulaukpok piniartuksauvlunelo, piniaraksakalerangat sunamiglônet nutâmik, illagêktunut illingajomik. Jârit illangit nâvlugit Leonarde Dôbere taimâk piniarasuaralloarpok; tagvale nangmagaksane ta-

manna okumaigiluarpâ. Taimaimallo kattangutine kivgat taipsomane Londoneme kaggimiojut illagêt pijariakartangit pivlugit kenuvigidlarpait, piniaraksaminik piniarungnaerkojaujomavlune, unertutekarkovlugillo tamattominga kattangutime assime illangannut. Tâpkuale uimâlaput angijomik, illitarksikasalunginamik atautsemiglônêt Leonard innangerdlugo sappingitomik. Gûdible sângane anersaumingmata tuksiadlarlutiglo angajokauneronek pivlugo, tagva Nâlekab Septembereme 16me kattimatillugit ilûnatik ômatingit okpertipait ikpigitillugillo, nangminek inûb inningane angajokaunerojomagame. Tamattomane nakkitertaulaukput aglait hailigit okausinginnut ukkununga, aglangne erkaumajaksatalingne nagvârtamingnut: „Ahâk „upkuamêpunga avilortarlunga.“ Tæk. 3, 20. Ama Jes. 45, 11: „Nâlegak hailigio„jok Israêleme tâpkualo pingortitingat okar„pok: Nelliutsomârtunik apperissinga, kitor„ngakkalo aggamalo sennajangit perkogissigik uvamnut.“

Tamattomingalo Novembere 13 me illagêt nunanêtut sunatuinarne nellojungnaertitaugamik, ilûnatik kuviasuklutik Nâlegak angervigivât ungagijomavlugo sokkosijuitomik. Nutâmik ikpigivut tukkisilutiglo, Kristuse niakorigamitsuk angajokârilugolo. Tâpsuma nutâmik illinganingillo pingillo mikkinerpaujuttauk aglât issumagijaksarivait kamagijaksarilugillo nâmanersamik inuit nelianit. Illagêlle nutâmik tâpsuma issumanganik per-

kojanginniglo malligomavut, inungmiglo atautsemiglônêt annerosugomangilat, angajokaukovlugo ômatingita illinganingit pivlugit. Uvlok taimna saimanartoliksôlaukpok ilâ unuktunut.

II. Aipanganigle appersortuksauvogut: Idluartomik pivitâ, uvloksiorupta sivorlipta tukkisilauktangit taipkua pivlugît?

Uvloksiortuksaunajangilagut, sivorlipta tukkisilauktangit aglaillo hailigit adsigênajangipata. Kristusemiut akkornganne ajokertusekarkattarpok tammarnartunik. Aglangnillo hailiginit illitarksigupta, ajokertortaugapta sunatuinarnik nâmangitomik, — ipperaraksarimarikpavut. Taimâk Huselo Luteruselo angutillo assingit pilaukput. Taimailioriakarajarpogut uvaguttauk, illitarksilerupta sivorlipta tammalaurninginnik tukkisilauktangit okperningallo pivlugit. Tammalaukâlle, Jêsuse annerilauramitsuk, angajokaunerokovlugô? Tammalaungimarikput. Aglait hailigit kigligiutsivut tukkisinartomik, Jêsuse niakôngmat Nâlegauvlunelo attaniovlunelo inungnut tamainut, piluartomigle inokotiminut. Tussarlavut okautsit taimaitut, illanginnik: 1 Cor. 8, 6: „Atausênarmik Nâle-
„gakarpogut Jêsuse Kristusemik, tâpsomûna
„ilûnarsoatik pivut uvagullo tâpsomûna.“
Rôm. 14, 9: „Tamanna pivlugo Kristuse
„tokkovlunelo makkinivok, amalo ômardlu-
„ne, Nâlegaujomavlune tokkungajunullo inô-
„junullo.“ Fil. 2, 11: „ Okat ilûnatik nellonaijaijuksauvut Jêsuse Kristusemik Nâle-

gaujomik Gûdib Atâtab nertornautânut.“ Kol. 1, 18: „Tâmna timib niakorivâ, ta„madsa illagêt.“ Taimâktauk Kristuse aglangne ɫailigine taijaukattarpok attanermik, attanît ilûnatik attaningannik aglât.

Taimak pivlugo sivorlipta aglait hailigit nâletsiatuinarpait, taipsomane Jêsuse annerilauramitsuk angajokaunerokovlugo. Angajokaunerojomik, attanermik, niakormik, Nâlekamik taituinalaungilât, nellâgulle tukkisivât ômatimikut niakôjotut attaniojotullo. Okautivât: „Igvit aulatsijôjotit Nâlegauvlutillo! taimaitôlaurit nellâgut uvaptingnut. Pijariakartavut tamaita nellâgut issumagikittôk! Kissivît tessiortigut apkosinerme piloringnartoksoarmut torârtome, tessiortiguttauk ovanêtilluta nuname illinganiptingne tamaine. Ilingnullo Nâlegaptingnut pigijavut tamaita perkojomavavut, tarnivullo, timivullo, perkutivullo.“ Ilâ, nagliktakka, tamanna akkerartutsangilak aglangnut hailiginut, Gûdiblo nâmagivâ. Uvagullo idluartomik pivogut, uvloksiorupta tamanna pivlugo.

III. Ilâ, nagliktakka, uvaguttauk, taimâluatsiak sivorliptitut tessiortautsainariakarpogut aulatautsainariakarlutalo Jêsusemut niakuptingnut.

Nellungipallukpose, uvagut taijaumajogut „illagênik“ ikkitôdlarapta okpertokattigêt assipta Kristusemiunik taijaujut akkornganne. Nâlekat sôngojut nunamêtut sapputilungilâtigut. Taimaimat piluardluta sungertutigijak-

sarivavut attanek killangmêtok sapputsijungnartotôjok uvaptingnik. Ikkitôgalloarluta, piniaraksakarpogulle unuktunik Nâlekab nertornautânut illingajuksanik, sullijaksakadlarlutalo Kristusemiullo nellojullo akkornganne. Inuillo pitsartuningat nungusaraingmat, kênaujallo amigarsaraijungnarmata, tagva ikpigidlarpogut: niakupta killangmêtub kissime piniarnivut tamaita sulititsungnarmagit pigannertillugillo. Piluartomik tamattuminga missigivogut, okumaitokalerangat kanoêtokarlunelo, sorlo Jârine kângersimajune pekattalaurmat, kattangutivut illagêt sunatuinait nellojunêtut tikkitaudlarmata akkunaksoarâlungnullo, nussilingnartomullo, kângnartoksoarmullo, nunablo sajukpilungninganut. Tagva Nâlegak kissime, inuit ômatingita issumanginnik aulatsijok immiub kôngititut, ikajorungnarpok; tâmna kissime sappingilak inuit tamât nutâmik kunutuidlutik tunnijitillugit tunergutiksamingnik tujutiksamingniglo. —

Taimâktauk inuit sapperput Gûdib okausingit tamât okâlatigijautillugit tammarnangitomik akkunaptingne. Tamattominga Nâlegak kissime sappingilak. Tækkojungnarpogullo, nelliutunelo kângertune mânnalo sulle tammarnarnerpaujunik okâlajokarmat, inuit Nâlekamik tækkonângilerangata kamanatiglo. Mânnale tikkillugo Nâlekab uvagut pilitsivigivâtigut okautsit tussarnertut piulijauniptingnik okâlajut illakartitaulaunginingimik issoktitaulaungininginniglo akkunap-

tingne. Pilârtometauk tâmna kissiat tættituarilavut, tamât taimaititserkovlugo akkunaptingne.

Ajokertuijersoavuttauk manigorutekarput, illagêt Nâlegak niakoringmatsuk angajokârilugolo kissiane; tâpkuatauk sangêdlaramik. Tamanna pivlugo aulatsijuksaulerangamik sunamik, kaggimiolerlutiglo illagêt nunaksoarmêtut ilûnâne pivlugit, kajusijuksauleranganik sunatuinarnik, sappidlarnermingnik missigekattarput. Tagva mannigortauvut maksuatitaulutiglo kissiane, nellunginamik, Nâlegak nipliavigijungnaramitsuk, Nâlegaujoktauk illagêktunut tessioromajorlo tâpkuninga tamaine.

Taimâktauk tarnit ingmigolingajut ilûnatik attunit illitarksijariakadlarput tukkisijariakadlarlutiglo, Kristuse Nâlegaungmat angajokaunerovlunelo. Uvanga igvillo igvillo, ilûnata pijariakadlarpogut tamattuminga. Uvagut inukullôjogut ilûnata ikajorungnanginapta nangminiptingnik. Pijariakarpogut Nâlekamik angajokaunerojomiglo, aulatsijomik illinganiptingnik tamainik, âkiksoijomik tammarniptingnik, sernârtomik uvaptingnik mâne nuname apkosinermelo killangmut. Tamanna kamagiluaraksarivavut nelliutome tamattumane, okperungnaernekadlarmat (II Tess. 2, 3.), unuktullo Jêsuse inutuinaunasugingmatsuk Nâlegaunasuginagolo ajugakangitomik, killangmit pijomik.

Piloridlarput tarnit, taimâk ungajut Nâlekamingnik attanermingniglo, aulatserkoji-

vaktullo tâpsuminga inôsermingne tamât! Taimaimat uvlome issumaksarsiolerta, naglik-takka, Jêsuse Nâlegaungmangât angajokau-nerovlunelo akkunaptingnetauk, sakkerma-ngâllo inuit ilûnatik sânginne, tâmna ovane nunaptingne, igluptingnelo tuppiptingnelo tamaine aulatsijôngmat? Nellâgut Nâlega-riguptigo niakorivlugolo, tagva mânnaulerêr-tomik Nâlekab okausingit uvaptingne nellau-tsivlutik pigiarniarput Tæk. 21, 3: „Ahâk, „tagva Gûdib tupinga inungnêtok, tâpsomalo „iglomiokattigijomavait inokotigijomavlugillo; „Gûdiblo nangminek illaginiarpait, tâpkualo „Gûdiginiarpât.“

No. 578, 1. 2.

Tuksiarnek: Nagliktivut piulijivut! attanio-jotit Nâlegauvlutillo okpertunut tamai-nut nunamêtunut angajokaunerovlutil-lo illagênuttauk! uvloksiorvingmut ta-mattomunga tuppaktitsomavaptigut, kuksasukluta appersorkovluta nang-miniptingnik, Nâlegaringmangâptigit uvaguttauk, sakkertitsingmangâptalo tamattominga arvertarniptingnut. Tæk-kovotille uvaptingne unuktunik sulle ajornernik idluaringitarniglo sunatui-narnik, kiksautigekattarpaptigullo. Pêlaukittôk tamaita aungnut. Igvit aungnut akkitudlartomut pissiarilau-raptigut. Kanoktôk sulinane kovijau-

niarane pivluta, kanoktôk tamât issumaksarsiulerta, âniadlalauravit tokkolaurlarpillo pivluta; tamannalo pivlugo perkutigijaksarigaptigut tarniptigullo timiptigullo. Nutâmik angervigivaptigit, ungagijomavlutit nertornartomik sokkosijuitomiglo, nâletsiaromavlutillo tamaine, igvit aulatsijotôjotit killangme nunamelo. Igville pitsartutittigut, angerniptingnik tamattominga piniarungnarkovluta nellâgut.

Angajokauneronît uvlome nutâmik sakkertilauruk tukkisitsiartautillugolo uvaptingnut illagêktunullo tamainut nunamêtunut. Tamainik aulatsilaurit illinganinginne pijariakinerpaukôrtunetauk, nanêngmangâtalônêt Kristusemiut nellojullo akkornganne. Ilingnik pekangikupta, saukatitut-inajarapta mianerijekangitutitut. Taimaimat ilingnêtsainartittigut, sillaksoarmiut ilûnatik, ômigijitittauk illitarkserkârtinnagit, attaniogavit angajokaunerovlutillo tamainut. Amen.

No. 587, 4.

48.

Adventeme sivorlerme, Jêsusib tikkiviane.

No. 27.

Tuksiarnek: Ama Gûdivut nâpkigosuktotit! ernerpît tikkininga uvloksiorutigilugo pigialerivogut. Kuvianadlartomik ama okautjaugivogut, pivlutatauk akkarkolaurangne nunamut, mânnalo ilûnatik, kaijomatuinarunik, tikkitsungnarmata ilingnut ernikkut Jesuse Kristusekut. Kujagidlarpaptigit, kennuvigilutillo: amuarkittôk ômativut, ernernik Jêsuse Kristusemik illitarksilerkovluta ungagilugolo ômamut tamânut! Nelliutok kuvianartok tamanna kuvianartilauruk

nellâgut ilûnaptingnut attunit; atauserlônêt akkunaptingne kibliktautailerkonago naglingnernut! Amen.

Img. 100.

Nâlegak igiakomijârvigissigik sillaksoarmiojose ilûnase! Nâlegak kivgartorsiuk kuviasukluse; kaititse kênangata sânganut erkiêrtorluse! Illitarksileritse Nâlegak Gûdeongmat. Tâpsoma sennalaukpâtigut, nangminiungitogullo, inukutautilluta ingminut saugakutautillutalo mianersinerminut. Itteritse itterviksoanginnut kujaliluse, iglorusinginnullo nertordlerluse; kujagisiuk, attinga nakorisiuk! Nâlegak illanâkarmat, saimavekarninga issokangitôvok, miksekârningalo soraijuitôvok.

Ama, nagliktakka, uvloksiorkojauvogut uvlormik tamattominga kuvianartomik; ilûnata Nâlekab inôtingmattigut mânna tikkillugo. Uvlorlo tâmna pijariakortôvok ilâ uvaptingnut kissianeungitok, okpertunulle tamainut nunaksoarme ilûnâne. Uvlome okpertunut, sillaksoarmiunut okpingitunuungitok, Jâre nutâk pigialerpok sorlo; uvlome pigialerapta uvloksiorutigingmilugit uvloksiorvît pingasut pijarialiksônerpât, tagva inûlervia makkivialo pentekostelo. — Nagliktakka! imaingilâk? Taimangat, Jêsuse Kristuse tikkingmat killangmit nunakulluptingnut, taimangat nutâmarik pigialaukpok nuname. Taipsomane Gûdib aggangne issakpait sorlo, inuit kellujomavlugit ittersâlungmit târtomit. Taipsomane kaumajok nutâk nuivok inungnut tâksiortunut. Uvagullo taimâk uvlome Gûdib

nâpkigosungningata nutauninganik pigiarninganiglo erkaumalerupta, kuviasungnivut nutaujuksaungilâk sorlo? Omamut tamânut Jêsuse piulijivullo attanivullo, itteromajok uvlomemit, pagrearlugo niplervigijaksaringilavût? „Hosiana, Davidib erninga! nertortaule Nâlekab attingane tikkitok. Hosianna kotsingnerme!“ — Imgerumuttauk attuarkaujaptingnut kuviasorkojauvogut. Taimaimat, tâpsoma okausertangit malliklugit, nautsertoromavogut mânna kujaliniksaptingnik nertordlerniksaptingniglo, apersutîk maggûk kiolugik: I. Sumut kujalinivut nertordlernivullo tungavekartuksauvât? II. Kanok sakkertuksauvât?

I. Appersorupta sivorlermik, kujalinivut nertordlernivullo sumik tungavekartuksaumangâta, tagva assianik kiovluta sapperpogut tamattomangat: Gûdib nâpkiningninganik kissianik; tâmna kissiat kujalinipta nertordlerniptalo pitjutigivât.

Tâpsoma nâpkigosungninga nelliutome kângertome itsarsoarmit angijoksôvok! Tamattominga erkaititaungilagût, attuarsilerupta v. 3 mîk? „Illitarksileritse, Nâle-„gak Gûdeongmat. Tâpsoma sennalaukpâti-„gut, nangminiungitogullo, inokutautilluta „ingminut saugakutautillutalo mianersiner-„minut.“

Taipsomane, ajornek ittilaurmat nunamut, tokkolo ajornek malliklugo, taipsomane, inuit ajornermut kattalauktut neriungnekarungnaerkôrmata piulijauniksamik, inuit nangminer-

mingnik inûlivlutik sappingilaukât? Aukak, nagliktakka. Sorlo, kattalauruvit ittersâlungmut ittijoksoarmut, ajorsarmarigavit, nangminek aggangnut tigulutit kelluvlutillo, taimâluatsiak inuit sivorlît sappidlalaukput piulivlutik asserornartomit tokkomillo. Gûde tagva pigialaukpok; tâpsoma pagrearpait sorlo, angervigigamigit piulijiksamik. Tâpsomalo, Jârit unuktut kingornganne, Abraha kairkova, Abrâhab kinguvângit, tagva Israêlitit, inokutaukovlugit Gûdemut. Tâpsoma Gûdib kakkame Sinaime perkojanik tunnitsivigivait tessiutsainarlugillo. Illitarivavut, nagliktakka, Israêlitit. Unuktunik tâpkua pivlugit unipkârviogapta; ômatekalaukput mangaidlartunik, unnokejangitalo allatsainarpât Gûde pitsiartitik. Sullele Israêlitit, idluarasuartut aglât, Nâlekamut inokutaumariklutik sapperput. Gûdib perkojangit pitsartunermikut nâleklugit ajudlaramik. Tamattominga nellâgut pinasuartokaleraikpat, taimaitok Paulusetut Rôm. 7, 19. 24. okartuksaulaukpok: „Ajungitok pijomajaralloara pingilara ajortorle pijomangitaralloara piniarpara. Uvanga inukullôjunga, kia piuliniarpânga tokkub tamattoma timinganît?“ Inuille akkorngane piuliklertokatsangilak; tagvale Gûde nangminek nâpkinidlarlune ikajorivok, sorlo Pauluse okarmat Rôm. 8, 3: Perkojab ajortanga, tamanna Gûdib pivâ, ernine tilligamiuk, uviningmut ajortolingmut adsiokovlugo tunnergutiksaukovlugolo ajornerit pivlugit.“ Mânnale Jêsusib tikkininganut inôsinganullo

tokkunganullo inuit inokutauningat Gûdemut ajornarungnaerpok; Gûde nangminek pitjutiksarsêlaurmat inungnik inôtsemik nâmagijaujomik ivsornaitomik. Jêsusib tokkunganut inôsinganullo ivsornaitomut pêrtaungmata avitsitiksat uvaptingnik Gûdemit tamaita, inuit ômatingit naglingnekangitut naglingnekartitaujungnarput ônartomik pitsartunekartitaulutiglo. Kuvianamêk uvlok tâmna! uvlorme tamattomane okâlaviogapta tamattominga.

Igvillo nagliktara, nellâgut kigligiutsijungnaruvit okpernekarnernik, kanok illingalaukêt? kanok okpernermik tamattominga pilaukêt? Nangminek tunitjivigilaukêt okpernermik, nangminek illautilaukêt Gûdib kitornganginnût? nangminek uvlome sulle ajulungilatît sangênît sâlagilugo, ajortullo tamaita sâlagilugit, ajungitorlo ungagilugô? kia amualaukâtît? kia tammartillutit kennerlutillo nennilaukâtît? Kigligiutsijariakangilatît, Jêsusib okausingit Joh. 15, 16 miksekârtôngmata? „Annerilaungilapsinga annerilaukpapsele.“ Ilâ nâmaktomik imgisôngovogut, uvlomelo nutâmik nertordlerutiksakartuksauvogut: „Jêsusible nellipsalaungipanga, ilâ nellipsarajalaungilara, nâpkigosungnermut kairkolaurmanga kujagivara.

Gûdible nâpkigosungninga itsarnitautuinangilak soraeromângilarle nunakartillugo killakartillugolo, issokangitomut; v. 5'me attuarsigapta: „Nâlegak illanâkar„mat, saimarvekarninga issokangitôvok, mik„sekârningalo soraijuitôvok.“ Inuit arriutsi-

nermut pigialauktamingnik kemmaikattarput innersinatiglo. Gûdele taimâk illusekangilak; sokkosijuidlunele pigialauktane pijarêromavait. Gûdib inuit Jêsusib inûlerninga tikkidlugo kissianeungitok unangmilaukpait; piluardlunele taimangat inuit ilûnaita, tarnillo ingmigolingajut unangmitsainarpait sulle; „saimarvekarninga issokangitôngmat, miksekârningalo soraijuitôngmat.“ Uvlome Jêsusib tikkitainarninganik nunamut erkaumatilluta, anerniptigut Gûdib pingasolijub piniarninginnik tautokôrtuksauvogut taimangat uvlome inôserijomârtavullo killangme tikkillugik! — Anernek ajunginek tillijaungilâk manigorutiksaptingnût? Tâpsoma sillaksoarme ilûnane sulidlarpok, illangit inerterlugit tennersarlugillo nangarilugillo, illangille manigorlugit maksuatillugillo. Taimâktauk sangêniptingne ikajorpâtigut, tuksiarnermik kanok nâmaktomik nelloleraigupta. Rôm. 8, 26. — Jêsuselo, sôrlo nunamêdlune okalaurame Joh. 12, 32: Kangattartitauniaruma nunamit, ilûnaita amuaromavakka uvamnut,“ taimâktauk mânna, killaliarêrame, piniarpok ilâ. Najutsainarmattigut inôjomavlunelo illuptingne okarungnarkovluta: „Inôvunga, uvangaungitorle, Kristusele inôvok illumne!“ Gal. 2, 20. Tautulertalo takpaunga! takpâne Jêsuse mânna Gûdib tallerpiata tungânêlerdlune tuksiupâtigut. Rôm. 8, 34. Tâpsoma uvlome sulle nâmagijautipâtigut atâtaminut akkisartorlutalo.

Taimâk Gûdib nâpkigosungninga issoka-

ngitomit issokangitomut ijiptâ sângine ijersimajungnaermat, kujalijuksaungilagut nertordlertuksaulutalô? saimavekarninga issokangitôngmat, miksekârningalo soraijuitôngmat.

II. Kanorle, nagliktakka, kujaliniptingniglo nertordlerniptingniglo sakkêjuksauvitâ? Sunatuinarnik kemmergojaksaptingne okautjauvogut.

V. 1. „Nâlegak igiakomijarvigisigik sil-
„laksoarmiojose ilûnase! 2. kaititse kênanga-
„ta sânganut erkiêrtorluse! 4. Itteritse itter-
„viksoanginnut kujaliluse, iglorusinginnullo
„nertordlerluse; kujagisiuk attinga nakori-
„siuk!“

Tussarkisê, nagliktakka, kannivut nippivullo attorlugit Nâlegak nertorlugo pijuksauvogut. Kanniptingnik tunnitsiviovogut, nippekartailerkovlutaungitok, nippekarkovlutale Gûdipta nertornautânut. Okpertok nellâgôrtok tattamnarajarpok, Gûdime pinialauktangit nakorilugit pijomangikune. „Omatib tættætjutinginnik kannek okajôngongmat.“ Mat. 12, 34. Taimaimat inutôvlutalônêt igluptingnêdlutalônêt Nâlegak tuksiarvigilavut imgervigilugolo. Tâpsomalo itterviksoangit, tagva kattimavivut kujaliluta ittervigilavut! Sorlolo taipsomane, Davidib nelliuningane Israêlitit harfesijalaurmata nipliajorlutiglo assinginnik, uvagut mâna orgele, aggiarutillo nipjautillo tiptulautillo attorungnarpavut, Gûde nertoromavlugo, Paulusib kaiblaininga Efes. 5, 19 malliklugo: „Okarkattigêngnia-
„ritselo imgerutinut nertordlerutiksanut tuk-

„siarutsinullo anernelingnut, imgerdluselo „nipjausijaritse Nâlekamut ômatipsingne!“ Sorlo okartokarmingmat Img. 92 me: „Ta„manna pivianartôvok, Nâlegak kujagilugo, „attîllo nertorlugo imgervigilugo kotsingner„pângojotit! uvlâkut saimavekarnît, unnuar„melo miksekârnît okautigilugik!“ Uvlomelo Nâlegavut tikkitok salutitsomaguptigo okarvigilugo: Hosianna, nakorijaule tikkitok Nâlekab attingane! — tagva tussunadlarpok, imgerutivut nâmagijaukovlugit Nâlegaptingnut. Kujalinermik nertordlernermiglo perkojaudlarapta.

Assianigle kamatsiartuksaugivogut; v. 2 me okautjaugapta: Kivgartorsiuk Nâlegak kuviasukluse! Kivgartorsiuk! — Nâlegak nertoruptigo nippiptingnullo nipliajorniptingnullo, kivgartoralloarpavut. Nellonarporle, anernerme miksekârnermelo kivgartormangâptigo? Nâlekamik kivgartornek tukkekarpok assianik anginersamik sulle. Kanok Jakobuse 1, 26. 27 tamanna pivlugo okausekarkâ? Okarpok imâk: „Akkunaptingnêtokarpat „Gûdemik kivgartorasu„gijok, okanelo attornerluktailitingikuniuk, „ômatinelo asserorlugo pijok: tâpsoma Gûdib „kivgartorninga piutsangilak. Idluartomik „passijaksaungitomiglo Gûdemik kivgartornek „Gûdib Atâtab sângane imaipok: Illiarsuit „uigarnerillo siorniorningine tækkojartorlugit, „nangminerlo ivsornartaililune sillaksoarmiu„nut.“ — Puigorniarata tamattominga! Aglangne hailigine tamaine okautjauvogut, ner-

tordlernivut kanniptigut sulitsangimata, piniarniptingnut sakkijârtilungikuptigo ômatipta nellagôrningat. Ilûnânelo ajokertortauvogut arvertarniptingnut kivgartornipta Gûdemik illinganinga sækkiluarmat. Kaujijomaguvit, kivgartornek Gûdemik nellâgôrtok, piniarnerit ajungitut sunaungmangâta, aglangnik attuarsituinarit, nennisijungnaravit; Nâlegavît Jêsusib inôsinga kemmergoleruk, tâmna Gûde atâtane kivgartutsiarmago, malligaksauvlunelo ilingnut ilûnâne; tussatsialeruk Anernerub nippinganik ômatingne! tâpsoma tessioromangmatit miksekârnernut tamainut.

Sullele okautsemik atautsemik v. 2me nautsertoriakarpogut, atausênarmiogalloak pijariakortujomigle. „Nâlegak kivgartorsiuk kuviasukluse!“ Kuviasukluse! Kuviasugata kunuvlutalo kivgartorupta Gûdemik, kivgartornivut nâmangilak sulle, sulitsangilarlo aglât. Inokarungnarpok inuit sânginne arvertartunik piniarpaktuniglo okpertutitut nellâgôrtutitumarik. Gûdible sângane taimaitut piniarningit suksaungilat; piojorinermut idluarasuginermullo kissiane, sivôranermullônêt inungnik inôtsiarasuarmata. Kuviasuklutigle kunutuilutiglo Gûdemik kivgartulungilat. Kivgautuinarput kitorngaunatigle Gûdib nâlegauviane. Ilâ nagliktara, illusiokojaujut illagênut Gûdiblo perkojangit kamagigungne, sivôralutit kivgatut, naglingnekarnaglo ernertut, tagva ajungitullinitit tamaita Gûdemut nachogijauvut, kingormgujijungnangilatillo killaub pi-

nginnik kitorngatitut. Tusarit Paulusib okausingit 1 Cor. 13: „Pikka tamaita piliu-„tigigalloarupkit aklujunut, timigalo tunni-„gupko ikkoalaklugo, naglingnekarnangalo, „attorajangimarikpok uvamnut.“ Nagliktakka! unganermullo kujalinermullo Nâlekamik tokkolauktomik pivluta kuviasukluta kunutuilutalo tâmna kivgartorasuaruptigo piniarniptingnut, taimâk kissiane kannipta nertordlerutiksangittauk kangusutigijariakangilavut. Sangêdlaruptale, tækkonâtuinarlavut Gûdib nâkiningninga, sivorngane okautigerkaujavut, tamât tamât nutâmik! taimâk kissiane ômativut inôsekartitaujungnarput pitsartunekartitaujungnarlutiglo.

Ilûnata uvlome atautsekut, Nâlegak kujagijaksarivavut. Ilipsele, (taimaitokarpat akkunaptingne,) sulle Gûdib nâpkiningninganik illitarksitsiangitose, Nâlekamik kannetuinakut nertordlerpaktose, tuppaleritsetôk uvlome! tussaritsetôk! uvlome ilipsetauk Nâlekab kairkovâse; sillaksoarmiunut tamainut tikkitsomagame. Naglingnersoanganik tautugitse, ômatise angmarlugit, tâmna ilipsingnuttauk itterkovlugo, ilipselo okpertut ilûnaita illagilugit kujagilugolo nertordlerungnarkovluse Nâlegaptingnik pivluta nunamut tikkilauktomik. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 45, 9. 10.

49.

Adventib aipangane.

Nâlekab tikkipsârninga.

No. 817, 1. 2.

Tuksiarnek: Nagliktotit piulijivut! tuksiarvigivaptigit: kaumaksalauktiguttôk anernekut ajunginekut, kamalerkovluta sillaksûb tamattoma illinganingata nungujomârninganik, mallugosulerkovlutalo uvloksoat erkartuinermut illingajok kannilermat. Kakkialilaungitut tuppaktikit, asserorkonagit ajornermingne! Aulatsilerille mannigoivlutillo okpertunik, nertornarkovlugit kuviasuklutiglo kaut tamât neriulerkovlugit sakkijâromârnernik! Amen.

Luk. 21, 25 — 36.

Sekkinerlo takkerlo uvloritsallo nellunaikutakaromârput; inuillo nunamêtut erksinermut sivôradlaromârput; immarbiksoarlo malliksoavaksuillo iktulijâromârput. Inuillo erksinermut uttakkinermullo nukkingerotijomârput, nunamut pijomârtuksat pivlugit, killaublo pitsartuningit aulataujomârmata. Taimaipallo Inûb Erninga tâva tækkoniarpât nuvujatigut kaijok, pitsartudlarlune ânanaudlartok. Tamakkoale pilerpata, ârloritse tækkosarluselo, piulijauviksase kaglilermat. Adsiujomiglo okautivait: Napârtok Faigiliksak napârtullo tamaita tækkunârsigik. Sigilerangata, tukkisitigivasse kaujimalerluselo aujajaraklilermat. Taimâktauk ilipse, makkua tamaita pigiartut tækkogupsigik, Gûdib nâlegauvinga kaglilermat kaujimaniarpasse. Ahamarik okaupapse: Kinguvângukattigêt ukkua nunguniatsangilat, makkua ilûnatik nâmakserkartinnagit. Killaglo nunalo nungujomârpuk okausikkale nungujomângilat. Ilipsele udsertoritse, ômatise okumailerkonagit nerritunermut immertunermullo, nunab pinginik pinasuarnermullônêt, uvlormut taipsomunga opingartaukonase. Nunamêtut tamaita taipsoma tikkitsomârmagit sorlo nigak. Taimâk pivlugo pigâtsainaritse tuksiarluselo kemâjuksauluselo tamakkuninga pijomârtunik ilûnainik Inûblo Erningat sângane nangerluse.

Nagliktakka! Sontage kângertok Adventemik sivorlermik taijauvok, imaipok: Nâlekab tikkininganik uvaptingnut. Taimâktauk Sontage tâmna Kristusemiunut Adventib aipanganik taijauvakpok, imaipok: Nâlekab tikkipsârninganik. Jêsusib tikkininga sivorlek, erniangogame inuktut, tukkekatuinarpok uvaptingnut, erksinata pagrearungnarupta Nâlekamut Jêsusemut, tikkipsâromârpat er-

kartuijomavlune sillaksoarmiunik tamainik. Ilûnata imâk illingalertatôk, ullapitaunata issumaksarsiornermut taimaitomut kuviasungniptingne Jêsuseârsuk inungorsimajok pivlugo.

Sorlolo taipsomane, Jêsuse erniangongmat Betleheme, uvloriak imna nellunaikutaulaurmat inûlilaurninganut, taimâktauk nelliutsomârtome nellunaikutaksakaromârpok, erksinartunigle, Nâlekab tikkipsârninganut, sorlo versine sivorlerne attuarkaujaptingne okautjaugapta.

I. Sivorlermik nellunaikutaksanik taipkuninga tattamnadlartuniglo okautekaromavogut.

Nautsertoraksaptingne piluartomik tattamnadlartut pijomârtut sillaksoarme okautauvut: „Sekkinerlo takkerlo uvloritsallo nellu„naikutakaromârput; inuillo nunamêtut erk„sinermut sivôradlaromârput; immarbiksoarlo „malliksuavaksuillo iktulijâromârput. Inuillo „erksinermut uttakkinermullo nukkingerutijo„mârput, nunamut pijomârtuksat pivlugit, „killaublo pitsartuningit aulataujomârmata.“ Ubvalo, sorlo Matêuse okarmat: „Sekkinerlo „takkerlo kaumajungnaeromârput uvloritsallo „kattagomârput killangmit.“

Nellunaikutalle ukkua pitôtsangilat. Assinginnik unuktunik inungne pijomârtunik attuarsijungnarapta Lukasemelo Matêusemelo, taimâktauk Apostelib Paulusib Johannesiblo aglanginne. Mat. 24, 4 — 14 aglaksimajokarpok imâk: „Jêsusib okautivait: Kama„titse uivêrijaukonnase. Unuktut tikkitso-

„mârmata attera atterilugo, okarlutik: Kris-
„tuseovunga; unuktullo tammartiniarpait.
„Unnatadlartunik unnatadlartut nippersoa-
„nginniglônêt tussaromârpose; kamatitse erk-
„siniaraselo. Taimailiortokartuksaungmat si-
„vorngagut; sillaksûble naggatiksanga nelliu-
„tingilak sulle. Inôkattigêt inôkattigênut
„assimingnut sorsugomârmata, attanionerlo
„attanionermut assiminut, kângnartoksoar-
„miglo kannimalualungnartomiglo pijokaro-
„mârpok, nunallo sunatuinarne sajukpilugo-
„mârput. Tamadsa kappianartub pigiarnik-
„sanga. Taimaipat kappianartomut pititso-
„mârpâse tokkoluselo. Inôkattigêllo ilûnatik
„ômigidlaromârpâse attera pivlugo. Inuillo
„unuktut ingmingnut sinaungasaromârput,
„illatiglo kigortigællugit, ingmingnullo ômi-
„sutijomârput. Nellautainerluktullo unuktut
„sakkeromârput, unuktut tammartiniarlugit.
„Idluitullinerlo pivalliangmat, unuktut
„naglingningit niglisâromârput. Issuanulle
„sokkosijuitok (okperlune) piulijaujomârpok.
„Okautsillo tussarnertut nâlegauvingmik
„okautaujomârput sillaksoarmê ilûnâne, inô-
„kattigêt ilûnatik nellojungnaerutiksangannut;
„tâva sillaksûb naggatiksanga nelliutijomâr-
„pok.“

Tukkisititauvogut tagva, Sâtanasib pitsartuninga ajornerublo angininga nelliutome kingorlerpâme angnerpaujomârmanik, Gûdib nâlegauvia okpertullo asserortaukovlugit uivêrijaukovlugillo. Pinasuadlaromârput ipkua aksororomârlutiglo, Gûdib nâlegauvia **sâlagi-**

jomavlugo. Tagva, sorlo Paulusib Tessalonichemiut okautingmagit (II. 2, 3.) „sakkero-„mârpok inuk ajortoliksoak, asserornartub ki-„tornganga, akkerartortoksoak ingminiglo nâ-„legautitsijok tamainut Gûde kivgartorlugo „pijunut, Gûdetullo ingitsartorlune Gûdib ig-„lunganut, Gûdeovlune okartok. Taipsoma „sakkijârninga Sâtanasib pitsartuningânut pi-„vok, sunatuinarnut sæglotujolingnut pitsar-„tunernut, nellunaikutanullo tattamnartulliner-„nullo.“ Tâmnauvok, Antikristusemik taijak; tâpsomane Sâtanase ajornerlo inungorpuk sorlo. Tâmnautsainarpoktauk nergjutsoak imna imarbingmit kakkijok, Tækkotitaunerme Kap. 13 me 17 melo okautauluartok, niakokarlune 7 nik naksukarlunelo 10 nik. Ilâ, nagliktakka, erksinadlartut nelliutsomârtut ipkua kingorlerpât.

Taimâktaugle Gûdib nâlegauvia nelliunerne ipkunane kingorlerpâne pitsartunekaluaromârpok pivalliatsainaromârlunelo. Okautsit tussarnertut sillaksoarme ilûnâne okâlatigijaujomârput. Jûdittauk, uvlome tikillugo inôvaktut ingmigolingavlutik, tâpkua aglât sâleromârninganik okautijumijartauvogut Paulusemut, okarame Rômiunut Kap. 11, 25: „Israêlib kinguvângita illangit mangaitisima-„vut, nellojut sâleromârtut unurningit nâmak-„serkârtinnagit; taimâglo Israêlib kinguvângit „ilûnaita piulijaukovlugit.“

II. Apostele Johanese I. 2, 18 okarpok: „Kitorngârsuit, uvlut naggatât tamadsa nelli-„utilerpok; sorlolo tussaumagapse Antikristu-

„semik, tikkitsomârtomik mânalo tamadsa „Antikristusit unulerput; tamattomangat kau-„jimavogut, uvlut naggatât nelliutilermat.“

Johanneselo taimâk okalerêrmat, uvagut inôjogut Jârit 1800 it tâpsoma kingorngane, mallugosuluarungnarpogut, uvlut naggatât kannidlarmat. Nâmaktomiglo nelliunerub nellunaikutangit kamagiguptigik, nagvârungnarpogut taimaidlarmat. Nellunaikutat ipkua, sivorngane taijapta nellautsininganik tækkojungnarapta:

Unnatadlartunik, unnatadlartut nippersoanginniglônêt tussarkattarpakpogut; tussarkattalaukpogut Jârine kângertune Amerikamit Europamillo nunaksoarnillo sunatuinarnit. Assianiktauk angiluartomik kamajariakarpogut: Unuktut Kristusemiunik taijaujôgalloat kangusutsangilat nellojutitun illingajomavlutik. Sivôranatik Gûde piluartomik Jêsuse Kristuse allarpât akkerartorlugolo; nangminerlo okpertunik taijaujomatsannatik, okpertut ômigidlarpait ômamut ilûnânut unangmivlugillo, pijungnarunik. Nâlekablo okausingit: „Nellautainerluktullo unuktut sakkeromârput, unuktut tammartiniarlugit“ — ukkua nellautsidlarputtauk uvluptingne. Kappianamêk! Okpertunik taijaujomadlartut akkornganne, okpertônasugijut akkornganne ajokertuijokarpok angajokaujunik, siamartitsijunik aglamikut okâlanermikullônêt ajokertutsinik tammarnadlartunik inungne. Piluartomik Jêsusib Kristusib Gûdioninga missiutigivât, aksârlugillo taimâk inuit okâlavigijatik Jêsu-

sib piuliklerninganik ajortunit mannigortaunermiglo.

Taimâktaugle okpertut nellagôrtut uvluptingne pinasuadlarput, Nâlegatik kivgartorluaromavlugo sunatuinartigut nelliutomit kângertomit. Okautsit Jêsusib âniangininnik pivluta tukkisinartomik kiblingnartomiglo unurnersanut okâlatauvut. Nunaksoarmut ilûnânut aularput Gûdib kivgangit, nellojokarungnaerkovlugo tussalaungitunik Jêsusib attinganik tussarominartomik. Unuktut, akluitut kissimiungitut, aklujulletauk uigarnertut ipsotunak Gûdib iklervingata senniane kattimaviksoarme Tempeleme, naglingnermut Jêsusemik perkutimingnit mannijivut kunutuilutik illangutilutiglo, Nâlekab nâlegauvia pivalliatitaujungnarkovlugo, ajokertuijut ipkua tillijaujungnarkovlugit, aglaillo hailigit, aglaillo assingit ajungitut sunatuinait nênertaujungnarkovlugit siamartitaujungnarkovlugillo. Taimâk nelliuniptingne kaumanek târnerlo aviutiluarpuk sivornganemit.

III. Nagliktakka! Uvagut nuname tamattomane angijome Labradoreme akkutudlarluta ikkitôdlarlutalo inôjogut nellunaikutanik taimaitunik tussatuinarnersaulaukpogut mâna tikkillugo ôksiniptingnit tâpkuninga. Nâlekab taimâk nikkagilaurmattigut annajagilutalo, tikkitaukolaungimattigullo erksinartunut ipkununga, kujalijutigijaksarivavut angijomik. Tamannale nippungajutigijaksaringilavut uigasuktitut ipkutitunak sillaitutitut. Taimai-

mat Nâlekab kaiblaininganik nautsertoraksapta versingine malliktune kammatsiarta!

„Killaglo nunalo nungujomârpuk okausikkale nungujomângilat.“ Tækkolungikuvillônêt, nagliktara, erksinartut okautigilerêrtapta nelianiglônêt; okpituinarit Gûdib okausinginik. Gûde inôngimat sæglojok ; okausingit nellautsijomârput nellâgut. Tækkosaruvit sekkinermik tallermiglo uvloritsaniglo kaumailauktunik itsaksoarmit, tagva issumajungnangikasakpotit, ukkua tamaita nungujomârmata. Taimâktauk, tækkosaruvit kakkanik ovanêtunik kairtuniglo, aulajuerkôrput nungusuerkôrlutiglo. Nâlekable okausingita tâpkua nungujomârningit okautigivait; taimâktauk Petruse II. 3, 10 okarpok: „Killait nungujomârput serkorpaluk-„sâlungmut pingortitalle ônartovaksoarmut „aumajomârput; nunalo perkutingillo ikkoa-„lanermut nungutaujomârput.“ „Okausikkale nungujomângilat.“ Tamanna pivlugo piulijaujomaguvit asseroromanaglo issokangitomut, tagva Gûdib okausingit ômanartut ômamiutarikit, puailavingmit tamattomangat Gûdib nâpkiningninga kalluleruk, okausingit tættigikit nâleklugillo inôtseme tokkomelo. Ilâ inôjotit, Nâlekab tikkitsomârninga issumagileruk. Idluartotut illingajomârkêt, Nâlekab uvloksanga nelliutsomârpat sorlo tigliktotut unuaksiortotut?

Nâlegak okarpok v. 34 me: „Ilipsele „udsertoritse, ômatise okumailerkonagit nerri-„tunermut immertunermullo, nunab pinginnik

„pinasuarnermullônêt, uvlormut taipsomunga „opingartaukonase. Nunamêtut tamaita taip„soma tikkitsomârmagit sorlo nigak. Tai„mâk pivlugo pigâtsainaritse tuksiarluselo „kemâjuksaukovluse tamakkuninga pijomâr„tunik ilûnainik, Inûblo Erningat sângane „nangerluse.“

Okarniarnak terlidlarlutit: Nellovunga uvloksoarmut kingorlerpâmut tikkitaujomârmangârma? Ilingnut tokkoviksavît uvlunga itsomârpok uvloksoatut kingorlerpatut sillaksoarmiunut tamainut. Ajornerne avitsomâruvit mângat, uvloksoarme pijomârtome erkartuivingme erkartortaujomârpotit ajornitit pivlugit. Tussatuinarit, Nâlekab kanok innertermatit pitsiadlarlune terlingnek pivlugo. Mat. 24, 37. „Sorlo Noa inôtillugo ilaur„mat, taimâktauk itsomârivok Inûb Erningat „tikkiviksanga. Sôrlo uvlune taipkonane „ullitornivaksûb sivorngagut ilaurmat: nerri„vut, immilarmiglo, nullianiktullo, uiniktullo, „uvlok tâmna tikkillugo, Noab ittervia umi„aksoarmut; kamangilâllo, ullitornivaksoak „tikkerkârtinnago tamaita nungudlugit, tai„maitsomârpoktauk Inûb Erningat tikkivik„sanga.“ Tagva sorlo ômajut nikkamut angujaungmata, taimâk inuit ipkuatauk opingartaujomârput. „Okâlerpata: terlituinari„akarpok sivôranartokangilak; asserornartub „tâva tagvainak tikkidlaromârpait sôrlo âni„anartub arnak ernisuktok tikkidlarmago; „kemâjungnangerlutik.“ 1 Tess. 3, 5. Taimâk pivlugo pigârta tuksiatsainarlutalo, tai-

maitunut illaukonata. Kaujimavogut, Nâlekab okautingmattigut: „Ittervik nerrotôvok „apkosinerlo sillikpok âniatitsivingmut sang„mijok, unuktoksuillo tamanna attorpât.“ Mat. 7, 13. Illagêktut akkornganne aglât apkosinerme tamattumane silliktome arvertarungnarpogut. Tagvanetauk issumavut nuňab pinginnut illakemajungnarput, opingartaujungnadlarlutalo.

Kanoktôrle issumavut ômativullo tamât killangmêtsainarlît sorlo, piulijiksavut issumagilugo Nâlegavullo uttakkitsainarlugo. Pilloridlarpok kivgak tâmna pigârtok, attaningata tikkikpago! Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 817, 3.

50.

Inûlerviane.

No. 38.

Tuksiarnek: Nertortaulerit, Gûde kotsingnermêtotit, uvlorme tamattomane kuvianartome, akkartilaurangne ernetuat erdligijat! kujagijaulerit, ômativît nâpkigosuktub kemmagungnalaungimatigut kappiasungniptingne. Igvillo Jêsuse Kristuse, Gûdib erninga kujagidlartaulerit, ivlerilaunginangne killaub ânanaunersoanga, nachoginatalo uvagut ajornermut kattaksimajogut sujuksimajogullo, piulijomavluta inônernut ivsornaitomut Gûdib idluarijanganut, tokkonernullo! Igvillo Gûd

Anernek ajunginek, nakoridlartaulerit, pinasuatsainaravit soraernak merngortornaglo, ômativut unangmilugit innerterlugillo kaumaksarlugillo, piulijiksarserkovluta Jêsusemik inungorsimajomik pivluta. Kujanak, kujanak ilingnut, Gûde pingasolijotit! Uvlok tamanna sillaksoarmiunut tamainut kuvianartilauruk, uvaptingnut piluartomik. Ilûnaita akkunaptingne ajornerub târninganêtut sulle kaumanernut tessiorkit, ilûnata kuviasukluta niplerungnarkovluta: Ilâ pivlunga uvlome piuliklerte Nâlegak Kristuse erniangovok! Amen.

Attuarsilerit unipkautsinik Jêsusib inûlervianik Luk. 2, 1 — 17.

„Gûdib ômatingata nâpkiningninganut nuijub „kotsingnermit nellipsarpâtigut; sakkeromav- „lune taipkununga taktomêtunut, tokkublo „tachalininganêtunut, ittikkavullo torârtillugit „apkomut ullapirsartauvionartomut.“ (Luk. 1, 78.) Nuijok tâmna, nagliktakka, uvlome sakkerpok. Jesaiasib nellautaininga 9, 6 mânna nellautsivok: „Nutarârsuk erniangovok „uvaptingnut, ernek tunnijauvok uvapting- „nut, tâpsoma nâlegauvinga tuinganêpok; „attekarporlo: tattamnadlartomik, illisimajo-

„tôjomik, pitsartujomik, sâlakartomik, Atâta-„mik issokangitomik, ullapirsaijomik.“

Tagva ilâ uvlok tâmna uvloksiorutigijavut uvlôvok kuvianadlartoksoak. Ilûnâne nunaksoarme okpertut tausendeokattartut kittiksaungitut uvlome Jêsuse erniangomajok pivluta kuviasuklutik nutâmik illaliorpât, kittiksaungitut angijut mikkijullo, inumarît sorrutsillo serrijutigidlarpat, ilûnâne uvlome imgerutit nertordlerutiksat tussartauvut Gûdib nertornautânut, unuktut ômatingit angmarput, nerriugidlartatik itterkovlugo uvagut malliktailijungnarkitâ? Aukak, nagliktakka! taimailinganiarata! Ubvalo igvit, akkunit Nâlekab nippinganik nacholauktotit, kenuêrsârninganik ôktutsainalauktotit, uvlometauk allaromaviûk nutarârsuk Gûdiojok nerchevingmêtôk? Illanâkardlune kungarlunelo tækkunârpâtit — sulle akkerartorungnarkiûk tâpsuma nippinga, kennuningalo: „Illaliulaungatôk ômatingnut?“ Tagva, nagliktara, igvit kissivît ajornivît sujungninginne, kuviasungnekanginerne ômativîllo sittijôningane nokkatsainaromavêt? Taimainak! kait! uvlome sulle kuviasugungnarpotit ômatit sâlagijaukpat nutarârsungmut ômunga.

Unnuak taimna Jêsusib inulervia pijariakôrtuluadlarpok ilâ unnuanit tamainit. Tâktoksôgalloarame, unnuak taimna kaumainersaudlarpok sekkinernit tamainit Unnuarme taipsumane issokangitub kaumajub tikkingmatigut, tâpsumungalo ajonernub târninga pêrtaumavok. Pitakalaungipat unnuarmik taip-

sominga, uvagut ilûnata, nunaksoarmiut ilûnatik aglât pilorigungnanginajarput, Gûdelo taijaujungnatsanginajarpok naglingnermik. Unnuarmullo taipsomunga okâlaviovogut tukkisinartomik, Gûde naglingniongmat. Tâpsoma nellautsitingmago kajusimanine itsaksoarmit inuit kattaksimajut pivlugit.

Lukasib unipkauserijangit Jêsusib inûlerninganik ânanaudlartut ilâ! Tukkisinartôgalloat sorrutsinut aglât; nautsertortaujungnarivulle inumaringnuttauk tamât nutâmik saimarsautiksanginnut. Achâne nagvâlaungitaptingnik tamakkunane uvlome nagvârungnarpogut; ama Jâreme kaijome assinginnik manigorutiksanik ômariktitautiksaniglo nagvârungaromârpogut, Gûdib Anerninganut aulatitaujomatuinarupta.

Uvlome nautsertoraksapta illainanginnik kemmergonialerta! Tækkosarlavut sivorlermik Engelit, aipanganiglo mianersijut tâpkualo tukkisilauktangit! Taimailiortillutale, kanoktôk ômativut Nâlekab kaumasingata kaumartiligit, sorlo taipsomane mianersijut kaumartilaurmagit.

I. Engelit hailigit pigiarnermit sulijaksakarput kuvianadlartunik. Gûde sillaksoarmik pingortitsitillugo, nertulerêrpât ingergainak. Tâpsoma sângane nangerput; perkojangit, nulloriarningit ijimingningningillo aglât kamagitsiarlugit nâleklugillo tamaungarlutik tagvungarlutiglo pijôngovut. Kivgartorningalle Gûdemik kivgartorniovok inungnik piluartomik; sorlo Ebr. 1, 14 attuarsigapta:

„Ilûnatik anerniovut kivgartortuksauvlutik; „tillijaumajut kivgartorkojauvlutik piulijau- „nermik kingormgujijomârtut pivlugit.“ Kiksadlalaukpulle, tækkonâramik inuit kattaksimajut illinganinginnik kappianadlartunik. Akkunit neriulaukput tâpkua piulijauningannik. Tagva kuviasokattaudlarput, Gûdib kajusimaninga inuit piulijauningat pivlugo mâna sakkijârtuksaungmat. Nellonartoksoak imna tukkisimariklugo ajoralloarput sorlo Pêtruse I. 1, 12. okarmat: „tamanna Engelittauk tukkisijomavlugo kajungilârivut.“ Ajorput, Nâlegak Engelingorlungimat, inungorlunele, sorlo Ebr. 1, 5 attuarsigapta: „Engelit nelianut okarsimangilak: ernerivagit, uvlome erniarivagit.“ Taimaigalloarmat, Engelit kunnulutik siblutsangilat, kuviasokattaulerpulle inuit piulijaujuksauningit pivlugit, kuviasungnermut ivsornaimariktomut, inûit neliatalônêt ajortanganut. Tagva tuavidlune Engele Gabriele akkarpok, ajokertuijok Zachariase nellautaivigilugo ernekalârninganik; kuviasuklunelo akkapsârpok tâmnatsainak uigasungmut Marîamut, tâmna okautigivlugo ernilârninganik Jêsuse Kristusemik, sillaksoarmiut piulijingannik. Mânnalo unuarme tâmna erniangotuarmat, tagvainak ama killangmiogasaksuit nuname sakkerput serrilutik niplertut: „Gûde kotsing- „nermêtok nakoridlartaule, ullapirsautekarle „nuname, inungnelo kuvianartokarle!“

Kanorlê? taimâk niplerungnarkât? ullapirsautekarkâ nellâgut nunamê? aivaneka-

lungilâk sulle inuit akkornganne, ajornekangilâk ullapitaunermiglo inuit ômatinginne? Ilâ, uvagut pijomârtome kissiane ullapirsautemaringmik neriugungnarpogut; taipsomane inuit piulijauningat pigiatuinarpok. Engelille tamanna pijarêrsimajok sorlo tautukpât anernermikut. Tamanna pivlugo kuviasukput nertordlerlutiglo Gûdemik.

Killangmiullo ipkua, nangminek piulijaulungitut — pijariakanginamik — Jêsusib inûlerviane taimâk nertordlerutiksanik imgilaurmata, uvagut inôjogut, Jêsusib piuliklerninganut pijaujogut, taimailiortuksaungilagût? uvagut uvlome piluardluta Gûde nertoraksaringilavût Jêsuse inungorutigijivut pivlugô? kujalimut ômatiptingnik tunitsivigijaksaringilavût? — Tagva ilâ Engelit ivsornaitut uvlome nutâmik uvaptingnik kuviasutekarajarput, piluartomik nelivut mânna tikillugo nippungalauktok sâlerpat, nutarak nerchevingmêtok aivigijomavlugo: „Ajortul„lijok kakkialerangat, Gûdib Engelingita ku„viasutigingmatsuk.“ Luk. 15, 10.

II. Mânnale mianersijut tækkonârlavut!

Attanerlônêt Herôdese Jerusaleme, ajokertuijersoarlônêt, aglangnik illisimajullônêt kaujititaulaungilat Messîasib inûlerninganik. Taimâktauk Betleheme, Jesuseârsûb kannitangane sinnikpallaivut angajokaujut sunatuinait, kaujititaulungitut tattamnadlartomik mânna pilerêrtomik. Tattamnadlarmêk! mianersijut aklujut, nachogijaujut inungnut,

Engelinut tikkitauvut. Sunale pivlugo Gûde taimâk perkojivâ? Ipkua angajokaujut ilûnatik ômatingit parngnaisimatsangilat; nunab tamattoma perkutingit allianarningillo ivlerinersarigamigit inôtsemit Gûdeme. Mianersijut ukkua illauvut tâpkununga neriuktunut Israêlib manigortaujutiksanganik, piulijauniksanganiglo, Marîatut Simeonetullo Hannatullo. Tamanna pivlugo Gûdib ânanaunersoangata tâpkua sakkervigijungnarpait. Taimâktauk mânna uvloksiorviptingne ômatit killanârtut kissimik aitortaujungnarput. Omatekaruvit pijomangitomik anârtortomiglônêt, minnitaujotun-ituksauvotit uvlome. —

Mianersijut, Engelit okausingit tussarkaugamik, kollarlungilat okperlutigle, piuliklerte nellâgut erniangongmat pivlugit; nâleklutiglo opakoitsannatik siglotutsannatiglo saukat kemmaklugit tuavi aivut Jêsusemut. Ilâ igsagaksaridlarpavut. Uvlome okautjauvogut: „Ilipse pivluse piuliklerte erniangomavok; kaititse tamapse!“ Tagva tarnîk! okpilerit! opanasârnak! Uvlome innatauvotit, uvlome kailerit! Issumakarnak, kingornganetauk ajornalângimat. Sakkervioguvit Gûdemut saimanartomik taimâk angitigijomik, sulle ajornernêtsainaromavêt? Tamaita, tamaita kemmaklugit atautsemik pijarialiksôjomik pinasuarit, Jêsuse nennijomavlugo.

Ama tamattominga kamalerta! Mianersijut assianik okautjaugalloaramik nagvâralloarlutiglo neriugilauktamingnit Messiase piulik-

lerte pivlugo, illakematsangilat illumikut. Appersorungnalauralloarput: „Nutarârsuk una aklujok, tâmnaujungnarkâ Messiase„ attanivut neriugijavût? attanertut tautokangimat.“ Taimâgle issumatsangilat allarnagolo piuliklerte nagvârtatik. — Inuittauk akkulaitomik, Jêsusemut ailauramik, assianik neriulauktamingnit nennisivut. Neriukput inôsekarungnarlutik ômatimik ikliguningit malliklugit, Jêsusemik ikajortekatuinarlutik inôtsib tamattoma kappianarningine. Jêsusemêlerunigle, tagva mallugosulerput, assianimarik perkojaugamik. Uvingub ikliguningit, sillaksûblo allianarningit, inutokablo illusingit — Jêsuselo atautsekut ômatinginne innekarungnatsangilat. Kuviasungnek Nâlekame ômatinginêtuksaukpat tagva sujungaititaksaumarikput ajornerub ipinginit, tagva inutokak kuviasugungnangimarikpok ilâ!

Taimaitunik adsigêktuniglônêt tukkisileruvit, nagliktara, uttituinarnak! issumaksarsiorit, neliak annerijaksaumangât? Ovane inôsek Jêsuseme kuvianadlartok, inutokaptale mamaigijanga. Tagvanele inôsek Jêsuse pinago, inutokapta nâmagijanga, kuvianartôjârtôgalloak, kappianadlartorle nellâgut! Neliak anneriviûk?

Nâlekab kuviasungnermik kissianik ivsornaitomik pilitsomavâtigut. Mânnalo, Stundeme mattomane naitome kissianeungitok, tamâlle uvlunit tamakkonangat illagijaksariva-

vut Engelit okausingit kuvianadlartut: „Pivluse piuliklerte erniangovok!“ Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 55.

51.

Sontageme Jârib kingorlerpângane.

No. 498.

Tuksiarnek: Nâlegak Jêsuse piulijivut! Ilingnit kissiane piloringnermik neriukpogut. Piulilaukpaptigut! pijomangilatillo tarnit akkitudlartomik pissiari-

lauktatit asserorninginnik assiojomârninginniglo. Nâpkigitiguttôk ilûnata! amuartigut ilûnata ilingnut saimanermiglo tunitsivigitigut, ilingnêtsainarungnarkovluta sokkosijuitomik, arvertarnivut mâne nuname nâmakserkârtinnago. Amen.

2 Kor. 11, 3.

Sivôravungale, sorlo kuglugiab pingitsertorlune Eva uivêridlalaungmago, taimâktauk issumase asserorniarasugællugit issumalingasuernermit Kristusemêtomit.

Jârib illuitub Sontagingita kingorlerpânganne nangminek attunit kiglisiniartuksaugalloarpogut, kanok okâlavionivut tussarnivullo inôtsib okausinginnik uvaptingne sulilaungmangâta, perkutaumangâpta tâpsomunga, pissiarilauktiptingnut aungminut, kunnugimangâptigolônêt sulle; ubvalo uvaptingnik uivêrimangâpta nangianarnerpâmik, perkutaunasugiluta Jêsusemut, kanningitomêtilluta tâpsomangat?

Kappiasukluta ajulernivut pivlugo Jêsuse tikkilauruptigo, nâpkigijaunermiglo ullapirsaumiglo nagvâlaurupta ijîkita sângangne, mannigorutiksakaralloarpogut; piulijaumanivullo kuviagilugolo kujalijutigijungnarpavut. Ajornivut issumagijungnaertaumavut; idluarnek Gûdib sângane nâmagijaujok pilitaumavok uvaptingnut; attivut aglaksimavut kil-

langme, nertornautekarpogullo piloringnermik, Gûdib tunijomârtanganik.

Sullele nangianartomêpogut, nagliktakka! Okpertunut Jêsuse okalaukpok: „Pigâritse „tuksiarluselo ôktorluktaunermut kattako-„nase! — Pigijarnik sapkutsitaililutit pît, „niakotiksarnik tigusijokarkonago.“ Okpertut nangianartomêninginnik Apostelit kaujimatsialauramik, kaiblarpait: „Nangerasugijok, ud-„sertudlarle pâlakonago! — Sillatuniaritse „udsertorluselo; akkerartortise Sâtanase arver-„tarmat Loevetut nipliajoksoatut êjaksarsior-„lune nelianik. Tâmna okpernermut akke-„rartorsiuk sôngoluse!“

Kaiblainerit tamakkoa tamaita, assingitalo unuktut, kaujitipâtigut nunamêniptingne tamât nangianartomêtsainarapta, sillatujomiglo pinajangilagut, nangianartok tâmna mikkijônasugiguptigo; issumakaruptalo, torautiksavut sunamut sokkosertitaujungnangermat. Kappiasungnermêtsainarkojaunginivogut, kanok arvertarnivut sillaksûb nangianarningitigut nâniarmangâptigo. Okpertuksauvogut, Jêsusib aggangit issangasimangmata, pitsartunekarmallo tâmna pijomalarmelo sapputiluta okpernerme issumalingasuertome, nutaraktut sâvigimaguptigo. Sâlakarnivut pivlugo nertordlerutinik attorkattaujungnangigalloarpogut sulle, Jêsusemulle tuksiarkojauvogut: Oktortaulungnermut pitinnata; piulitigulle ajortomit! Tuksiarnivullo tâpkoa tussartaukpata, piulijaunivut, piloringnivut kollarnatsangilak.

Kuglugiab Sâtanasib Evamik uivêriklilauktub niakoa tullerartaumajôgalloak; erkartortaujarêngilarle sulle. Aglait hailigit kaujitipâtigut, pitsartunekadlarmat sulle. Paulusib taivâ „sillaksûb tamattoma Gûdinganik,“ tullerartinga sakkijârêrkâralloartillugo; okarporlo piniarvekarmat okpinginerub kitornganginne. Sulle sulle tarne atausek kingumavâ, Jêsusemut kemâjok, ajugaringitaminiglo piniarpok aksârnigaringmilugo, pigijomangmilugo. Kitorngaulerêrtut kaumajomut nangianartomêputtauk aglât aksârnigaulermilutik Jêsusemit. Tamanna pivlugo Paulusib kaiblaininga Korintemiunutuinaungitok illingavok, okpertut tamaita anersaumijutigivait: „Sivôravu„nga, sorlo kuglugiab Eva uivêridla„laungmago, taimâktauk issumase „asserorniarasugællugit issumali„ngasuernermit Kristusemêtomit.“

Okautsit ukkua malliklugit Sâtanasib okpertut ipperaitinasuarkârpait issumalingasuernermik Kristusemêtomik; kaujimagalloarame issumalingasuertunik sâlakarungnanginame.

Issumalingasuernerle, issumalingasuernek Kristuseme, aglangne hailigine taijaukattartok, — sunauvâ? Piulijipta nangminek kaujitipâtigut okarame: „Ije timib kaumanerivâ. „Ijît idluarune, issumalingasuerune, „timît ilûnâne kaumaniarivok. Ijît nella„ngaikune, timît ilûnâne târniarpok. Kau-

„majorle illungnêtok târniokpat, tâksoak ing-
„minik kanok angitigivâ?“ Mat. 6, 22. 23.

Issumalingasuerpok ijivut, atausênak kemmergoguptigo. Sunatuinarnik atautsekut kemmergojomajok sunamiglônêt nâmaktomik tautungilak. Takpêtok tautungimarikpok. Nellangaitok ubvalo issumalingasuingitok tamainik nâmangitomik kiglormullônêt tautukpok. Tamanna pivlugo kuglugiab pingitsertortub, tagva Sâtanasib, taimaitut ikdlugimarikpait. Okpertub ijinga kemmergojaksakarpok atautsemik — atausênarnik! Apostelib Ebrêerit kaiblarpait: „Jêsuse tækkonâr-
„lavut okpernipta pigiartitinga nâmaksiti-
„tingalo!“ Tagga — issumalingasuernermêkupta Kristusemêtome, tagva ômatipta ungagijatuarivâ. Illitarivalliajomavlugo illisimanerijomavavut, nagligigaptigo, kuviasutigivavut. Tâpsominga pekarnivut akluinerivavut. Tâpsominga kivgartornivut nertornautigivavut. Tâpsomunga kuviagijaunivut pinasuarutigivavut. Perkutaunivut tâpsomunga timekut tarnekullo mannigorutituarivavut inôtseme tokkonermelo. Arvertarniptingnelo inôtsekut mattomûna illagitsainarasuarpavut. Tâmna ômatipta kennerpât assianiungitorlo. Assafe illagilugo nelâgut okarungnarasuarpogut: „Nâlegak! pituarigupkit killaglo nu-
„nalo kujannarutigivâkka. Timigalo tarni-
„galo perleralloarpanik, igvit Gûde ômati-
„ma manigorutigitsainarpâtit piksakautigi-
„lutillo.“

Kanok, nagliktakka, Sâtanasib tarne taimâk illingajok piniarvigijungnarkaûk? Johannese aglakpok: „Gûdemit erniangojok „tâmna udsertorpok, Ajortublo aktornia-„ngilâ.“ 1 Joh. 5, 18. Issumavulle nûtsungnarpagit issumalingasuernermit Kristusemêtomit, sâlagijarêlaukpâtigut. Issumalingasuernermit Kristusemêtomit nûtaujungnaralloarpogut, sorlo kuglugiab Eva uivêringmago. Evab Gûdib perkojanga pigilaukpâ; kemmergojatuarilauruniuk, issumatuinalaurune Gûde okalaungmat: „nerrijuksaungilatit“ — copputijaunajalaukpok, ajortublo aktorajalaungilâ. Ajortuble Sâtanasib pingitsertorninganut ijinga nellangaititaulaukpok, uivêrijauvok! kuglugiab sâlagilaukpâ.

Tækkolauritse nagliktakka! taimâk illingaviksauvok, ije issumalingasuengipat. Tagva Jêsuse missiarutigijauluatsiarajangitôgalloak. Aglât sillaksûb perkutingit ilûnaita pigilerajarlugit, okaromajokarajangilak unuktunik: „Jêsuse pijomangilara — kissiane — attorkassiutilugillo allianartut nunamut illingajut, sillaksoarmiunullo pitônasugijaujut — kissiane — ipperarnago piojorinek ajornerlo ilûnât.“ Taimâk maggogusertut angijomiglônêt mikkijôjârtomiglônêt, angijomik nangianartomêput kuglugiab pingitsertorninganut uivêrijaulutik Evatullo assiotitaulutik piloringnermik.

Taimaimat, nagliktakka, uvlome Jârib Sontagingita kingorlerpânganne Jêsusib kaiblaininga: „Pigâritse tuksiarluselo!“ nutâmik

ômamiutarilavut! Terlingnek nâmalungilak taimâk pinasuartaujomut! Pigârtorle tuksiartorlo kappiasugiakanginivok! illuptingnêtok anginersauvok sillaksoarmit, anginersauvok kappianartovingmêtomit. Tâpsomalo tarnit assiojijomangilait akkekalauktut aunganik. Kappiasulerupta tikkinajanginivut pivlugo, okausinga erkaumalavut: „Saugakotima nip-„piga tussarpât, illitarivakkalo, mallikpâ-„ngalo. Inôtsemiglo nungusuitomik tunnitsi-„vigivakka, asserorniatsangilallo, arktaijokar-„niatsangilarlo tâpkoninga aggamnit.“ Pigârluta tuksiarupta, ârlorlutalo Jêsusemut, sivôrajariakangilagut, tarnivulle tikkiutijungnarniarpavut pilloringnartovingmut Jêsusib najugânut. Tagvane tuksiariakarungnaeromârpogut: ôktortaulungnermut pitinnata, piulitigulle ajortomit! kujalinivulle piulijaumanivut pivlugo soraeromângilak issokangitomut. Amen.

Atâtavut killangme! malliktingillo.

No. 853.

Nertordlerutiksat

Gudib okausingita

okalatigijauningit pivlugit

Jarit 100it navlugit

nunaptingne Labradoreme.

Mel. 90.

Lit. Omamut kannermullo Gûd
Nertorlavut tamapta!
Ullapirsaumik takpângat
Kennuvogut ômangat.

Ill. Ullapirsaijotit Jêsus,
Uvlome saimalauktigut!

Kôr. Tapsoma upkuaksoangit kujalinermut ittervigissigik, tâpsoma iglorusinginut itteritse nakorsarnermut; opigissiuk, attinga nertorlugolo. Nâlegak illanâkarmat, miksekârningalo soraijuitôngmat.

Mel. 230.

III. Nippangerluta uvlome
Sângne Nalegak sapperpogut,
Angidlarmat nâpkiningnit!
Jârit hunderdit nâvlugit,
Pairiluta tessiorpaptigut,
Kujalinermik pilaurit!
Kânnermut ômamut,
Kujagivaptigit
Saimaijotit!
Issuanit
Issuanut
Illagêt aglissitikit!

Mel. 107.

Ovanemiut sivorlivut
Târme innôlaukput ilâ!
Kivgartorlugolo ajornek
Jêsus illitaringilât;
Nerriungnekatsennatiglo
Innôtsemik nâksaungitomik.

Erkarsautinik aulatsijub
Kivgane kajungertipait
Ikkajoriartorkovlugit,
Mâne kellaksimajunik.
Ullapirsaumik okâlajut
Illapsumut mâne niuvut.

Mel. 164.

Sâtanasib kassêdlartub
Agviarungnangilait.
Sâlakartub tâpsominga
Kivgane sullitipait,
Aungat pitsartujub
Sâlagilaurivait
Omatit sittinerpâttauk
Torârtilugit Jêsumut.

Mel. 520.

Uvlome sulle
Saimauserpâtigut.
Okâlaviovogut
Gûb okausinginik.
Kakkialertullo
Nâpkigivait sulle.
Komunionemelo
Tussugidlartine
Nekoksitidlarpait piminut
Tarningit nâmaksitilugit.
Sôngmiglo
Tamapta
Pitsiarvigivâtigut,
Kujagidlarlavut!

Mel. 141.

Lit. Illagêt tamapse
Jêsub aunganut,
Kipliktaumavise
Takkuksaujomik?
Ill. Kangusudlarpogut
Sângne Nâlegak!
Kiksartipâtigut
Sunaunginipta.

Mel. 14.

Ang. Uvaptingne nagvârpotit
Ajorneênarnik;
Illag. Sângne kigligiksarpogut:
Pitlaraksauvogut.

Arn. Illingnullo innôngitut
Sulle unudlartut.
Illag. Sângne tagva okarpogut:
Pitlaraksauvogut.

Mel. 185.

Ajornivut unuktovaksôvut
Ilâ kittiksaungilat.
Nâpkiningnît angiluarporle
Pitlaraksauniptingnit.
Tamapta perkutigijomavluta
Pinasuarpotit merngortornak.

Tammartut kennerpattit
Tamainik pijomamut.

Mel. 69.

Illagêt sângne
Pinarnarsitikit.
Illûnata
Nertornautiksarnik
Sakkertit—sitsainarkovluta.

Avane ânelo
Mallungnartittigut
Tussugapta
Ingergarkattinik
Illingnut
Torârkattiksaptingnik.

Kôr. Kuve! okpertut Gude tettigidlarpat Zioneme! Tungavivullo aulangilak! Immak iktullijarle, kakkat imiglît nunallo nippaglît ingnepallârsuktut; Gûdemêtut sajungilat. Kairtotut immarbingme, tettiksavut-ipok, ingiolît kârvigivât aulangilak.

Mel. 161.

Illag. Pijomârtometauk Jêsus
Illagitsainartigut!
Ullapirsarkit ômatit,

Innigikit igluvut.
Uvagullo
Illûnata
Angervigidlarpaptigit,
Kissivit ungagilutit.

Mel. 249.

Kemmangniarata,
Jêsus annerijivut,
Sapkungilauktigut
Aggangnit! Tamapta ilâ,
Sokkosijuitittigut
Tokko tikkilugo. — Illikulle
Sâlakarkovluta!

Pilling Library 1903

Ayer
oPM
55
.Z77
O53
1870
v.2-v.3

AYER
Eskimo
88